

ПОЛИТИКИН

ЗАБАВНИК

1
ДИНАР
1952



Година
XXIX
БРОЈ 841
10. II 1968.

ИЗЛАЗИ СУБОТОМ



— И мене су увек јурали у џаквим колицима све док ма-
ма није открила да умем да шрчим. Тако ми је био било.



КАМЕНОРЕЗАЦ

Наставник ученицима објашњава основне појмове филмске уметности.

— Како се зове апарат којим се снима филм? — упита наставник.

— Камера — одговори један ученик.

— А човек који држи камеру? — наставља с питањем наставник.

У разреду тишина, нико не зна. Да би ипак ученици сами дошли до закључка, наставник им објашњава да се по камери и тај човек слично назива. Опет ништа. Желећи да наведе ученике на прави пут наставник понавља: „Каме... каме“. Један ученик диже руку па као из топа рече:

— Ја знам. „Каменорезац“.

Зоран Топаловић,
Рудо

ВАЗДУШНИ НАПАД

На часу предвојничке обуке професор објашњава у дворишту како треба поступити приликом ваздушног напада. Одједном баш као наручена, пролетела су два школска авиона. Пала је команда: „Ле-зи!“ Сви смо легли, а Цвија је остао стојећи.

— Што не легнеш — позива професор.

Цвија одважно одговори:

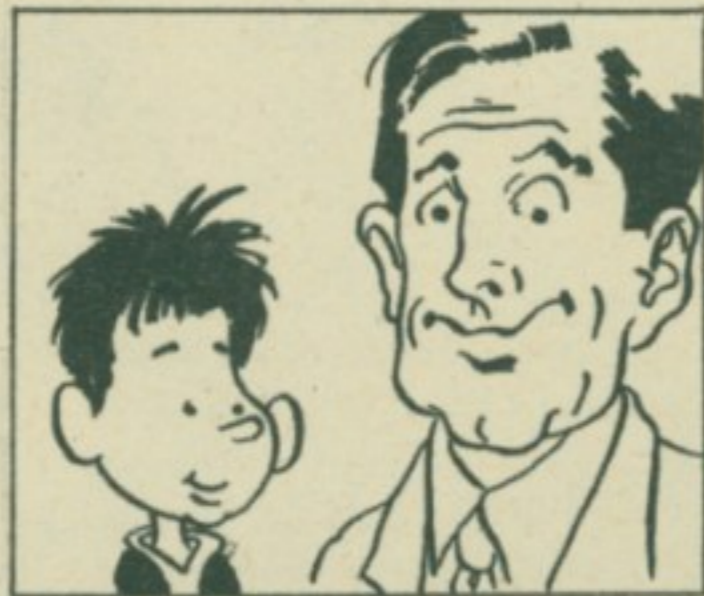
— Па, то су наши, друже професоре!

Петар Усларик
Беоцин

ЈОШ И ТО

На часу ликовног васпитања наставник, између осталог, пита шта све долази у просторну уметност.

— Вајарство, грађевинарство... — Ученик за-



ђута, па приметивши да је дан од његових другова упорно гледа у слику „Домаће животиње“ која је висила на зиду, додаде:

— ... и сточарство, друже наставниче.



ФИЛОЗОФСКИ

Ђак који је закаснио за први час филозофије улази у учионицу:

— Извините овај, закаснио сам.

— А зашто си закаснио? — пита професор.

— Па, пошао сам касно.

— Зашто си пошао касно, зашто ниси пошао раније?

— Мислио сам да пођем раније, али је већ било исувише касно.

Станислав Миљковић
Светозарево

ПЕТИЦА

Након закључивања оцена, наставник упита ко хоће да поправи оцену. Једна ученица устаде изјављујући да жели да поправи четворку. Како је сва била узрујана од плача, наставник је упита:

— Ко те гони па си се тако задихала?

Дечак поред њега одговори:

— Петица.

Љиљана Пажин
Београд

ПРЕЧУО

Постоје школе. Професори испитују. Ђаци знају или не знају да одговоре на питање. И иза леђа професора друг другу шапуће, не би ли му помогао. Неко се снађе — неко не.

Тако, једном, говорећи о Пушкину, професор упита Перу како је велики



руски песник завршио. Пера не може никако да се сети, кад одједном — спас. Неко прошапта:

— Настрадао у двобоју!

Пера се испрси и победоносно узвикну:

— Настрадао је у Добоју!

Наташа Димитријевић
Ријека



НИЈЕ МУ ЈАСНО

Ученик Учитељске школе у Крагујевцу, с неподшаном дугом косом, треба да одржи предавање у првом разреду основне школе. Ушао је у разред спремајући се да почне предавање, а један малишан упита другог ученика Учитељске школе — који је сео поред њега:

— Је ли ово учитељ или учитељица?

Зоран Максимовић
Крагујевац

Веровали или не!

Ripley's



КОМАД МАСЛАЦА

ОСТАВЉЕН У БУНАРУ 1882. ГОДИНЕ ИЗВАЂЕН ЈЕ ПОСЛЕ 70 ГОДИНА ПОТПУНО СВЕЖ, У ВИЛА РИПЛИ (САД)

ЖЕНЕ

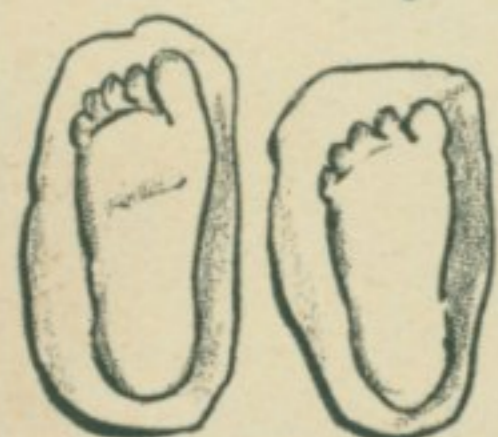
ИЗ ОБЕРСАДОРФА (НЕМАЧКА) НОСЕ СВОЈЕ КРЗЕНЕ ШЕШИРЕ ТЕШКЕ 4 КИЛОГРАМА ЧАК И ЗА ВРЕМЕ НАЈТОПЛИЈИХ ЛЕТЊИХ ДАНА. ПОНЕКАД ЛЕТИ ПРЕКО ЊИХ СТАВЉАЈУ ШЕШИРЕ ОД СЛАМЕ.



ХОДОЧАШКЕ ПО ЗЛАТУ

КАДА ЈЕ ХАЛИЛ ДАХЕРИ, СОПСТВЕНИК КОВНИЦЕ НОВЦА У ЕГИПТУ, КРЕНУО НА ХОДОЧАШКЕ У МЕКУ, ИСПРЕД ЊЕГА СУ ИШЛИ РОБОВИ И ПОСИПАЛИ ПО ПУТУ ЗЛАТНИКЕ, ТАКО ДА ЈЕ ЊЕГОВА КАМИЛА КОРАЧАЛА ПО СУВОМ ЗЛАТУ. ДРУГА ГРУПА РОБОВА ИШЛА ЈЕ ЗА ЊИМ И КУПЉАЛА ЗЛАТО ДА БИ ГА ПОСЛЕ ПОДЕЛИЛА У МЕКИ КАО МИЛОСТИЊУ.

(1445.)



ОКАМЕЊЕНИ ОТИСЦИ СТОПА

НАЂЕНИ У БЛИЗИНИ ТОИРАНА (ИТАЛИЈА), КОЈЕ ЈЕ ВЕРОВАТНО ОСТАВИО НЕКИ НЕАН-ДЕРТАЛСКИ ЧОВЕК ПРЕ 75.000 ГОДИНА, СМАТРАЈУ СЕ ЗА НАЈСТАРИЈЕ ОТКРИВЕНЕ ДО ДАНАС.



ТРКА ПО ДНУ МОРА

ТРКЕ КОЊА У КУКСХАВЕНУ (НЕМАЧКА) ОДРЖАВАЈУ СЕ НА ДНУ СЕВЕРНОГ МОРА. КАД СЕ ВОДА ЗА ВРЕМЕ ОСЕКЕ ПОВУЧЕ, КОЊИ КРЕНУ И ИМАЈУ ТАМАН ТОЛИКО ВРЕМЕНА ДА ПРЕТРИЕ СТАЗУ И ПОНОВО СЕ ВРАТЕ НА СТАРТ ПРЕ НО ШТО НАСТУПИ ПЛИМА.



ЧУА

ВРСТА ХИМАЛАЈСКЕ РАКТИ КОЈА СЕ УГЛАВНОМ УПОТРЕЂАВА ЗА ЈУТАРЊЕ ОБРОКЕ, ПОКРИВА ПОДА ЧИВОПИСНИМ КИЛИМОМ, ИЗТАКАНИМ ОД КУТИХ, ЦРВЕНИХ, НАРАНЧАСТИХ И ПУРПУРНИХ ЦВЕТИКА.

ЧИТАО САМ
ЧИТАМ...

ТАТОШ НА ЛЕТОВАЊУ

Две речи
телефоном

Поставили смо им само два питања: коју су књигу највише волели у детињству и шта сад читају.

НАДА ДОРОШКИ, сликар и новинар: На прво питање могу да одговорим без двоумљења — „Дрвени лутак Ђира“! Тако се у време кад сам ја била дете звао омиљени „Пиноккио“ Карла Колодија. Не могу да објасним зашто ми се баш та књига тако дубоко урезала у сећање. Али, ја сам је тако снажно доживела да још и данас, после толико времена, видим старог Ђепета како погнут над својим столом, уз светлост петролејке, деље дрвеног лутка који одједном „оживи“ и почиње да говори. Сећам се и формата књиге, и дивних илустрација, и жутих корица искрзаних од силне употребе. Волела бих кад бих ту исту књигу могла још једном да држим у рукама. Али, и она је, баш као и детињство, отишла у неповрат...

Тренутно читам веома занимљиву, а још више корисну књигу др Керин Хорнеј: „Неуротична личност нашег доба“. Чини ми се да би свако требало да је прочита — боље би схватио самог себе а и друге.

ДУШАН ВУКОТИЋ, аутор многих цртаних филмова, добитник „Оскара“: Добро се сећам, као дечак, много сам читао Жил Верна. Тада сам се и сам осећао као Капетан Немо, јер ме је необично узбуђивао свет фантастике проткан авантурама. Радо сам читао и стрипове. Сећам се „Политикиног забавника“ и његовог „Микијевог царства“... Од домаћих писаца посебно су ме привлачили Лаза Лазаревић, Анте Ковачић и Милован Глишић.

Данас, на жалост, имам мало времена за читање; бар не читам као некад кад нисам испуштао књигу из руке. Тренутно читам „Скитње“ Матка Пејића, а са занимањем сам пратио одломке „Антимемоара“ Андре Малроа.

НОВАК НОВАК, хумориста: Не бих умео тачно да кажем коју сам књигу први пут прочитао од „корица до корица“. Можда је то „Чича Томина колиба“, „Кожна чарапа“ или „Дон Кихот“ приређен за децу. Ипак „Том Сојер“ Марка Твена остаје књига мог детињства. Хак Финн, Џоа, Џефер Тачера и друге Томове пријатеље препознавао сам у друговима с којима сам проводио дане у порти крушевачке нове цркве. Роман ми је покварио историјски филм који сам гледао непосредно пред рат: то није била та књига нити су то били онакви момци какве сам ја створио у својој машти.

Тренутно, стицајем околности, откривам, за себе наравно, тек сада, Михајла Петровића-Аласа. Његов путопис кроз поларну област а нарочито „Роман јегуље“ јединствено је штиво које се чита без даха. „Ако наука и поезија могу имати чега заједничког, оне ће га неоспорно наћи у роману и мистеријама живота јегуља“ — каже М. Петровић на почетку књиге и у то се сами уверавају на свакој следећој страници.





ЗООЛОШКИ ВРТ ОД КАМЕНА

У Бомарзу, тридесетак километара далеко од Витербоа, старинског градића у средњој Италији, на врху једног брда налази се прекрасна палата која је још у 16. веку саграђена за грофа Орсинија. У то време је владао обичај да се уз такву велелепну палату подигне и лепо уређен парк с разним егзотичним жбуњем и дрвећем, статуама и статуетама од мермера. У парковима су се држале и разне животиње, нарочито из далеких земаља. Али, палата грофа Орсинија подигнута је на голом камену и за такав парк није било места. Зато је довитљиви властелин наредио да се из ње пробије подужи тунел у једну суседну питомију удолицу и да се ту уреди парк. Тако је настао парк јединствен у свету: у њему се налази читав један зоолошки врт од камена. Власник замка хтео је вероватно да буде оригиналан: уместо да држи у парку живе животиње, које је требало и хранити, он је позвао познатог вајара Вињола из Болоње и овај му је све животиње у парку извајао у белом камену, којег је у парку било на претек.

Животиње су извајане према тадашњим схватањима о животињском свету, у друштву са разним чудовиштима, али са пуно маште тако да дочаравају и живу природу и свет бајки. Зато овај фантастични зоолошки врт и данас привлачи многобројне посетиоце, нарочито стране туристе. Најбоље је сачувана скулптура ратног слона, који убија једног непријатељског војника. Исто је тако живо приказана борба змаја с лавом и псом. Змај као да се мало чуди што су се лавица и пас усудили да му пруже отпор.

КРАВА УЗБ

Лепотица краљевске „Смитфилд изложбе“ у Лондону подсећала је на неку оперску диву давно прохујалих времена. Као и већини примadona ноге јој нису изузетно дугачке, грудни кош је веома јак и читаво тело некако четвртасто. А темперамент — ту јој нема премца. Длака јој је црна као катран, изузев две беле тачкице. Због тога је и добила име „Снежна пахуљица“.

Још пре две године „Снежна пахуљица“ је имала заказан састанак са сатаром која је требало да је претвори у божићне и новогодишње бифтеке за велшке фармере. А да би њени бифтеци били прворазредни сведочи двадесет награда, колико их је добила у току свог кратког живота, као и титула „врховног шампиона“ коју је освојила на „Смитфилд изложби“. Међутим, остала је у животу захваљујући становницима Кардигана којима су бифтеци и били намењени.

— Таква животиња још никада није крочила ногом у Кардиган узвикнула је једна становница овог града кад је видела „Снежну пахуљицу“. — За нас она није крава. Она је лепотица. Она је мис света.

Давнашњи сан једног месара

Да би се схватило оно што се догодило неопходно је рећи неколико речи о Кардигану, „Смитфилд изложби“ и најбољем кардиганском месару, амбициозном Цеку Евансу, познатијем код његових суграђана под именом „месар Еванс“ или „Цек месо“.

Кардиган, тих и чист градић, насељава око четири хиљаде Велшана од којих већина обрађује фарме на оближњим зеленим брежуљцима. У околини има доста стоке, али је мало који становник икада раније видео једног „врховног шампиона“. Зато је долазак „Снежне пахуљице“ изазвао велико узбуђење у Кардигану.

„Смитфилд изложба“ се сваке године одржава у Лондону и на њој се проглашавају најбоља грла стоке, продају на аукцији и у току године морају бити заклана. Организатор изложбе је „Смитфилд клуб“, чији фотограф има право да сними делове трајаног шампиона који се затим проучавају у клубу.

Цек Еванс је најбољи месар у граду. Поседује велику кућу и, пошто је љубитељ спортских аутомобила, „јагуара“ у гаражи. Додуше, кола су покривена слојем прашине јер их он никада не вози. Важно је било да их купи и задовољи своју жељу. Али, и једну другу жељу он је годинама носио у себи. Жељу, јаку као она која је Хиларија нагнала да се попне на Монт Еверест: сањао је о томе да купи „врховног шампиона“ и своје муштерије почасте бифтеком од најбољег говечета на Британским острвима.

— Морате ме схватити — објашњавао је често Еванс својим пријатељима. — То је животиња о којој сваки месар у овој земљи сања. Не постоји виши циљ коме један месар може тежити.

Еванс није човек који се лако узбуђује. Али кад је пре две године одлучио да пође у Лондон и конкурише у куповини „врховног шампиона“, изгубио је сан. Најзад се обратио свом пријатељу Фреду Ризу, локалном аукционару и признао му да је сувише нервозан да би сам могао да учествује на аукцији. Риз је пристао да пође с њим у Лондон. Тако су њих двојица и Евансов син Гари кренули 7. децембра пре две године у велику куповину. Еванс је био спреман да плати 220 фунти (преко 66.000 нових динара), што је била сума коју никад ниједан месар није платио за „врховног шампиона“.

Побуна верних муштерија

Еванс је био сувише нервозан да би било шта запамтио са аукције која се одиграла два дана касније, али „Фред аукционар“ се свега детаљно сећао и касније причао у Кардигану.

— „Снежна пахуљица“ је уведена тачно у 14 часова. У великој сали завладао је тајан. Као да је ушла краљица. Сви су устали и атмосфера је била свечана.

Продаја је трајала 80 мучних секунди и

мада је Еванс несвесно притиснуо петом пријатељев ножи палач својом тежином од осамдесет и нешто килограма, Фред Риз је ипак успео да се усредреди на аукцији и оцени када треба да подигне прст.

— На аукцији треба бити способан одредити прави тренутак — објашњавао је Фред.

— То је тактика слична оној Касијус Клеја. Фредова понуда од 1300 фунти (око 39.000 нових динара) донела је Евансу „Снежну пахуљицу“. Пре него што је исплатио новац, месар је потписао сагласност да ће пре краја године заклати шампиона; уосталом, он је већи део већ унапред продао својим највернијим муштеријама.

Следећег дана док су се возом враћали у Кардиган, Гари је мрачно рекао оцу:

— Не мисли да ћу ићи с тобом на кланицу када будеш водио „Снежну пахуљицу“. Просто не могу. И молим те, немој ми дати да једем њено месо за празнике.



УДИЛА ГРАД

СТАНОВНИЦИ ВЕЛШКОГ ГРАДА КАРДИГАНА ВЕЋ ДВЕ ГОДИНЕ РАСПРАВЉАЈУ, И ТО ДОСТА БУРНО, О СУДБИНИ ЈЕДНОГ ГОВЕЧЕТА, КОЈЕ ДОДУШЕ НОСИ ТИТУЛУ „ВРХОВНОГ ШАМПИОНА“

Тако је почело.

„Снежна пахуљица“ је стигла за њима камионом. Еванс ју је одмах приказао на локалној изложби стоке. Био је дан испуњен поносом за њега, а по његовом мишљењу, и за читав Кардиган. А онда му је пришла једна жена, његова дугогодишња муштерија:

— Евансе, она је сувише лепа да би била убијена — рекла му је прекорно.

После два дана ушао је у радњу фармер, верна и постојана муштерија, који је унапред наручио замашну порцију „Снежне пахуљице“.

— Евансе, отказујем наруџбину бифтека за празнике — рекао је. — Моја жена ју је видела.

А онда се јавио репортер ББЦ из Кардифа. Хтео је да сазна каква се то гујва подигла због „Снежне пахуљице“. Еванс свему томе није придавао већи значај. Али, онда су почела да пристижу писма. Једна удовица из Ирске са једанаесторо деце била је спремна да приложи део своје скромне пензије за спас „Снежне пахуљице“! Становници локалног старачког дома такође су били спремни да жртвују фунту за живот лепотице. У једном анонимном писму Евансу је стајало: „Ти си тип човека какав је потребан за Вијетнам — прави убица!“

У међувремену, муштерије су отказивале своје наруџбине. Најзад, у књизи наруџбина је остала још само једна. Почеле су да стижу петиције за спасавање „Снежне пахуљице“. Френсис Мејси, који држи антикварницу преко пута Евансове месаре, изјавила

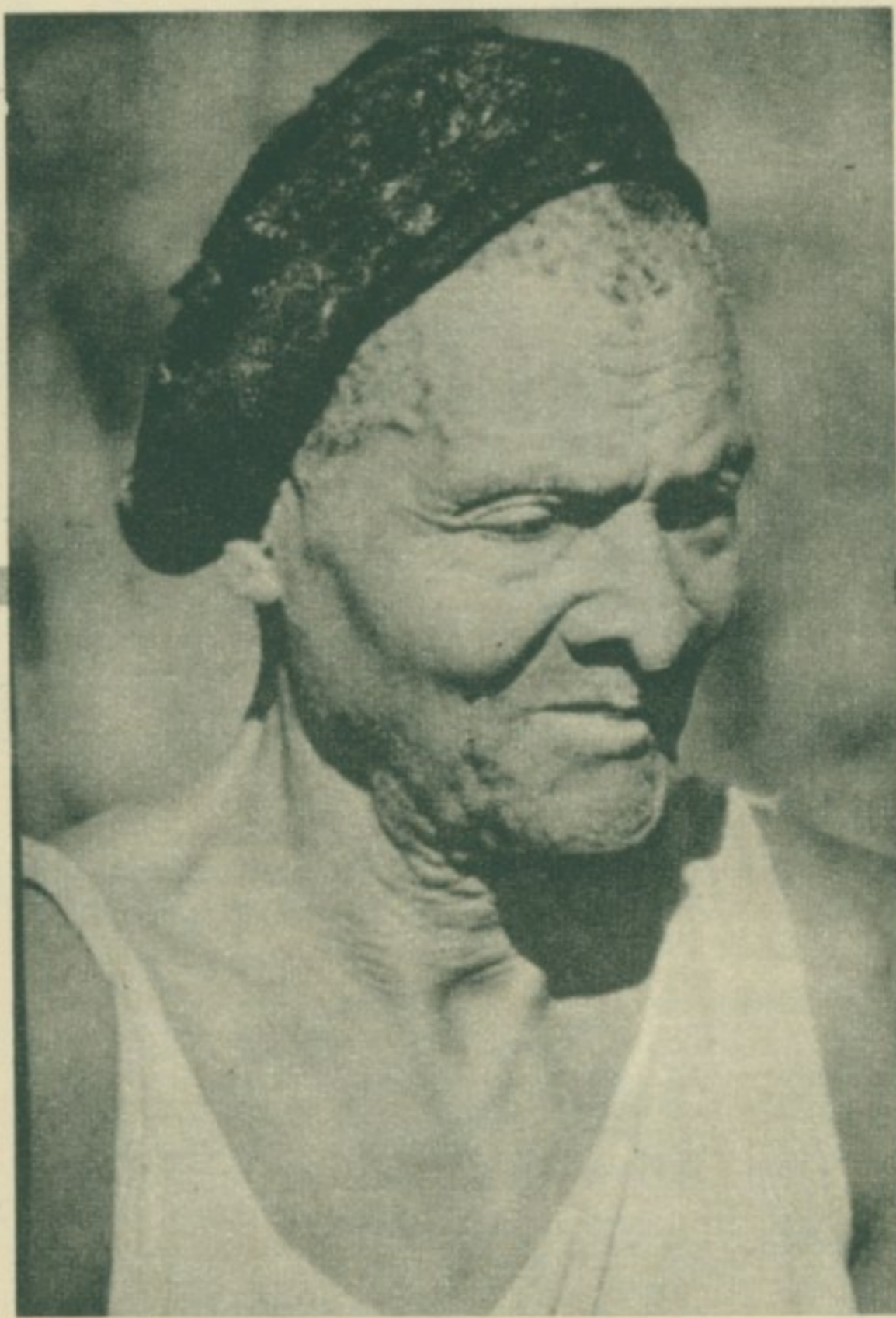
је да јој је непознати глас телефонирао и рекао да ће киднаповати „Снежну пахуљицу“.

Најтежи проблем од 1798. године

Одлука је била неминовна. Еванс је телефонирао секретару „Смитфилд клуба“ и понудио да врати „Снежну пахуљицу“ и прежали новац који је за њу дао. Само, хтео је са себе да скине одговорност за оно што ће се догодити крави. Секретар је одбио ту великодушну понуду и подсетио га да је потписао сагласност да ће је заклати.

Еванс је ангажовао адвоката. Овај му је објаснио да правилник „Смитфилд клуба“ није исто што и закон, па према томе не мора заклати говече. Еванс је само то и чекао.

— „Снежна пахуљица“ ће живети! — заклео се. Најзад — исповедио се својим пријатељима — морам се повинovati жељи својих муштерија. Радња без муштерија је као књига без читалаца.



Луис Алберт Карола

НА МЕРИДИЈАНИМА

Зовем се Луис Алберт Карола. Рођен сам јануара 1892. године на Мартинику. Још нисам имао девет година кад сам са својим родитељима, који су маштали само о томе како да стекну богатство, стигао у Гијану. После краћег школовања у Кајени отишао сам у џунглу и постао копач злата. То се одиграло пре 52 године. И никад свој посао нисам напустио. Последњи пут сам сишао у град 1927. године. Тражим још тражим, надам се. Починем да се осећам уморан и желео бих мало да се одморим. Али не могу.“

Грозница за златом. Прича Луиса Кароле стара је колико и прва легенда о златном граду званом Ел Дорадо. Један шпански војник, поданик краљице Изабеле, изгубио се пре четири века у току једне експедиције кроз џунглу Амазоније. Када су га после неколико месеци пронашли живог и здравог, испричао је да је наишао на гостопримљиве Индијанце, који живе у велелепним палатама у чудесном златном граду Ел Дорадо. Њихов краљ обучен је у злато. Ел Дорадо, где је то? На обали великог језера Париме, рекао је са жаром у очима војник.

Од тада Европљани вековима трагају за златом. Ел Дорадо је постао појам скривеног богатства, огромних грумена злата у дну беспутне џунгле. Тако је Енглез сер Валтер Ролеј уложио 1595. године све своје богатство у експедицију која је кренула да тражи Ел Дорадо. Наравно, ништа нису нашли.

Данас у срцу амазонске џунгле, 400 километара од најближег града, живе последњи копачи злата. Некад их је било 30.000. Данас их има још неколико стотина. Везу између цивилизованог света и џунгле чини само неколико мењачница у којима зеленаши пљачкају несрећнике који им донесу врећице са мукотрпно прикупљеним златним прахом. Потребно је више дана пешачења, пловидбе и логоровања да би се стигло до удаљених граница Гијане.

Како копачи ваде злато из земље? Поступак је исти као у доба Дивљег запада.

ПОСЛЕДЊИ КОПАЧ ЗЛАТА

Прво се ископају велике рупе у земљи да би се видело садржи ли песак трагове злата. Грбачи се месец и више дана по 16 часова дневно. Тек кад се пронађе земља која садржи 20 до 40 грама злата на кубни метар, копач се даје на прави посао. Прво треба прокрчити шуму на великој површини и скинути слој хумуса и масне иловаче, који може бити дебео један метар. Затим копач стане усред воденог тока. Босоног и погрбљен. У рукама држи левкаст суд пречника пола метра у који може да стане десетак килограма сиво-црног златоносног песка. Пошто напуни суд, трагач пребира каменчиће у нади да ће наћи који грумен злата. Прођу месеци да се то не догоди. Вода односи песак и на левкастом дну суда

Све се надао да ће пронаћи неког богатог Американца који ће купити краву и одвести је са Британских острва. Док је он трагао за таквим купцем, „Смитфилд клуб“ је поново протествовао. Његов секретар је изјавио да клуб није имао тако тежак и замршен проблем откако је 1798. године основан.

У пролеће прошле године Еванс је јавно изјавио да неће заклати краву и да је спреман да поднесе све последице. А онда је дошао да ће, уколико не добије за „Снежну пахуљицу“ суму којом локалној болници може купити вештачки бубрег, чувати краву за себе. Ниједна примљена понуда није била довољно висока и крава је остала код месара мека срца.

Пре месец дана, децембра прошле године, „Смитфилд клуб“ је поново тражио да се крава закоље. Као противаргуменат Еванс је показао 6.000 протестних писама. „Снежна пахуљица“ је приказана на свим вашарима у Велсу; о њој су писане песме и драме. Кардиган, град који туристи не посећују често, био је прошлог лета поплављен онима који су желели да виде и сниме чувено говече.

А „Снежна пахуљица“? Она делује смирено, добро ухрањено и очигледно је задовољна што ће се априла ове године отелити. Еванс је ваљда још нестрпљивији од ње. Нада се да ће потомак „Снежне пахуљице“ бити достојан мајке и оца, шампиона „Херкула“, и да ће сигурно освојити титулу шампиона на некој од наредних „Смитфилд изложби“. Јер, најзад ту је и почетак читаве приче.

ЉУДСКИХ СУДБИНА

остаје нешто блештавожутог праха. Злато!!! Добровољни заточеник је омађијан, његове руке грозничаво дрхте.

Ако се у праху нађе који крупнији комад, препродавци плаћају и до пет хиљада динара грам. Прах се зависно од квалитета плаћа само 500 до 800 динара грам. Рачуна се да копач за 14 часова рада дневно може да издвоји највише 10 грама злата односно да заради 150.000 до 240.000 старих динара месечно.

Копач увек држи пушку или колт уза се. Оружје ће му послужити против звери, змија или пљачкаша којих има на сваком кораку. Изгнаници у златном заточеништву не плаћају ништа новцем. Трговци траже само злато. Кеса са десет килограма брашна манноке стаје три грама злата, литар уља грам и по, килограм шећера 0,7 грама. И испирање песка наставља се унедоглед.

Да ли су копачи злата заиста сиромаси без наде? Многи од њих у току целог живота рада скупе право богатство златног грумења и праха. Али њихово златно лудило гони их да гомилају и крију своје благо од света и — самога себе. Пошто копач напуни целу боцу златом, он је закопа. Трагање се настави па се закопа друга боца и тако редом. Најзад копач умре од исцрпености усред удаљене џунгле.

Његово злато остаје земљи од које је и отргнуто. Има и паметнијих који преболе златну грозницу и покушају да се ишчупају из зеленога пакла. Неки су се настанили у Кајени или другим градовима Гијане и проводе последње године живота с благом које су нагомилали у току деценија рада. Има их доста које на путу повратка у цивилизацију опљачкају разбојници или доживе бродолом у бујицама Гијане. Један мелез са Антила радио је 27 година и понео је једног дана кући више од три и по килограма злата. У једном брзаку његова пирога се преврнула и ишчезла је заједно са златом заувек. Копач злата се вратио у свој родни град и запослио као шофер.

КАПЕТАН Кејт

КЕЈТ ЈЕ УСПЕЛА ДА СТИГНЕ ДО МАРЈЕ АЛИ ОВА НИЈЕ ХТЕЛА ДА ЈЕ САСЛУША...



ДА, МИС СИВЕНС!
ВЕЋ САМ ВАМ КАЗАЛА ДА МИ О
ПИТАЊИМА ЧАСТИ РАЗГОВАРА-
МО ПИШТОЛИМА!

У ТО КЕТЕ СЕ,
УСТАЛОМ, ОДМАХ
УВЕРИТИ!



ЈА ЗНАМ
ДА СТЕ
ОДЛИЧАН
СТРЕЛАЦ,
МАРЈА...
АЛИ, НИ ЈА
НИСАМ
НЕВИЧНА
ОРУЖЈУ!

ГОСПОДАРИЦЕ!
РАЗМИСЛИТЕ...

ДОСТА! ПОЧНИ
ДА БРОЈИШ
КОРАКЕ!



ЈЕДАН...
ДВА...
ТРИ...



ЗА ТО
ВРЕМЕ

ДВОБОЈ!

БРЗО, СТАМПКЕ!
МАРЈА ЈЕ ОДБИЛА
ДА ЈЕ САСЛУША!
АЛИ, АКО ЈЕ
КЕЈТ ПОГОДИ...
НИШТА ОД МОЈИХ
ПЛАНОВА!



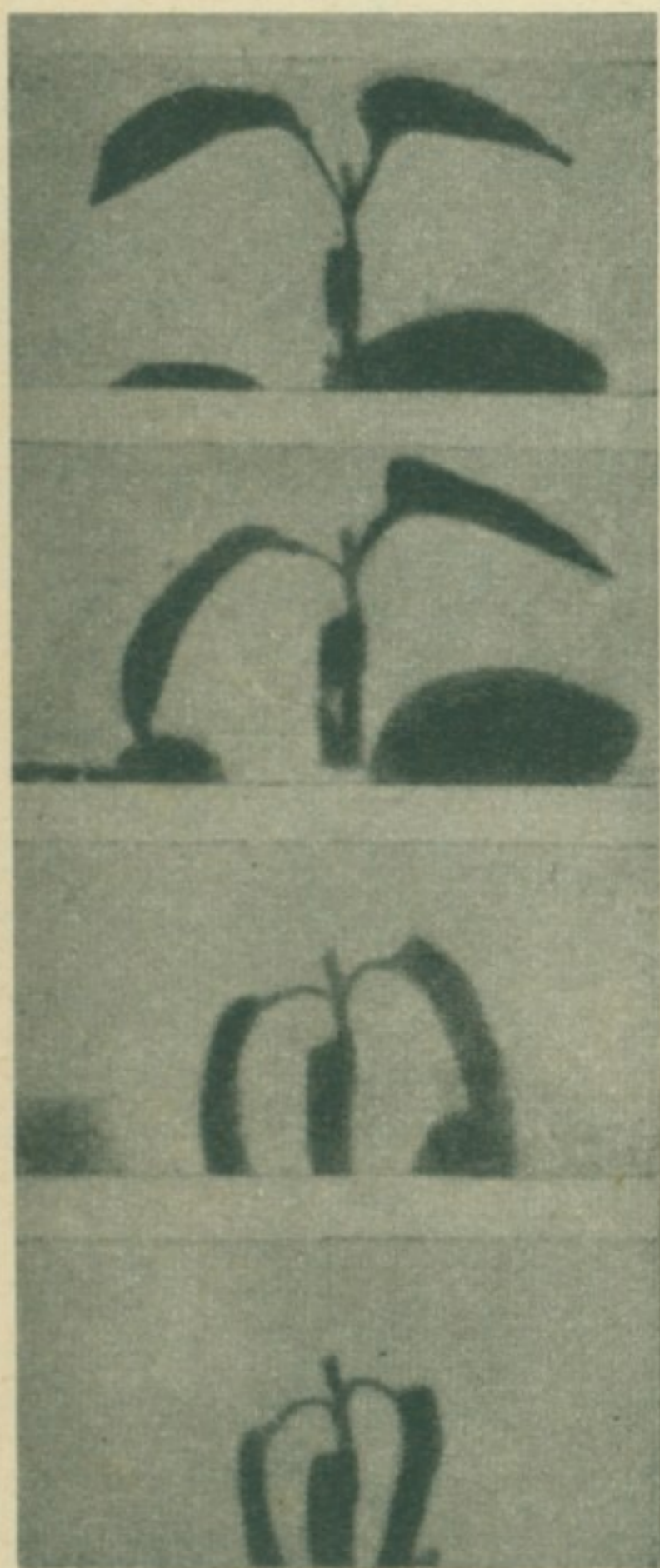
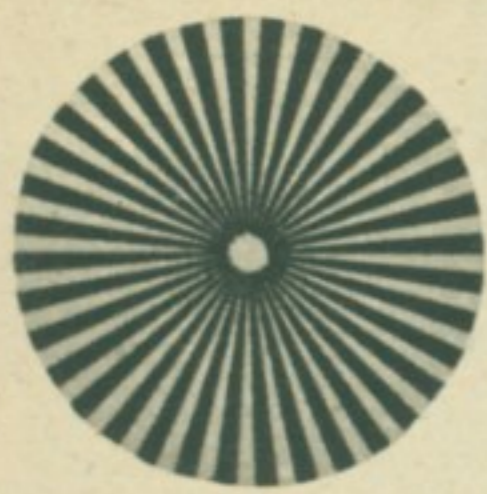
АКО ТВОЈ
ПИШТОЛ СЛУЧАЈНО
ОПАДИ НА
КЕЈТ...
УТОЛИКО БОЉЕ!



СЕДАМ...
ОСАМ...
ДЕВЕТ...

МАРЈА! КЕЈТ!
СТАНИТЕ!





БИЉКЕ И БЕСТЕЖИНСКО СТАЊЕ

Ови снимци начињени су у разним стадијима орбиталног лета америчког вештачког сателита „Биосателит—2“. Они показују како утиче Земљина тежа на положај листова и стабљике биљке паприке. На снимцима одозго наниже: паприка пре лансирања — листови су у хоризонталном положају; 4 часа након боравка у бестежинском стању; 12 часова у бестежинском стању — листови су већ под нагибом од око 90° у односу на нормални положај; после 18 часова проведених у бестежинском стању, листови су се потпуно опустили и додирују стабљику.

Ава млада Канађанина кренула су пре пет година на излет по снежним беспућима севера. Термометар је показивао 35 степени испод нуле. Жеље су их однеле сувише далеко на север. Један од њих је повредио ногу. Рана се загадила. Други је пошао да тражи помоћ. Повређеног који је у једној кривињари јаукао од бола опколили су курјаци.

Непокретан и осећајући се напуштен, младић је од силнога страха почео насумце да пуца. Вуци су се држали на одстојању, али нису прекинули опсаду. Опаћио је још неколико пута. Затим је настао тајац. Рањеник није имао више муниције. Звери су се прикрале и почеле да кидишу. Откидале су живо месо са бутине беспомоћног младића. Урлици су се надалеко чули.

Одједном су одјекнули пуцњи праћени гласним узвицима. Курјаци су се разбежали. Младић је изнад себе угледао познати лик свога друга. Затим је изгубио свест. Превезли су га до најближе болнице. Лекар је беспомоћно вртео главом. Претила је гангрена. Нога је морала бити ампутирана.

Његов пријатељ је окренуо главу. Тихо је плакао. У тим тренуцима очаја зарекао се да ће осветити друга. „За тебе, за цео живот, против свих вукова“. Тако је Хуберт Фурније постао ловац на вукове. То је његово искључиво занимање. На целом канадском северу нема му равна.

Од позне јесени до краја пролећа нико у Канади не зна где се он налази. Када се Освалдо Лангини распитивао за њега, сви су слегали раменима. Са смучкама и крпљама на ногама прокрстарио је 300 километара. Узалуд. Изгубио је сваку наду. Онда је срео неког старог трапера који му је рекао да се Фурније налази на северној обали језера Дакс. Од неког трговца крвнина сазнао је да се ловчева кривињара налази на ивици шуме. Новинар је уложио последњи напор. Сред шуме је угледао младог, свеже обријаног и укусно одевеног човека. Није могао имати више од 25 година. Викнуо га је. Младић му је пришао. Представио му се: „Ја сам Хуберт Фурније.“

Разговарали су о свему осим о тужном догађају који је одредио животни пут Хуберта Фурнијеа. Фурније прича о курјацима као о свакодневним познаницима.

„Најтеже је сазнати шта се догађа у главама тих звери. Несталне су, немају завичаја ни кућишта. Оне су вечити, брижни, прегладнели изгнаници. Једини покретач њиховог живота је глад. Вукови су спретни, неуморни. Злокобно завичају ноћу. Чељусти подрхтавају у грозници. Зубима хватају снег, кишу, ваздух. Када су гладни једу лишајеве, маховину, грање. Кад прождиру жртву, крчкање костију одјекује надалеко. Од овна остане само звоно. Курјак смаже кости, нокте, длаке и утробу.“

Морам признати да је вук интелигентнији од пса. С првим снегом снажни, усамљени летњи убојица дисциплиновано се сврстава у чопоре. Банда се креће брзо и у највећој тишини. Каткад вуци за 24

ПРИРОДА



УБИО САМ 500 ВУКОВА

часа превале стотину километара. Сваки у колони гази стопама претходника да би се што мање заморио и заварао трагове.“

Увече је Фурније са својим гостом заузео бусију а као мамац поставио је вуцима крваве говеђе череке. Да не би приметили подвалу месо је пре тога неколико дана стајало у пацу са вучјим месом. Пред зору пришуњао се чопор од осам вукова. Дуго и неверљиво су њушили. Учинило се да ће њихов снажни предводник у једном тренутку кренути у напад према месту где се налазила заседа. Предомислио се и дао је знак за почетак гозбе. Вучји зуби су зашкргутали. У истом тренутку одјекнули су пуцњи. Три курјака су се пропела а затим су њихова опружена тела црвено обожјила снег. Четврти је, вукући се, умакао у шуму. Остали су се изгубили као сенке. Фурније је пришао мртвим зверима и одсекао им уши. За сваки пар ушију канадски трапер добија од владе 20 долара. Најбољи ловци могу да убију десет до петнаест вукова месечно. На списку Фурнијеових трофеја налази се до сада преко 500 пари вучјих ушију.

Француски новинар Освалдо Лангини отпутовао је на Далеки север Канаде да би се у снежној пустињи упознао с највећим непријатељем вукова ловцем Хубертом Фурнијеом

КРОКОДИЛОВА »ТАЈНА«

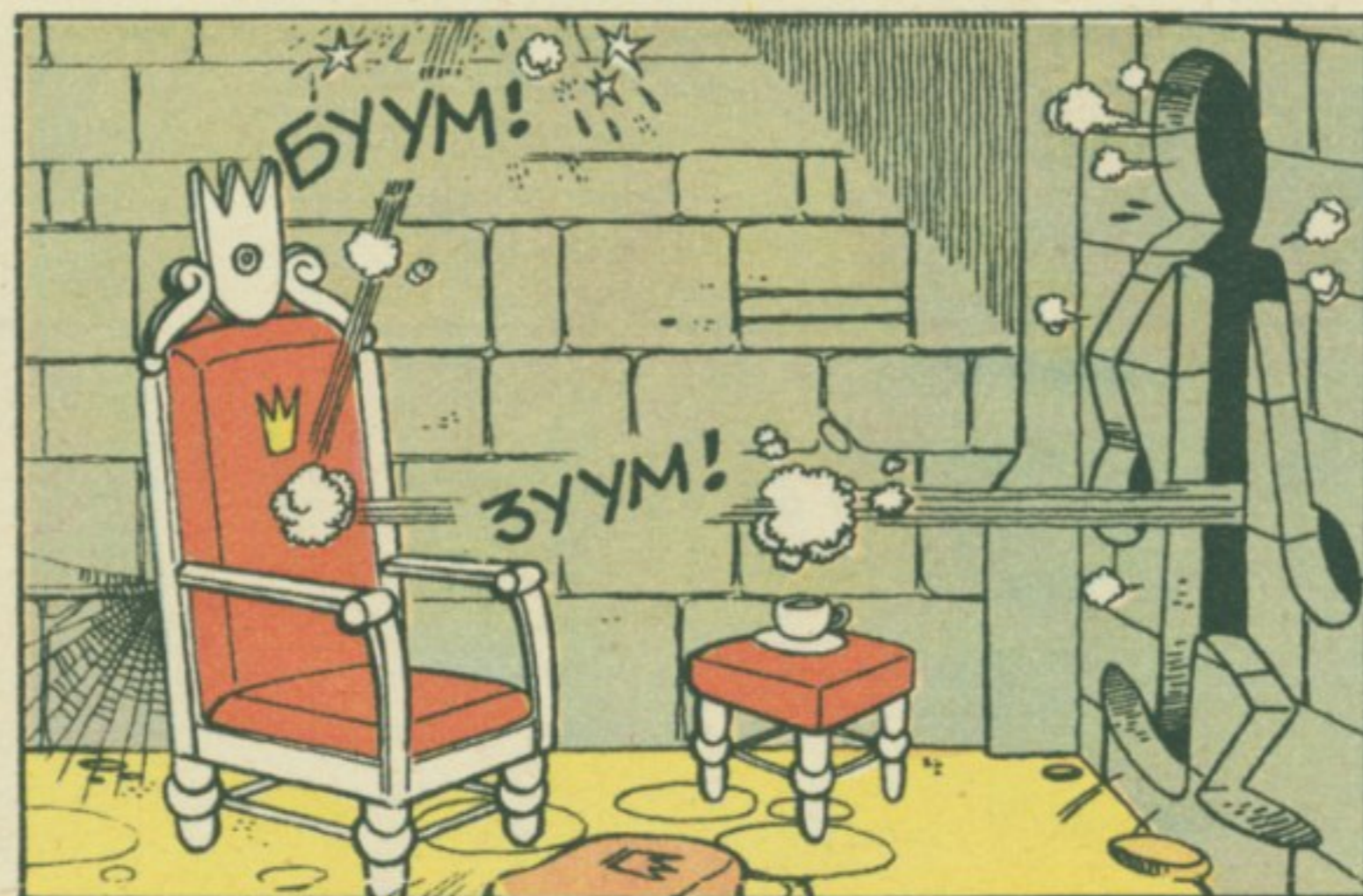
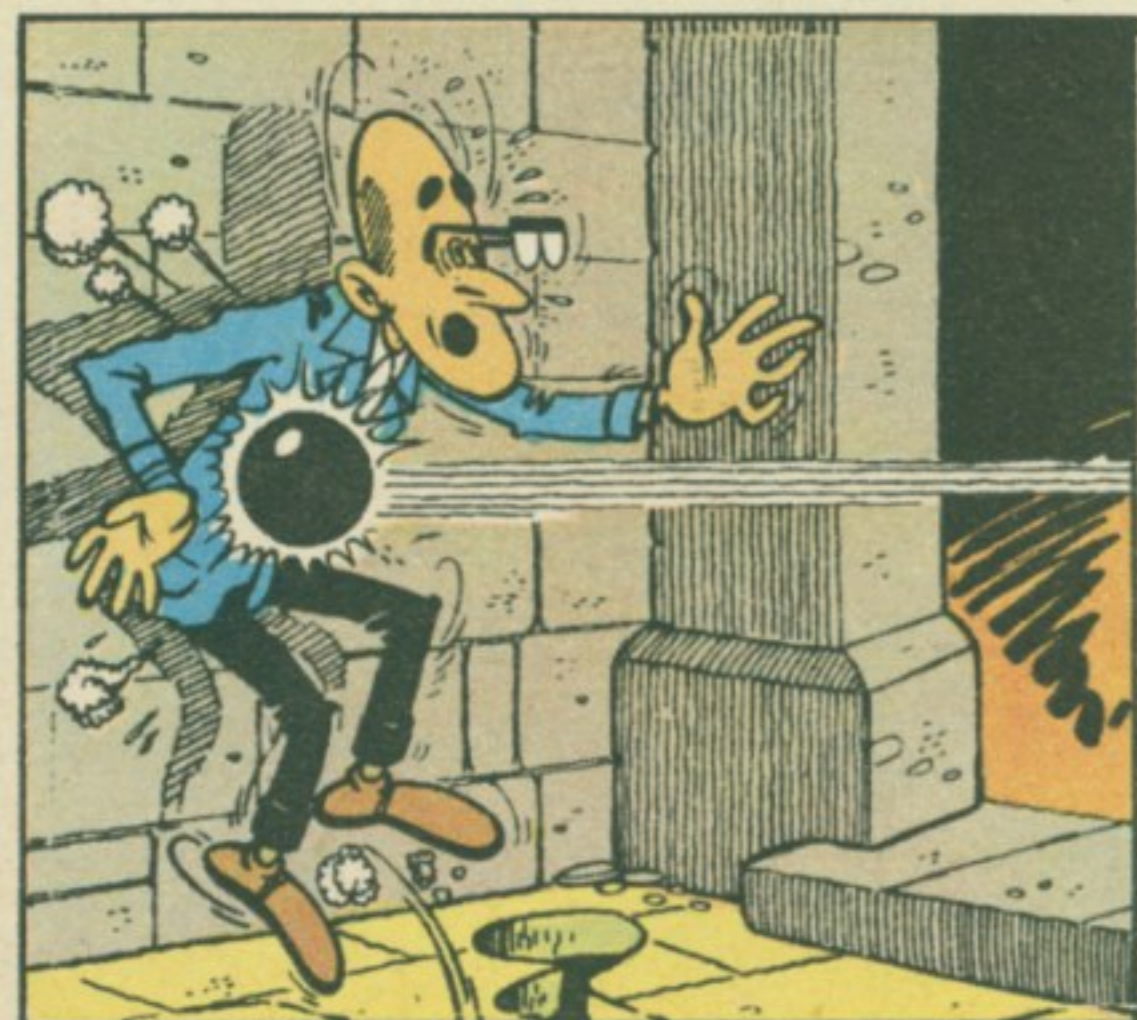
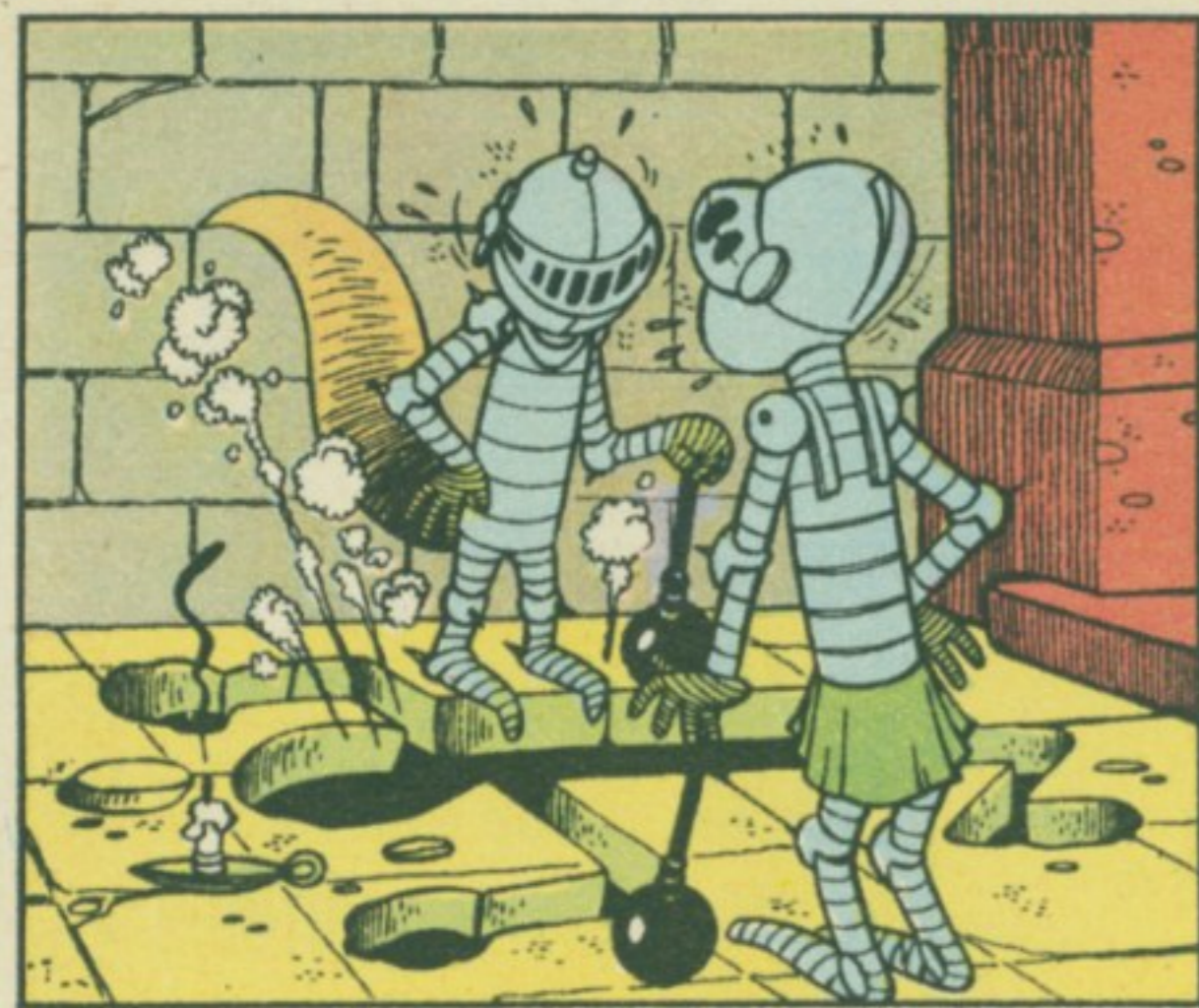
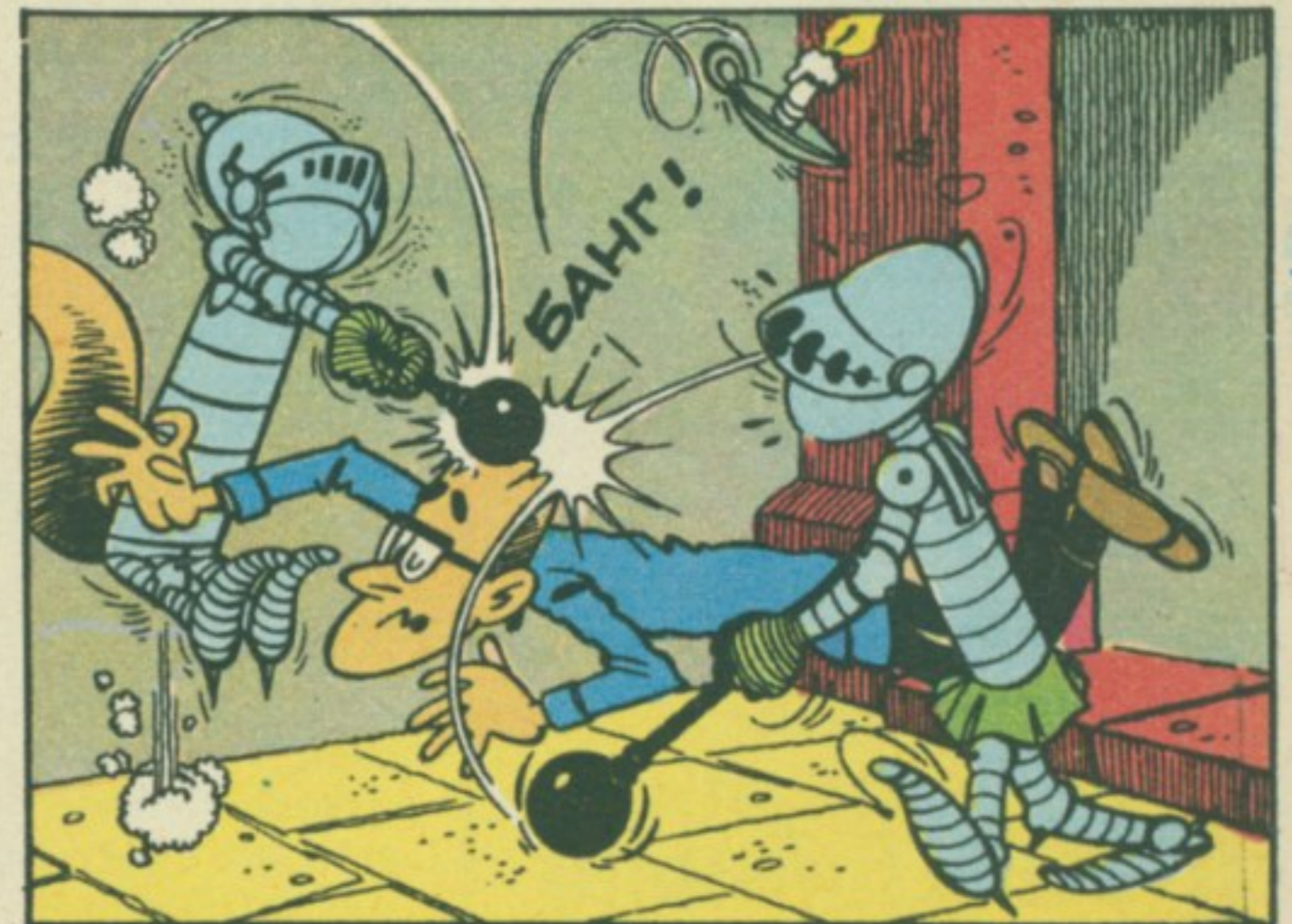
Како крокодил може да остане под водом чак и када је, рекло би се, сва резерва ваздуха у његовим плућима истрошена? Ово питање одавно већ занима природњаке—истраживаче, али досад тачан одговор није могао бити нађен. За нимљиву теорију изнео је недавно норвешки физиолог, про-

фесор Андерсен. Када крокодилу који лежи на дну реке нестану залихе кисеоника у плућима, односно кад се она сведе на опасан

минимум, у његовом организму ступају у дејство нарочити биорегулатори који обустављају саободан приступ ваздуха у све ор-

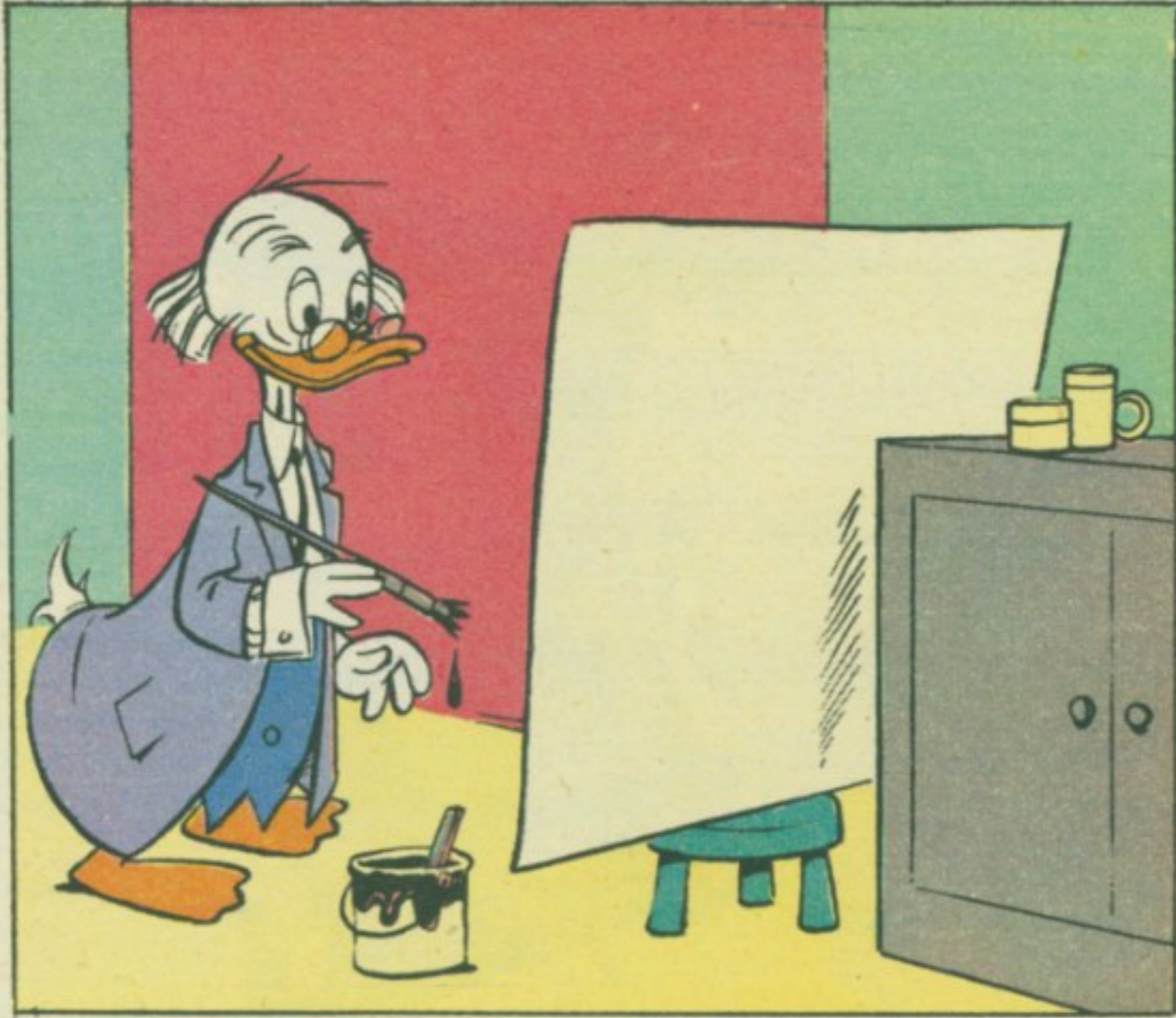
гане и ткива изузев срца и мозга. После извесног времена може се обуставити и притицање кисеоника у срце, чији се ритам у том случају толико успори да не износи више од два удара у минуту. Само мозак и даље добија исту количину кисеоника као и кад се крокодил налази на површини.

ГРУ-ГРУ, УАПА И ТАЈАНСТВЕНИ ПРОФЕСОР Z.O.



WALT
DISNEY

ПАЈА ПАТАК



Да је жив радовао би се том дану. „Торнео де Хемингвеј“ је весели народни празник: такмичење риболоваца у хватању агухе, рибе-сабљарке.

Барловенто је предграђе Хаване. Месец дана пре великог догађаја листови су објавили да ће се у две узастопне суботе и недеље ту одржавати такмичење риболоваца. Победници ће добити награде: златан куп „Ернест Хемингвеј“.

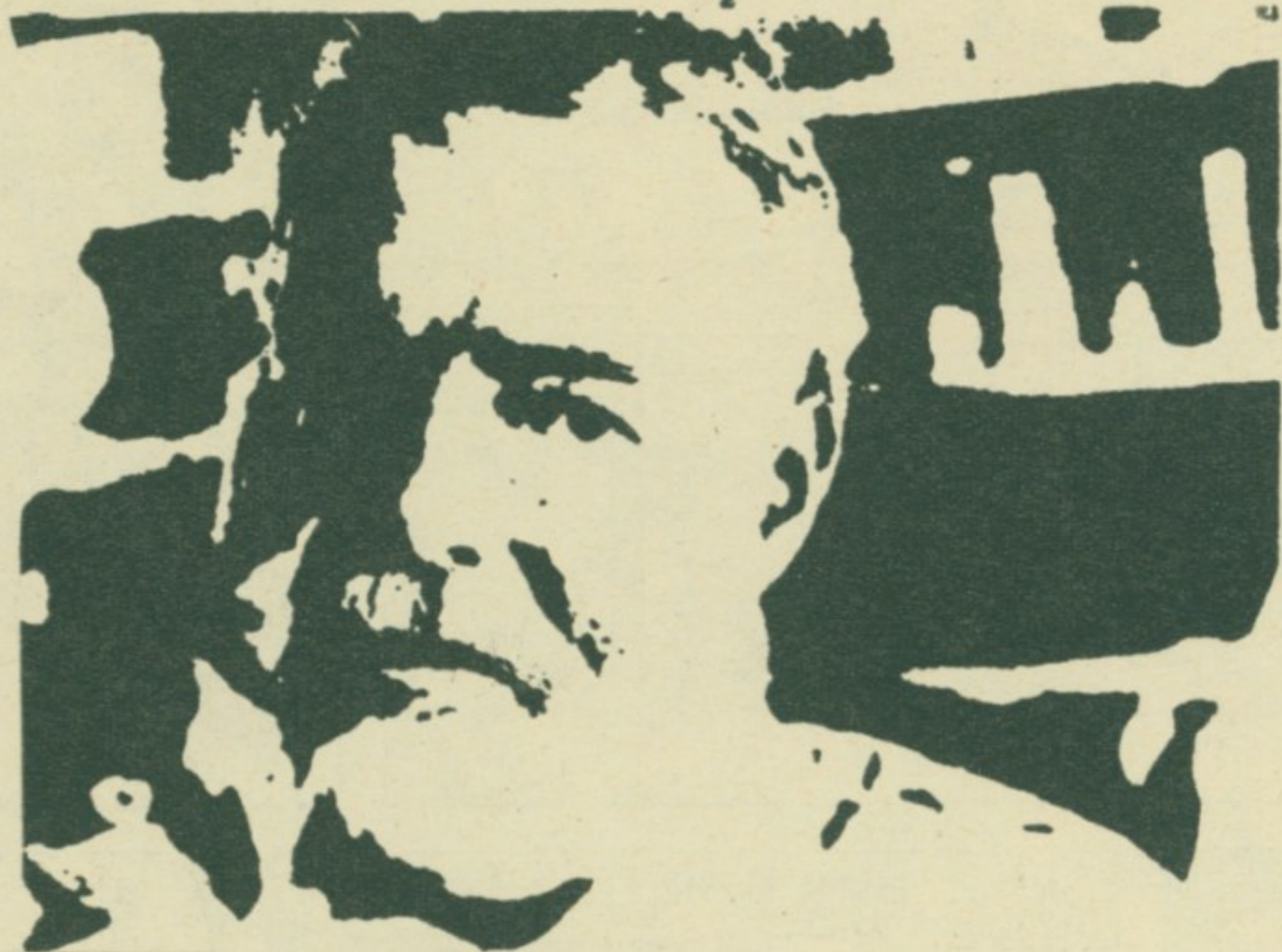
Да би се уловила риба-сабљарка потребан је леп дан. И не само леп већ — диван. Без кише, с лаким поветарцем, небом без облака, и сунцем заслепљујуће сјајним. Једном речи: зрео тропски дан. И неизоставно: јутро и подне. Иначе се ђудљива агуха не може уловити.

15. мај — финале такмичења. Двадесет седам чамаца спремно је да исплови. У њима нема ни једног професионалца — само риболовци-аматери. Још нема ни осам часова и над заливом лежи лака измаглица. Брзи моторни чамци нестају у њој. У њима су лекари и сликари, лучки радници и писци. У моторном чамцу који последњи диже сидро налази се судијски жири, новинари и телевизијске камере.

Отворено море, дубина — једва до две миље. Измаглица се дигла и, ево, сунце је све окупало: и Хавану и чамце и море. Чамци се поравњавају и окружују „адмиралски брод“, бродић са судијама. На његовој палуби стоји топ-играчка. Тачно у 8 часова пуцањ из њега огласиће почетак такмичења.

Пуцањ — и чамци се лепезасто разилазе. Прва риба-сабљарка уловљена је већ после једног часа. Према правилима такмичења на таквом чамцу истиче се заставица: бело троугласто поље на којем се извила велика риба мрке боје. Чамац прилази „адмиралском броду“ и риболовци показују свој трофеј: „Дивна агуха“ — одушевљавају се на адмиралском бродићу.

Само капетан, старији ђудљив човек, остаје миран као што и приличи правом морском вуку. Некада је управљао и бродовима много већим од овог... Понекад га за кормилом смењује Хуан Родригез. Има већ преко 70 година црна капетанска капа са црвеним ширитима забачена му је на потиљак а у руци се увек дими цигара. Таквих младих старца на Куби има много. Зар је само Анселмо Ернандес, стари рибар из новеле „Старац и море“ био прототип Хемингвејевог јунака?



ЗА ХЕМИНГВЕЈЕВ КУП



Победници са купом

У насељу Кохимар живи Ерико Рамос, с надимком Кике, који као јаје јајету личи на Хемингвејевог старца. И Хуан Родригез, који се од деветнаесте године није одвајао од чамца и уди-

ца, могао би бити Хемингвејев јунак. Тек последњих година прихватио се посла бродског механичара: тешко му је да се у осмој деценији сваког дана сам отискује чамцем на пучину.

Полако, као да мери сваку реч, Хуан прича о навикама рибе-сабљарке. А ко их може боље познавати од њега? Од априла до јуна агуха се сели у Мексички залив и тада је треба ловити. Два пута дневно риба се диже из дубина: у 10 часова пре подне и одмах после поднева. И то је најпогодније време за лов.

Ускоро се „адмиралском броду“ приближава још један чамац. Пријављивање уловљене сабљарке у току такмичења није обавезно, али зашто се не похвалити? Телевизијске камере стално раде и читава Куба гледа уловљену рибу: због тога је срећни рибари издижу да се што боље види.

— Гледајте! Гледајте — виче судија Еди Мартин не скидајући доглед са очију. — На чамцу обалских радника истичу још једну заставицу! Уловили су још једну агуху!

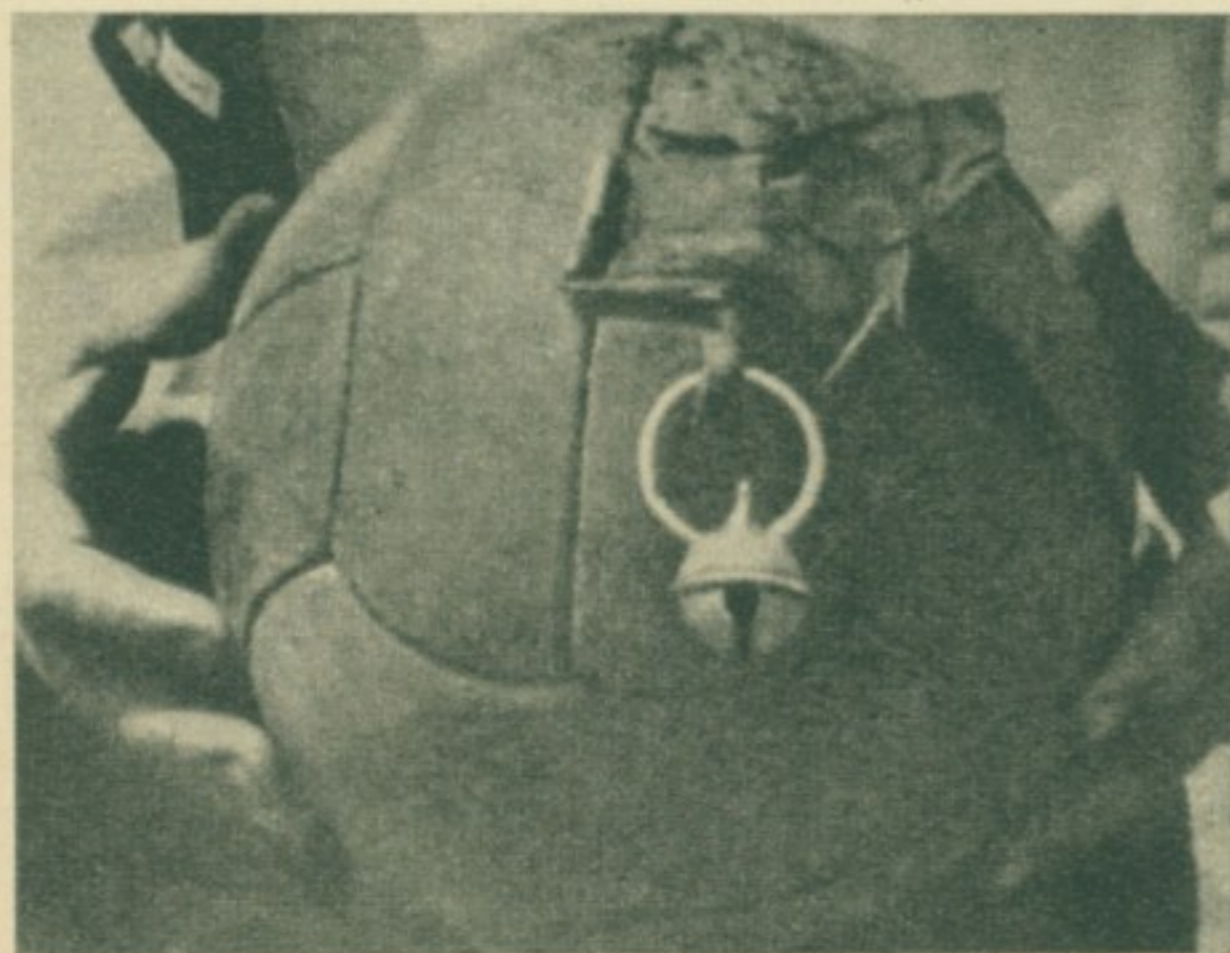
Уловити две агухе то није само риболовачка срећа. То је већ доказ вештине. Телевизијска камера усмерава своје око према чамцу обалских радника.

... Ускоро ће три часа. Рок такмичења је истекао и време је да се „адмиралски брод“ врати у Барловенто.

И такмичари се враћају. „Баксузи“ којима су и после седам часова руке остале празне, нестају у гомили. А они други износе своје трофеје и доносе их на судијски сто. Једну рибу носи неколико пари руку: другачије је не би могли ни подићи! Али, ако си уловио агуху ово није отворено море и овде, на копну, од тога не треба правити „велики догађај“. Нека се гледаоци одушевљавају, нека они тврде да је то највећа досад уловљена агуха, ти ћути! И рибари, разговарајући о неважним стварима стављају своје сабљарке на вагу. И не гледају је више! Зато су им очи приковане за црну таблу на којој судија исписује тежину. Видели су и измакли се у страну. Нико и не гледа на награде: блиставе златне пехаре украшене рибама-сабљаркама извијеним у последњем грчу.

Све сабљарке су измерене. Награде су подељене. На дрвену естраду пењу се музичари и над Барловентом се разликују звуци. „Мозамбике“, нове кубанске плесне мелодије. И гледаоци и рибари подлежу ритму музике.

Тако се већ неколико година кубански спортски риболовци такмиче у знак сећања на Ернеста Хемингвеја и за куп који носи његово име. Зар би и он сам могао да пожели лепше чување успомене?



Лопта са звонцетом

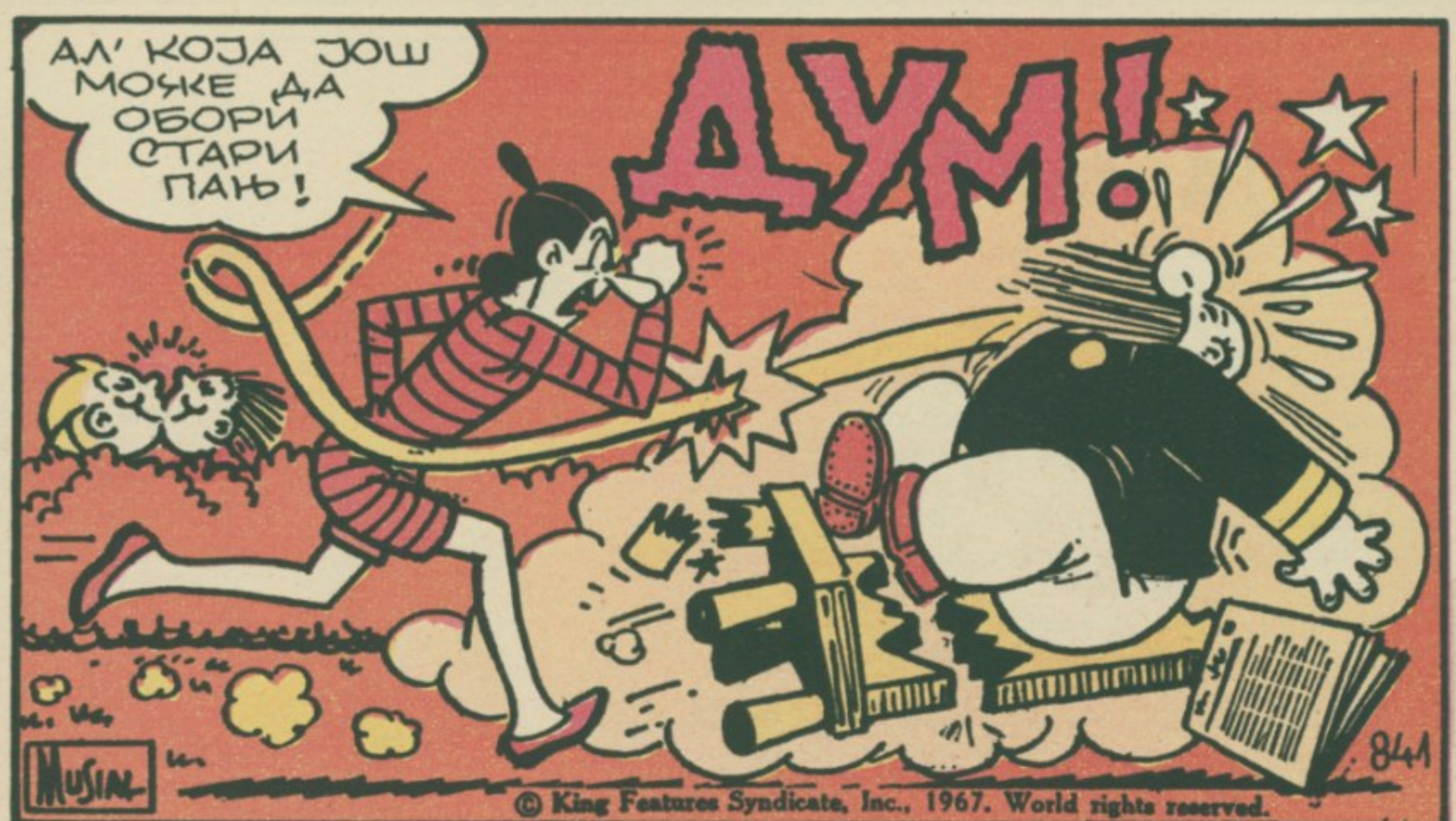
СЛЕПИ ИГРАЈУ ФУДБАЛ

На лопти је мало звонце. Кутије, такође са звонцима, али електричним, причвршћене за мрежу, указују навалним играчима пут према противничком голу. Игра се одвијала, додуше, полако — али нико од гледалаца није звиждао кад неки ударац не би успео или кад би голман ухватио у празно. Јер свих 22 играча на ногометном игралишту били су слепи људи: младићи из два дома слепих у Милану.

Овим експериментом лекарима је пошло за руком да докажу: слух је код слепих тако развијен да они не морају да се одрекну фудбала. Меч се завршио нерешено са 12:12. Играчи оба тима били су срећни што су унели мало промене у свој прилично тужан живот.



Навални играчи само „чују“ капију



Авантуре ГОРДОНА ПИМА

ПО РОМАНУ
Е.А.ПОА



ПА ТО ЈЕ
ВИНО!

ОТВОРИ-
КУ ГА НО-
ЖЕМ!
АЛИ, ТРЕБА
ГА ПИТИ
ПО ГУТЛАЈ
ДНЕВНО...
ТО НАМ
ЈЕ ЗЛАТ-
НА РЕ-
ЗЕРВА!



ЧУДНО КАКО
САМО ЈЕДАН ГУТ-
ЛАЈ МОЖЕ ЧОВЕКУ
ДА ПОВРАТИ
СНАГУ!

ДА! И ЈА СЕ ТА-
КО ОСЕКАМ! САД,
МОГУ ПОНОВО
ДА ЗАРОНИМ!



АЛИ, КАД ЈЕ ПОСЛЕ НЕКОЛИКО МИНУ-
ТА ИЗРОНИО...

ШТА СТЕ УЧИНИ-
ЛИ? ИСКОРИСТИ-
ЛИ СТЕ МОЈЕ
ОДСУСТВО ДА
ПОПИЈЕТЕ
ЦЕЛУ
БОЦУ!



САД НАМ САМО ПРЕОСТАЈЕ ДА
УМРЕМО ОД ГЛАДИ... ИЛИ ДА
ЧЕКАМО ДА НАС
ПРВА БУРА
ПРОГУТА!

АВГУСТ СЕ ГУШИО У СУЗАМА, А ПИ-
ТЕРС СЕ ГЛУПО СМЕЈАО. УСКРО СУ
ОБОЈИЦА ЗАСПАЛИ...



ИМАМ
ГРОЗНИ-
ЦУ! ВОДЕ!

ВОДЕ!
ВОДЕ!

РАЗБО-
ЛЕЛИ
СТЕ СЕ
ОД АЛКОХО-
ЛА! ПИЛИ
СТЕ НА
ПРАЗАН
СТОМАК!



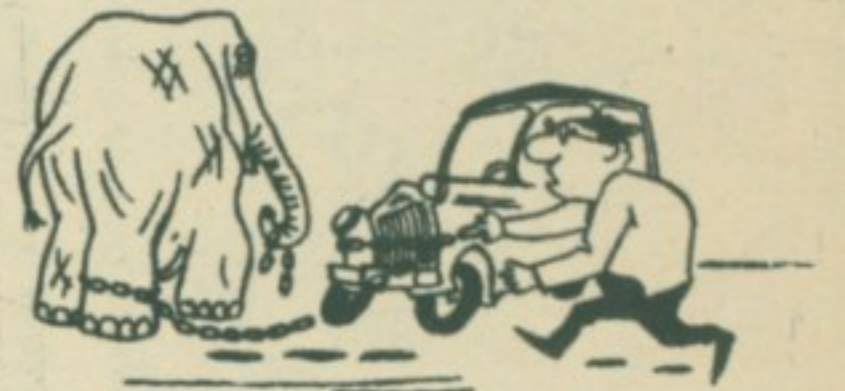
ПАЛО МИ
ЈЕ НА УМ
ДА БИ ИМ
МОЖДА ВО-
ДА ПРИЈА-
ЛА. БЕЗАО
САМ НАЈПРЕ
ПИТЕРСУ УЖЕ
ОКО СТРУКА
И ГУРНУО
ГА У ВОДУ.
КАД САМ ГА
ИЗВУКАО,
ИЗГЛЕДАО
ЈЕ ОВЕ-
ЖИЈИ.

ШТЕТАН ТРЕНИНГ

У Манбежу, граду на северу Француске, одржано је недавно традиционално такмичење „активних љубитеља“ кобасица. Колико је кобасица поједено у предтакмичењима листови не пишу. У финалу су остала два такмичара: Мишел Гренеж, првак Нормандије, и локални шампион Данијел Бозини чије презиме све дочи о његовом италијанском пореклу. Бозини је за мање од једног часа појео два метра и 97 сантиметара дебелих кобасица и — победио. Гренеж је одустао пре но што је стигао до два метра. Свој пораз правда претераним тренингом: током читаве седмице пре такмичења сваког дана је јео по два метра кобасица.

ЈОГУНАСТИ ЦИН

Индијански слон Асам први је у свом роду пропешачио 75 километара по снегом покривеном путу. Та шетња је предузета да би се дебелокожи цин „размрдао“ после дугог стајања у двористи циркуса који због зиме није могао да крене на турнеју. Пут од Тираспоља, града на Дњепру, до Кишењева, слон је превалио за дванаест часова. Путовање је два пута морало да буде прекинато, јер је Асам то „захтевао“, затежући ланац којим је био везан за аутомобил. Један од тих захтева био је то-



лико енергичан да је аутомобил, који се испред њега лагано кретао, страдао: слон је тако нагло тргнуо ланац да се задњи део аутомобила готово одвојио. Асамови пратиоци морали су да набаве ново возило.

Слону се вратило расположење тек кад су му дали килограм шећера и котарицу воћа. „Ручак“ је залио са литар и по вина.

Међу слоновима Асам се још сматра малишаном: има тек 14 година. Свет је угледао у Берлину а касније се преселио у Совјетски Савез. Путујући по ње му не једном је испољио своју јогунасту нарав. Једном је свукао кров са железничког вагона а други пут је, шетајући се улицама Волгограда, сурлом зауставио тролејбус.

ФУДБАЛСКА ЛУЛА МИРА

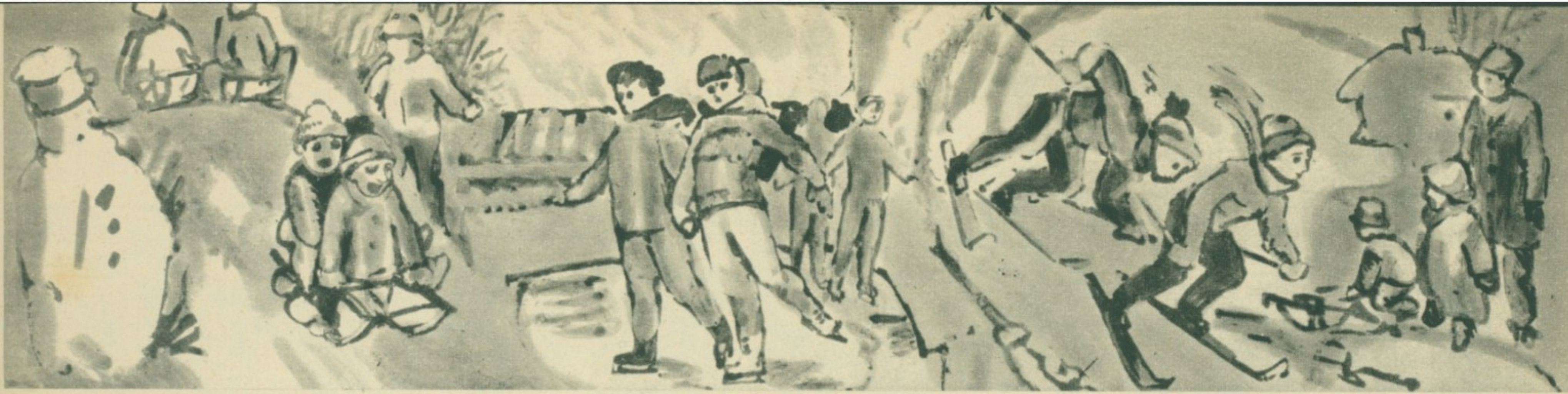
У индијанском резервату Сидер Фолс се на својеврстан начин, у одређеним приликама, стишавају спортске страсти. Посетиоци фудбалских утакмица обавезни су да приликом куповине улазнице положи новчану кауцију која им се, ако постану сувише ватрени, не враћа. Играчи, пак, морају да после сваке утакмице са судијом и противницима, попуше лулу мира. Тако у Сидер Фолсу фудбалски сусрети протичу у миру и слози. Ове мере предузимају се на основу заједничког договора фудбалера и њихових навијача.



ТАЈНА ОСТРВА НИУЕ

И згубљено на сред океана, 2500 километара источно од Аустралије, лежи мало острво Ниуе. Пре пет година један научник безуспешно је покушавао да на том острву одгаји неке врсте биљака. Обесхрабрен неуспехом послао је на испитивање новозеландском научнику Ернесту Маредену узорке тла. Анализа је открила да је земља — радиоактивна. Отада острво Ниуе привлачи пажњу научника из целог света. Научници који су на њему боравили испитивали су поврће, воће и остале намирнице и открили су високу радиоактивност која готово за сто пута премаша нормалу!

На острву Гајгерови бројачи откуцавају без престанка. Преко сто Европљана — лекара, биолога, медицинских сестара, хемичара — живи данас на острву. Они се хране само оним што им шаље новозеландска влада. А острвљани сваког дана поједу своју радиоактивну „порцију“ и при томе се осећају одлично. Физички су здравији од становника њима најближих острва, могу дуже да раде и обављају теже послове. Сви су високи; многе жене достижу висину од два метра. Становницима Ниуе непознате су болести типичне за остала тихоокеанска острва.



На првим Олимпијским зимским играма, које су узгред речено одржане такође у Француској 1924, на програму се налазило четрнаест спортских дисциплина. У Греноблу, у француским Алпима, где ће од 6—18. фебруара ове године бити одржана X зимска олимпијада — биће их равно 35. Како су се спортисти спремили за старт на Белој олимпијади? Шта знамо о њиховом тајном оружју, плановима, надама?

За кога је отворена „Зелена улица“

Не, нису нас вечно зелени борови на ивици стазе за планинско смучање Шамруса навели да кажемо „зелена улица“. Израз је инспирисан обичним уличним семафором. Њега су нешто модернизовали и поставили на старт за планинско смучање. Црвено — стоп! — Стаза је заузета. — Можеш да размрдаш слеђене мишиће. Жуто — пажња! Спремај се! Зелено — улица је твоја. Јури на скијама колико хоћеш. Нико ти овде неће рећи: „Не претеруј у брзини.“

Упоредимо ли филмске снимке најбољих у слалому 1961, на пример Пепија Штиглера, с најбољим смучарима данашњице, видећемо: покрети су остали исти, разлика је само у једном, у све већој брзини. Данас се све заснива на брзини: „Тежимо да код смучара створимо рефлекс: не познајући претходно ни сантиметар стазе, он треба да је пређе максималном брзином — каже тренер француске репрезентације Оноре Боне. — Наш је циљ да на играма сачувамо место које смо заузели у Чилеу.“

А тамо у Чилеу, на снежним стазама Портила, десило се нешто невиђено: од 24 медаље, 17 је однела једна екипа, екипа Бонеа. При том су још у пет дисциплина, поред златних, Французи освојили и сребрне медаље.

Значи, главни фаворити су Французи. А највећа нада Француске, наравно, Жан-Клод Кили. „Док га гледам на стази за слалом или у брзом спусту, осећам оно исто узбуђење као за време представе на којој је све савршено“ — каже Тони Зајлер за овог 23-годишњег младића, који је у двадесет такмичења освојио 15 медаља.

БЕЛА ОЛИМПИЈАДА



Кога ће „зелена улица“ Шамруса довести на пут за светску победу? Оне који оседлају ветар. А с њим су на „ти“ и Аустријанац Хејни Меснер, и Италијан Карло Сенонер и Швајцарац Јакоб Тишхаузер и Немац Франц Фоглер.

Нисмо ли, ипак, прерано разделили злато Шамруса? Сваком је, најзад, отворена „зелена улица“.

Потомци Соколовог ока

Првенство у биатлону одржава се у трци на 20 километара са гађањем на четири ватрене линије и у штафети 4 x 7,5 километара.

Они живе у многим земљама. Али, данас иду истим путем — у Гренобл. Има их много. Поменимо само „најчистокрвније“ потомке Соколовог ока. То су: Виктор Маматов, Ренат Сафин (СССР), Станислав Шћепанек (Пољска), Јун Истад и Ула Верханг (Норвешка), Ерн Ала-Хонкола (Финска).

... Историја белих игара не зна бржег тркача од Веико Хакулинен. Седам олимпијских медаља овог Финца — доказ су за то. На прошлим играма у Инсбруку Хакулинен се појавио у новој улози с пушком о рамену. Јурио је као газела и прстигао све, али од двадесет његових хитаца шест нису погодили циљ. За сваки промашај, два казнена минута, такав је закон биатлона. „Значи, плус 12 минута“ — рекле су судије. Као резултат Хакулинену је припало... петнаесто место. А шампион је постао Владимир Меланин. Он је у вођњи изгубио драгоцен минут, али је гађао без промашаја.

Да, гађање из пушке — то је пробни камен који ће дати одговор на питање: бити или не бити?

Спава ли мирно Пеги

Знате ли шта то значи бити првак света у уметничком клизању? Носиоци те почасне титуле добијају истовремено „меницу наде“ која се на најближој олимпијади исплаћује златом олимпијске медаље. За две деценије само три пута шампиони света нису успели да се попну на највише пиједестале олимпијске славе. Последњи пут то се догодило у Инсбруку где су Људмила Белоусова и Олег Протопопов победили пар из Савезне Републике Немачке Марику Килијус и Ханса-Јиргена Бојлера.

Због тога сада и говоре да двострука првакиња света у појединачном клизању, Пеги Флеминг, може мирно да спава.

Али да ли су њени снови у ове зимске ноћи безбрижни? Какву јој је улогу одредила фортуна у алпској бајци. Јер, бајке без изненађења нема. Да не нагађамо о томе шта сања Пеги. Поуздано се зна једно: цео дан она је на клизаљкама: тренинг — одмор — тренинг...

Друкчије се не може. „Једном од највећих клизача свих времена“ назвао је пре извесног времена француски „Екип“, не Пеги већ Чехословакињу Хану Машкову. Јер у Бечу, где је Хана била трећа, после Пеги и Габријеле Сајферт из Савезне Немачке, чехословачка клизачица постала је општа љубимица. Хана као да је створена за уметничко клизање: у спортским елементима не уступа Габи, а у поетичности успешно се такмичи с Пеги.

А првак света за мушкарце, како он спава? Некадашњи шампион Данцер добро познаје своје ривале. Он се сећа како је један од њих, његов земљак Волфганг Шварц, на светском шампионату избио напред. Тада у Бечу Шварцу, који је плакао од среће на победничком постољу, чинило се да никад неће моћи да буде бољи. Сада, после упорног вежбања у Гармиш-Партенкирхену он је нашао себе. Ни Данцер није спавао на лаворикама. Он се припремао у САД. Припремао се пун инспирације. Двобој аустријских клизача очекује се с нестрпљењем. Али, да ли ће он одредити шампиона?

Ипак, изгледа, миран сан нико нема.

ДОГОДИЛО СЕ...

И СМЕШНИ И ТУЖНИ И НЕОБИЧНИ ДОГАЂАЈИ СА СВИХ КОНТИНЕНАТА



у Лондону

Мајор Џон Барет чуо је узнемирен лавез своје тридесет три пудлице али је мирно наставио да седи поред камина уверен да је узрок непогода с грмљавином која је беснела те ноћи. За то време провалници су мирно купили сребрне трофеје и купове које је Барет у току своје спортске каријере добио.



у Сент Луису

Приликом једног оружаног напада извршеног на улици извесној Мери Праудфут отета је перика с главе. Напад су извршили један човек и једна девојка. Отету перику девојка је пробала на лицу места и пошто је њоме била задовољна она и њен партнер мирно су се удаљили остављајући Мери — голе главе.



у Дербиширу

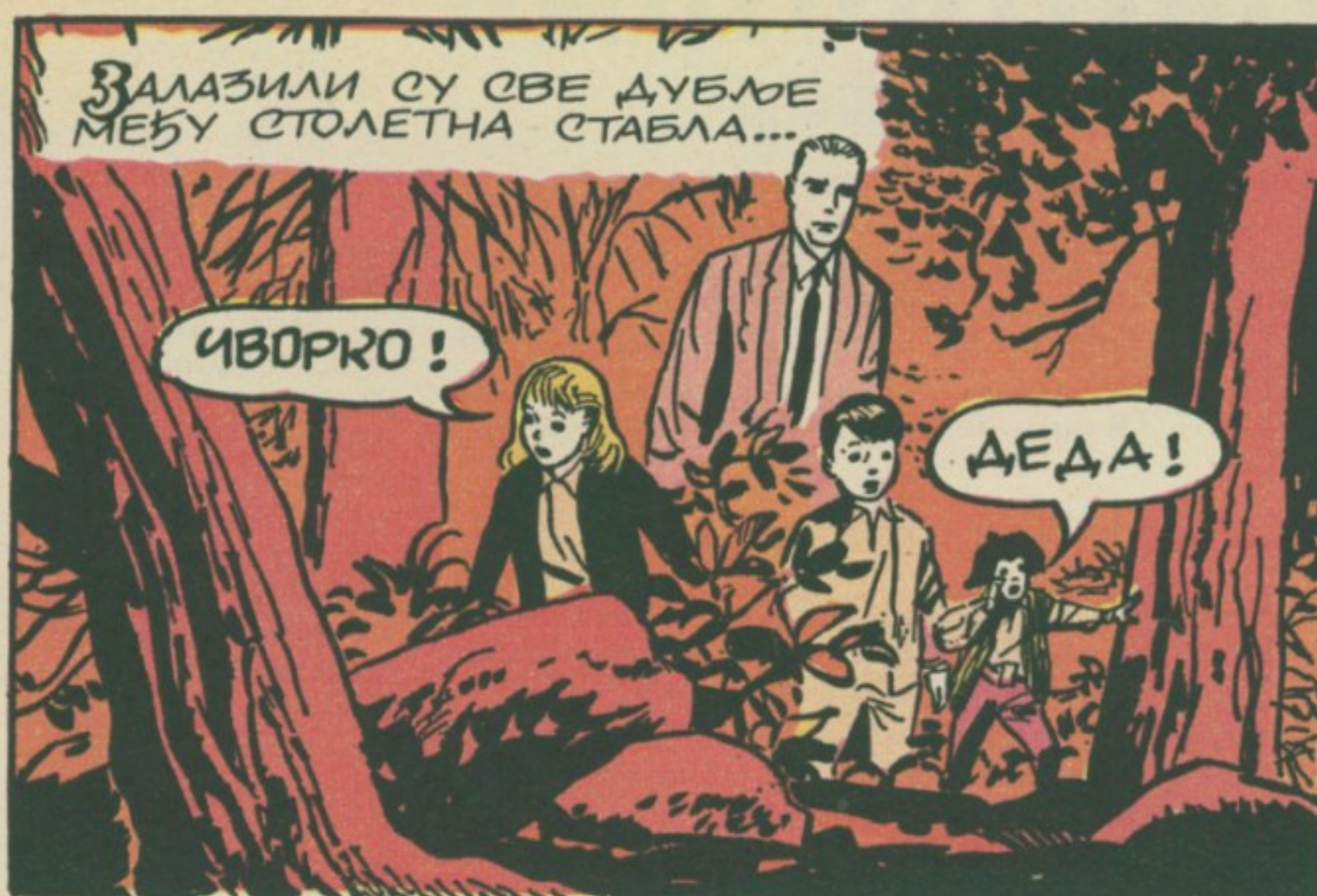
Опроштајна седељка коју је приредио син Џорџа Скота пре но што се његова породица преселила у нови стан, претворила се у варварско уништавање старог. Расположена омладина уништила је све што јој је дошло под руку тако да је Скот-отац уместо да купи нов намештај за нов стан морао да оправља стари.



у Шкотској

Зечић „Скемп“ уобразио је да је патка и већ неколико месеци живи са паткама у води. Оне су га се најпре клониле а затим су га прихватиле као свог. Како није добар пливач, он се брчка у плићак док оне плове средином реке и стрпљиво чека њихов повратак. Скемп је чак променио и начин исхране.

ПОСЛЕДЊИ ИЗ СВЕТА ПАТУЉАКА



Мотоцикл је прстигао оклопна кола и окренуо се попреко на друму. Тешко возило се зауставило. Мотоциклиста у зеленој униформи увукао се унутра.

— Лајтнант Ензен јавља се по вашем наређењу, господине мајоре — рапортирао је Алфонсу Шверману, команданту специјалне групе Абвера у Четвртој армији.

Мајор је покретом руке показао лајтнанту да седне за сточић и отворио географску карту.

— Руси добијају појачање. На нашем сектору, ево, по овој железничкој прузи — мајор је показао прстом по кривудавај црвеној линији на карти. — Као што видите, то је једини пут којим могу да довлаче своје резерве. Та пруга се мора разрушити.

— Ако сам вас добро разумео, задатак поверавате мени? — запитао је Ензен.

— Нисте погрешили.

— Треба ли да пређемо линију фронта?

— То траје дуго и ризично је. — Шверман је прошао руком кроз своју ретку косу. — До пруге ће вас пребацили авион „хеншел“. По ставићете брзо експлозив с нагазним упаљачем и мирно се вратити. Руси ће морати да поправљају пругу најмање два дана, а то ће бити довољно да заузмемо Брајнск.

— Кад треба да пођем.

— Нохас.

☆

Аљоша је послушнички грмљавину која је већ неколико дана и ноћи долазила са запада. Знао је да то Немци продиру према истоку. Мада је овде у селу имао само баку, код које је дошао у госте два дана пре почетка рата, и Мићку Катукова, свог новог другара, није се плашио. Ту је и председник сеоског совјета чика Коновалов, коме је баш јуче испричао да му тата није писао из Ржева, вероватно зато што је одмах пошао да се бори против фашиста.

Мићкин тата је одмах првог дана рата отишао у Брајнск, па пошто Мићка није имао мајку, привио се уз чика Коновалова и пратио га као сенка.

Али једне вечери Мићка је дотрчао до Аљоше.

— Коновалов те зове — тајанствено му је пришапнуо.

Када су трком стигли, Коновалов је намрштено седео за столом и пребирао по деловима расклопљеног затварача пушке.

— Заборавио сам, ђаво га однео, како се ово склапа. Мићка ми је причао да ти знаш да мајсторшеш. Склопи ово.

Аљошу је одушевљавала техника. У пионирском дому он је конструисао једрилице, мале моторне чамце и разне друге драгулије, али ово му је било први пут да се среће с пушком. Осећајући да од успеха или неуспеха зависи његов даљи живот, Аљоша је сав збуњен и ушепртљан почео да премешта из руке у руку делове затварача.

Ударна игла... опруга... спојница... — сви делови имали су своје место и намену. Али и своје тајне које Аљоша није познавао. Окупан у зноју већ по ко зна који пут склапао их је и расклапао, док најзад, да ли случајно или по некој интуицији није успео. Склопљени затварач се нашао на Коноваловљевом длану, он га је ставио у пушку и ради провере окинуо.

Остављајући пушку у угао, Коновалов је рекао:

— Е, па, другови, ствари овако



АЉОШИНА ЗАМКА

стоје. У селу смо сада само нас тројица мушкараца. Ако стигну Немци, ми ћемо, разумео се, у шуму. Тамо ће доћи и други, па ћемо се борити као партизани. Од сада се сматрајте мобилисаним борцима. Ми још немамо оружја, па зато претражите куће по селу, раскрснице и покупиите све из чега се фашисти могу убијати. Ја већ понешто имам. Ево ти Аљоша.

Коновалов је извукао испод кревета смотуљак и предао га дечаку.

— Али, разумео се ником ни речи о овоме. Ово је војна тајна!

Аљоша је долетео кући на крилима. У замотуљку су се налазиле чауре, кутијице са барутом, сачма, меци и разне старинско зарђало оружје.

— И ти да се бориш! — прекрстила се бака.

Док је подмазивао оружје, у Аљошиној глави се родила идеја. Пре неколико дана, из једног камиона испао је котур бодљикаве жице. Пресецањем на мање комаде и разбацивањем тих делова по друму могу се створити препреке на које ће налетати немачки аутомобили: и због избушених гума скретати у јарак крај пута, или макар само задржати колону.

Ујутру је Коновалов одобрио план. Део котура је понео са собом у шуму. Повео је и Аљошу. У густој боровај шуми Коновалов је застао и рекао:

— Па, мајсторе, како ти се свиђа наш зимовник?

Мићка се тајанствено насмешио. Аљоша је почео да се осврће, а

ли сем дрвећа ништа није могао да види.

— Не видим где ћемо...

— Добро је што не видиш — одговорио је Коновалов — разгрхнућу гранчице и лишће иза једног жбуна. — Ево, ово ће бити наше прво склониште.

Указала су се нека врата иза којих су се појавиле степенице које су водиле наниже. Аљоша је сишао за Коноваловом и нашао се у доста пространој земуници.

☆

Пролазили су дани, Аљоша је имао пуне руке посла. Поред све већег броја разног оружја, оправљао је различите алатке, светиљке, носила, колица и све друго што ће једнога дана затребати. Кад није радио, пео се на високи бор који је уредио као осматрачницу. Понекад је тамо и спавао, у густој и одлично маскираној крошњи, привезујући се за сваки случај за грану да не би пао. Са те висине је могао да осматра село и све путеве, а ноћу и одсјаје ватре с фронта.

Једне вечери Аљоша је приметио да се у селу задржала десетина совјетских војника. Известио је Коновалова и решио да ту ноћ проведе на осматрачници.

Пробудило га је снажно брујање авиона који је на неколико десетака метара прелетео изнад његове главе. Брзо се скотрљао с бора и утрчао у земуницу. Коновалов и Мићка су већ седели на клупици и трљали очи.

— Авион је прелетео над нама. Сасвим ниско. Вероватно је слетео на ливаду.

— Какав авион? — запитао је Коновалов.

— Немачки. Ми немамо такве.

Коновалов је зграбио пушку и сва тројица су потрчала према ливади удаљеној око два километра од земунице. Задихани од трчања стигли су у близину ливаде. Пузећи су дошли до саме ивице шуме одакле су угледали авион. Његове точкове заклањала је висока, непокошена трава.

— Видите, тројица су! — скоро је повикао Мићка.

— Тише! Да видимо шта ће учинити.

Двојица Немаца у униформи совјетских војника извлачила су тешке ранце. Пожуривали су се међусобно и грдили. Најзад су натоварени ранцима кренули не према селу, већ супротним правцем, према железничкој прузи. Код авиона је остао трећи, у плавичастосивој униформи. „Пилот“ — досетио се Аљоша.

— Ех, до села је подалеко. Требало би позвати наше војнике — прогунђао је Коновалов.

— Да потрчим? — запитао је Мићка.

— Добро трчи! Требало би их живе похватати.

Пилот је шеткао око авиона, бацајући често поглед према шуми на чијој је ивици Аљоша грозничаво размишљао како да спречи полетање авиона. И онда је скоро поскочио. Па дабоме! То је решење. Жица. Бодљикава жица. Преградити у високој трави стазу којом је авион требало да полети. Везати за дрвеће с обе стране ливаде. Део ливаде ћу морати да препузим, али пилот више гледа овамо према нама него на ону страну, а и трава висока...

Шапатом је брзо изнео свој план Коновалову.

— А ако у току полетања ипак приметите жицу?

— Онда ћемо гађати на њих док Мићка не доведе војнике.

— У реду! Котур је тежак за тебе. Идем ја по њега. А ти нос у земљу и не мрдај! Држи пушку!

Сунце је већ било одскочило на небу. По трави су хитали мрави, а на дрвећу цвркулале птице...

Аљоши се време до Коноваловљевог повратка отегло као вечност. Коначно је чуо његово шумно дисање и шапат.

— Ја ћу овде причврстити жицу а ти пузећи кроз траву повлачи други крај жице и пређи на другу страну и тамо је обмотај око неког јачег дрвета, а затим се наоколо врати овамо.

Аљоша је одмах пошао. Неопажено је стигао до супротне ивице ливаде и затегнувши жицу при везао је за један стари бор.

Али није стигао да се врати Коновалову. Из шуме су изненада истрчали немачки диверзанти.

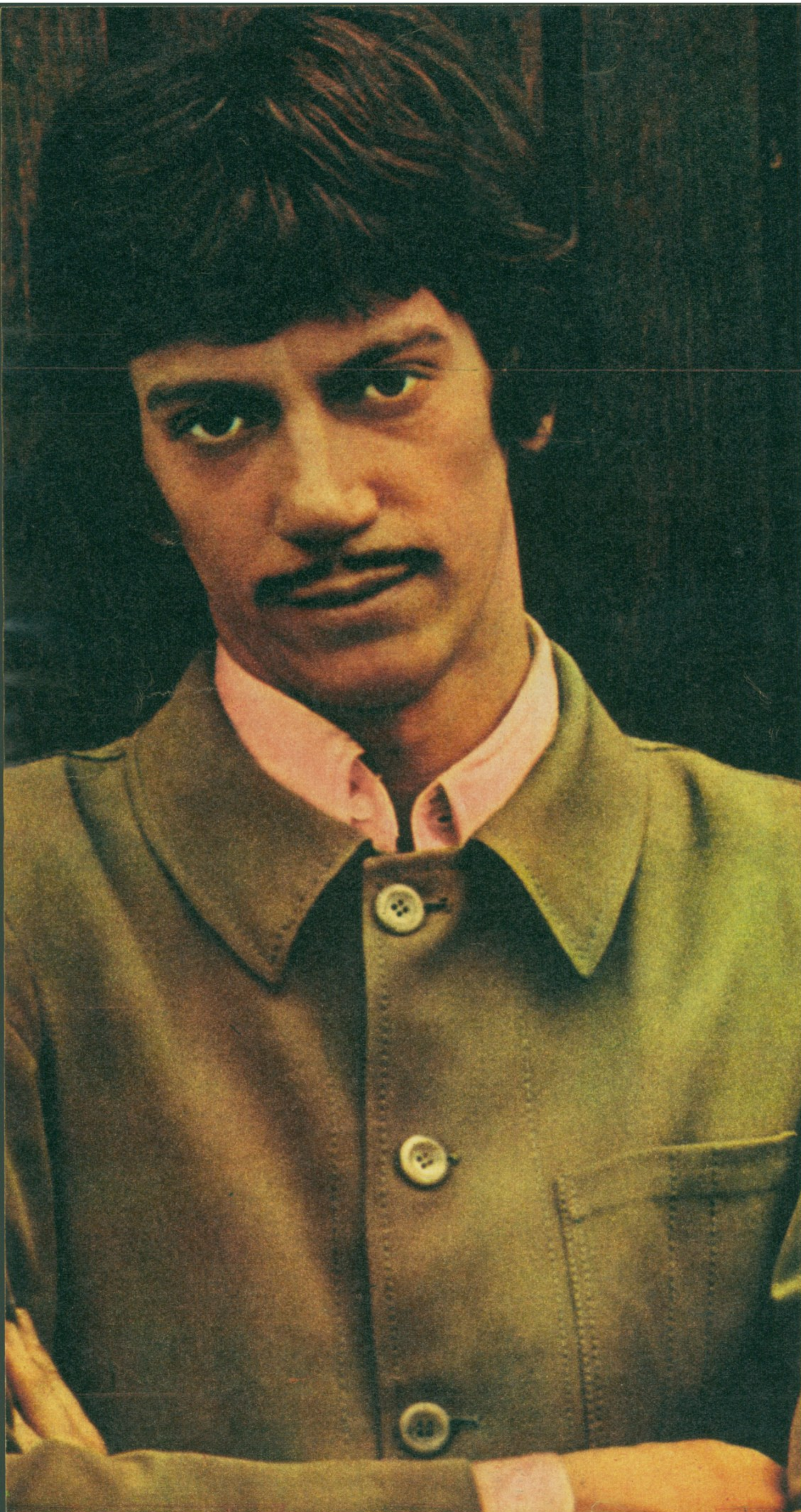
— Брзо, Зепт, брзо! — викнуо је један од њих и дотрчавши до авиона отворио врата.

Убрзо затим, пилот је упалио мотор и метална птичурина је почела да рула по трави. Најпре полако, а затим све брже и брже...

Аљоша је без даха посматрао авион. Већ га је обузела сумња. А шта ако...

Али, „оно“ се ипак догодило. Као да је изненада помахнитала, птичурина је нагло, уз страховити тресак застала, заболо нос у земљу и одмах затим преврнула се на леђа.

Тек тада је Аљоша чуо пуцњаву и видео како из шуме истрчавају совјетски војници. Међу њима се налазио и Мићка.



АНТОАН КАКВОГ НЕ ПОЗНАЈЕТЕ

Н ово Антоаново лице у ствари је његово право лице. Када се појавио, једни су мислили да му је једини циљ да привуче пажњу и да ће се његова слава убрзо угасити; други — да је шарлатан и комедијаш. Иако се о њему много писало, остао је непознат. Нико није ни слутно да је он нешто сасвим друго и да жели да буде нешто сасвим друго.

Представљамо вам Антоана каквог можда не познајете — песника романтичног и усамљеног.

Чуј, малецка моја

Чуј, малецка моја,
Немој ни да помишљаш
Да ћу заувек остати са тобом —
Љубав дође и оде.

Када смо се срели,
Рекао сам ти, знаш,
Да сам обична скитница,
Да путујем светом,
Да ме нећеш зауставити.

Све вечери које си ми дала
Шетње до касно у ноћ —
Све су то само лепе успомене,
И ништа више.
О лету, проведеном крај тебе,
О ватрама на обали мора,
Нећу више да говорим.

Чуј, малецка моја,
Кажеш да сам за тебе
Плави принц.
Грешиш, веруј ми.

То што ми предлагеш
Никада нећу прихватити,
Ја сам обична скитница,
Лутам светом.
Не, не можеш ме зауставити.

Ипак, не плачи,
Обриши своје лепо лице,
Насмеши ми се.
Не, нећу побећи, остаћу још мало.

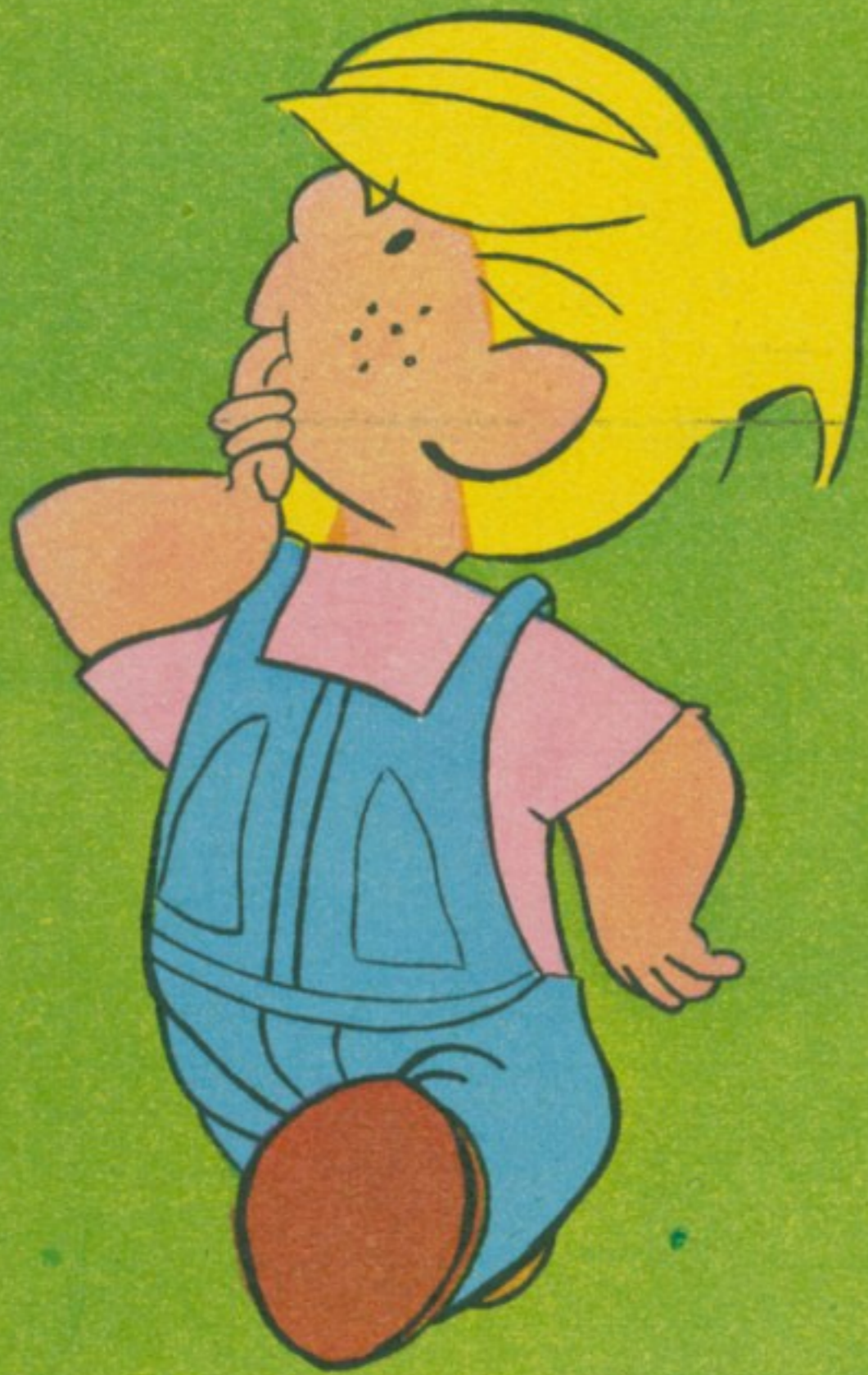
Чуј, малецка моја,
Провешћу зиму ту крај тебе,
А у пролеће,
Ако будеш имала храбрости,
Поћи ћемо на пут заједно.

НОВО!

ПОЛИТИКИН
ЗАБАВНИК

ИЗЛАЗИ СУБОТОМ

1
ДИНАР
1952



НОВО!

ПОЛИТИКИН
ЗАБАВНИК

ИЗЛАЗИ СУБОТОМ

1
ДИНАР
1952



НОВО!

ПОЛИТИКИН
ЗАБАВНИК

ИЗЛАЗИ СУБОТОМ

1
ДИНАР
1952

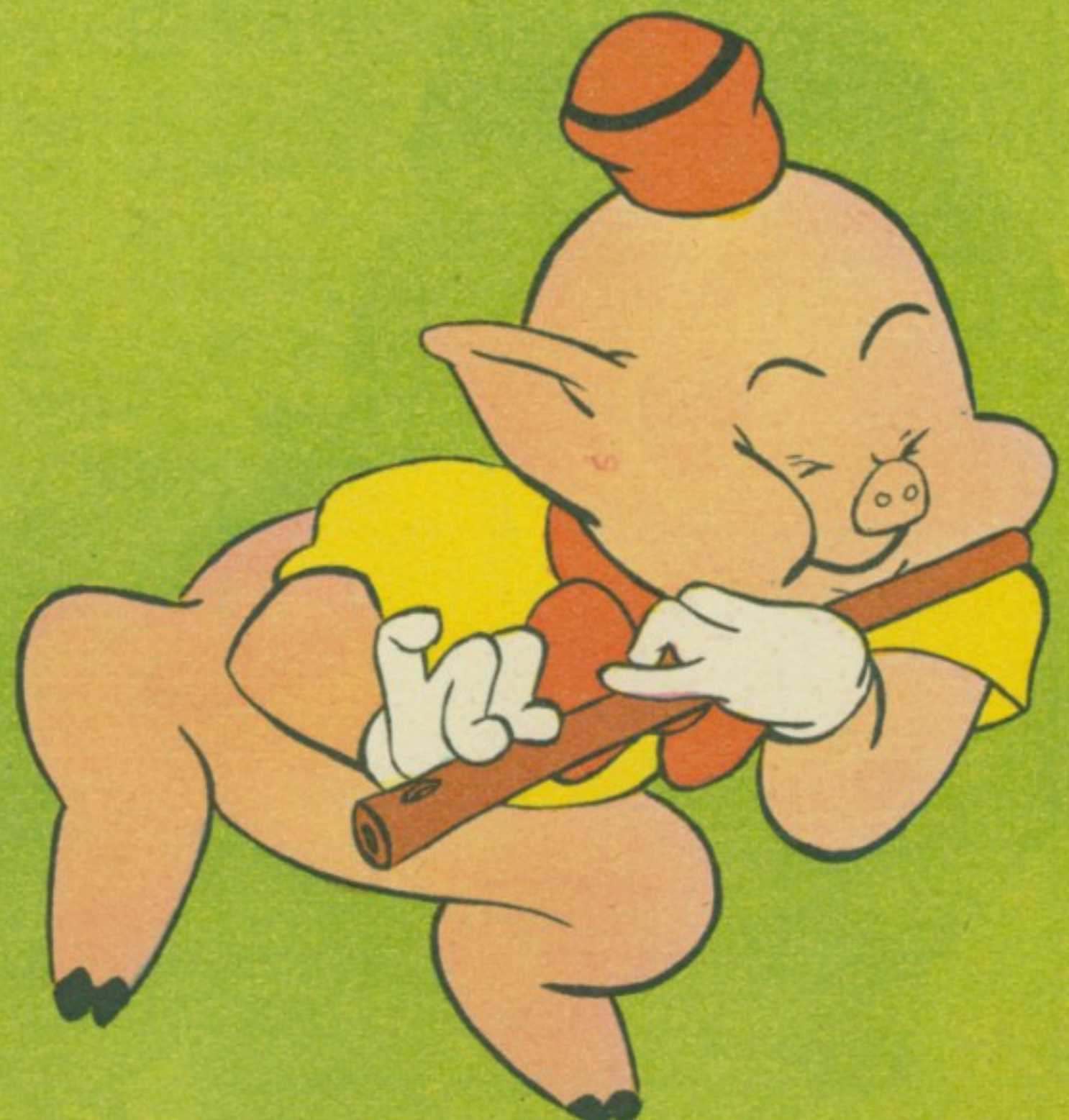


НОВО!

ПОЛИТИКИН
ЗАБАВНИК

ИЗЛАЗИ СУБОТОМ

1
ДИНАР
1952



ПОНЕДЕЉАК	УТОРАК	СРЕДА	ЧЕТВРТАК	ПЕТАК	СУБОТА

*За баку је свирао Шџраус
За џебе свира Мики Маус.*

Сваког петка – ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

ПОНЕДЕЉАК	УТОРАК	СРЕДА	ЧЕТВРТАК	ПЕТАК	СУБОТА

*Каг џи је досадно, само звизни,
џравиће џи друшџбо Дизни!*

Сваког петка – ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

ПОНЕДЕЉАК	УТОРАК	СРЕДА	ЧЕТВРТАК	ПЕТАК	СУБОТА

*Каг џи је досадно, само звизни,
џравиће џи друшџбо Дизни!*

Сваког петка – ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

ПОНЕДЕЉАК	УТОРАК	СРЕДА	ЧЕТВРТАК	ПЕТАК	СУБОТА

*За баку је свирао Шџраус
За џебе свира Мики Маус.*

Сваког петка – ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

ПРОНАЛАСЦИ

1646 — Латерна магија. Немац Атаназијус Кирхер усавршио је стару „камеру обскуру“ и добио „латерну магику“.

1662 — Водени барометар и манометар. Немца Ота фон Герикеа

1670 — пронађена машина за плетење чарапа у Аустрији

1673 — Часовник с клатном. Холанђанин Хујгенс применио је Галилејеве законе о клатну и пронашао часовник с клатном.

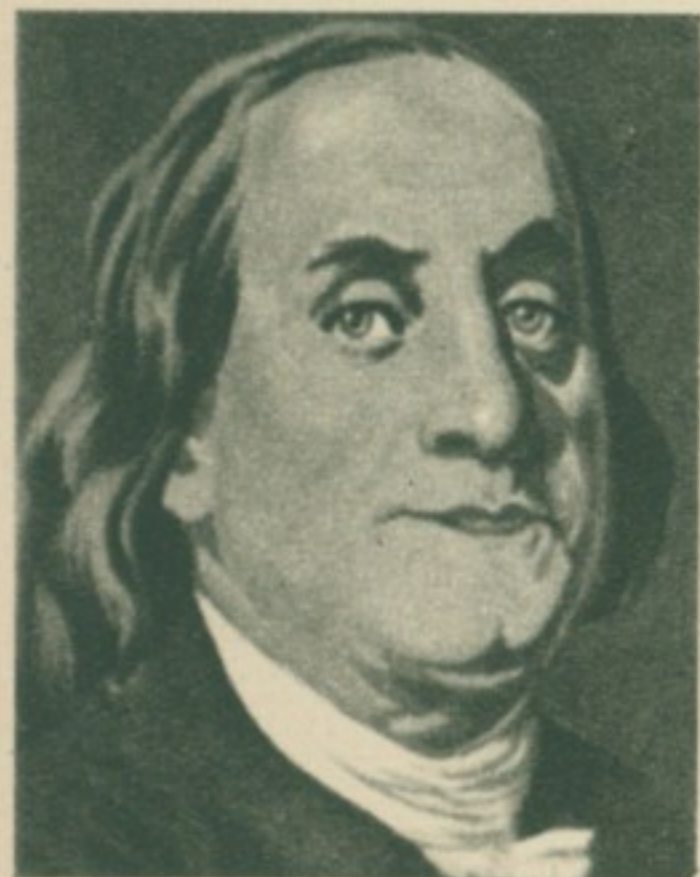
1687 — Хигрометар. Ову справу за мерење влажности ваздуха пронашао је Француз Гијом Амонтон.

1702. — Из ове године потиче настарији, још не-

вршен **клавир**. Принцип ра запетих жица што вибрирају под ударцима чекиња који су повезани с дирком, усавршавали су, независно један од другог, Италијан Кристифори (1709), Француз Маријус (1716) и Немац Шретер (1717).

1714 — **Термометар** са живом. Немац Габријел Данијел Фаренхајт пронашао је термометар са скалом која и данас носи његово име (тачка топљења обележена је са 32 степена, тачка кључања са 212).

1730 — Француз Реомир пронашао **термометар са алкохолом** чија је скала од тачке топљења до тачке кључања подељена на 80 степени.



Бенџамин Франклин

1738 — **Музички аутомат**. Француз Жак де Вокансон конструирао многе веома сложене музичке аутомате у облику човека.

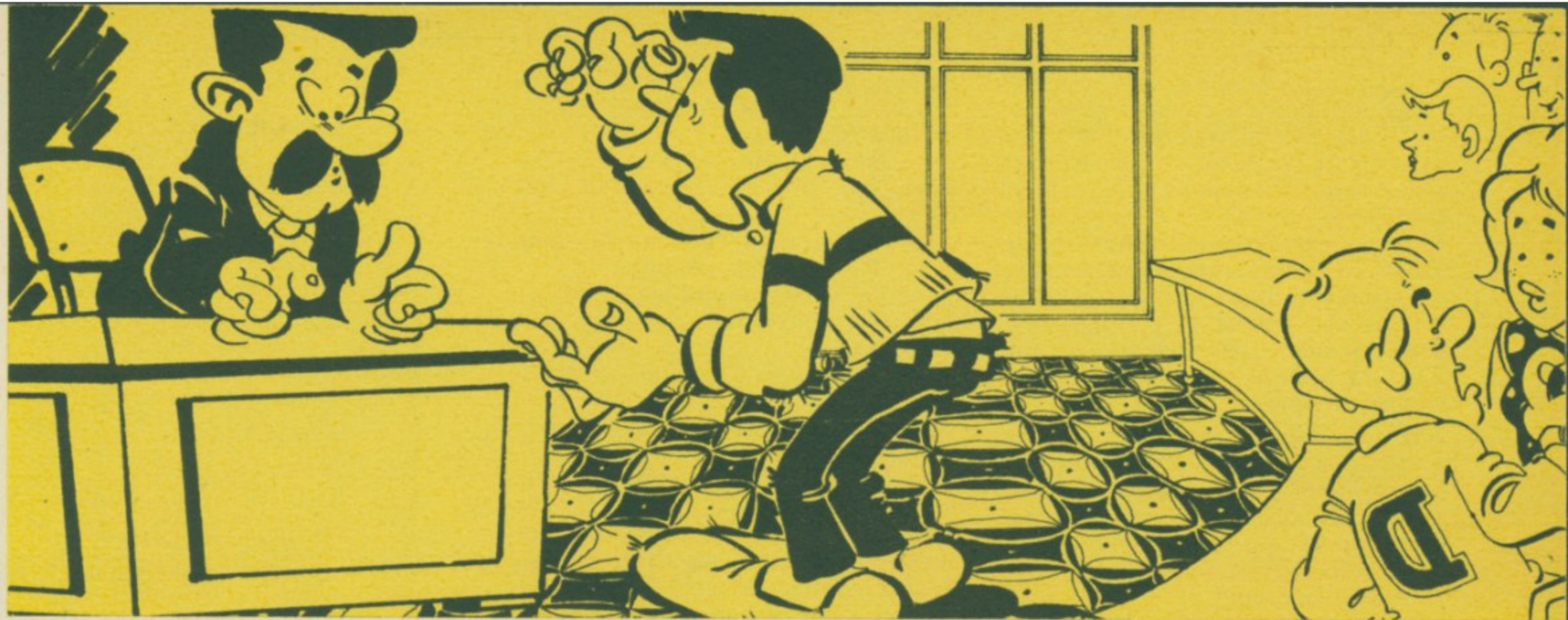
1740 — **Тробојна штампа**. Француз Ле Блон пронашао је штампање у три боје уз примену три бакарне плоче.

1745 — **Електрични кондензатор**, данас толико важан у радио и телевизијској техници, пронашли су независно један од другог Немац Евалд Јигрен фон Клајст и Холанђанин Петрус ван Мушенброк.

1752 — **Громобран** Бенџамина Франклина.

1761 — **Хронометар**, проналазак Енглеца Џона Херисона, који је за пет месеци заостајао само 65 секунди.

1767 — **Машина пределица** Енглеца Џемса Харгрива.



ЗАШТО ЗАБОРАВЉАМО?

Памћење је као живо биће: има свој карактер, своје ћуди. Тако за љубав тих својих ћуди оно може годинама да чува неку ситницу, неког шареног мачка кога си купао у бурету кад ти је било само шест година... Али, оно може и лукаво да подвали: одједном на испиту одбије да се сети формуле коју си знао до пре два сата.

Много тајни своје природе крије памћење пред научницима. Већ више од столећа труде се да их одгонетну психолози, филозофи, лекари, природњаци. Данас се сви у једном слажу: да је памћење — траг у нервној материји мозга и да у стварању тог трага учествују нуклеинска и рибонуклеинска киселина. Али какав је механизам процеса памћења? Зашто једни људи лакше памте и лакше се сећају него други?

Постоје многе теорије и хипотезе које покушавају да одговоре на ова питања. Док не буде нађен тачан одговор, свака од њих има „право на живот“...

Пре неколико година један инострани часопис донео је вест о девојци која је, док се налазила под дејством хипнозе, одједном почела да говори неким непознатим језиком. Стручњаци су утврдили да је то једно индијско наречје и да га је она репродуковала савршено правилно. Откуд га је могла знати девојка која се родила и одрасла у Европи? Зашто после хипнозе није разумевала ниједну реч тог језика? Можда памћење наслеђујемо, можда се оно преноси преко гена? Да нису неки далеки преци ове девојке живели у Индији?

Могућно је да ми дошавши на свет имамо у свом памћењу све што су знали наши преци, али то памћење негде спава крепким сном а ми не умемо да га пробудимо па зато поново учимо да говоримо, бубамо таблицу множења. Можда треба покушати да се оживи то наслеђено памћење?

Хипотезу о наслеђеном памћењу поставио је недавно познати научник, академик П. Анохин. По његовим речима: „...сама чињеница да с трудом стечена знања умиру заједно са смрћу човеком представља велику неправду природе“. Читав низ научника истраживача сматра да се могу наћи хемијски начини деловања на механизам памћења, који би несумњиво проширили границе његових могућности.

Ова смела и занимљива хипотеза ни издалека није толико фантастична колико то изгледа на први поглед. Сетимо се експеримената мичигенских научника с црвима — планаријама који имају врло прост нервни систем. Код црва је створен условни рефлекс на светлост. За-

тим су те црве иситнили и њима хранили обичне црве с којима нису вежбали. И, на опште запрепаштење, код ових црва се рефлекс на светлост јављао брже него код оних првих контролних примерака.

Значи, стечено искуство задржало се у неким молекуларним честицама које нису изгубиле то што су запамтиле, чак ни пошто су прошле кроз процес варења.

Какве су то молекуларне честице? Каква је њихова природа? Шведњанин Х. Хиден доказао је да се оне састоје од нуклеинске и рибонуклеинске киселине, управо оних који учествују у настајању памћења.

И ко би то знао, можда ће људи једнога дана само узети некакву пилулу и одмах обогатити своје памћење оним што су знали и памтили њихови преци. А можда то уопште и неће бити пилуле. Биће откривени други, нови путеви који ће људима омогућити да се с њима догоди нешто слично ономе што се недавно десило младоме Шпанцу Лизарду Сајансу Окампу.

Лизардо не само што решава напамет најтеже математичке проблеме, једначине са више непознатих, не само што извлачи корене, логаритме и до 300 и више цифара, већ може да понови било који списак имена, затим пуне колоне шпанске лутрије и најсложенију музичку партитуру коју је претходно прочитао само једном.

При том је најинтересантније то што је он стекао овај дар тек пре годину дана, после једне тешке болести коју је прележао.

Из свега овог јасно је да наше памћење поседује далеко веће капацитете него што смо ми навикли да мислимо. Можда на једној од полица тог огромног складишта лежи и памћење наших предака?

Поменимо још нека мишљења о памћењу. Неки научници су поборници хипотезе по којој се као центар памћења и његовог функционисања истиче такозвана Нислова супстанца. При сваком, да тако кажемо, урезивању у памћење, троши се извесан део те материје, а нервне ћелије у чијој се плазми она налази развијају се само до треће године живота.

Ако је ова хипотеза тачна, онда што се чешће користимо памћењем, њега мање остаје. Осим тога, у нервној систему човека сваког дана изумиру хиљаде неурона, тих ћелија у којима се налази Нислова супстанца. У првих 20 година живота изумре око половина неурона, а од 20—80 још тридесет процената. Нису ли због тога старци заборавни, а деца насупрот томе лако памте све ново? Свако према рање нервних ћелија доводи до слабљења њихових функција. Према томе оптерећавање памћења може изазвати његово слабљење.

Због тога немачки научник професор Паул Глис тврди да дечије памћење не треба нипошто преоптерећивати. Глис сматра да сувише оптерећење памћења не представља његово вежбање већ га само троши. Ако се не придржавамо тог правила, одрастао човек ће, истина, владати неким знањем стеченим у детињству, али ће за то морати да плати цену приличног губитка способности памћења.

П. Глис се нипошто не слаже с учењем дугих песама, бубањем безброј историјских имена и датума, математичких формула којима се претрпавају дечији мозгови. Човечанство је одавно створило „вештачко памћење“ — енциклопедије, речнике, приручнике. Вештина употребе тих учила умногоме би могла да помогне човеку да ослободи свој мозак од преоптерећења и пружила би му могућност да га много више и боље искористи. Као прво за стваралачки рад П. Глис препоручује да се на испитима не проверава памћење студентата и ученика већ њихова способност да рационално мисле. Зато им на испитима треба дати све; и приручнике, и речнике, и таблице. Главно је — брзо наћи право решење, постићи циљ рационалним путем.

НЕЗАШТИЂЕНО ПАТЕНТОМ

Свако од нас имао је прилику да види како се коса, наелектрисана грењем, пружа према чешљу. Над практичном применом ове појаве замислио се Борис Бушчанов из Норилска у Совјетском Савезу. Родио се пројект: у фризерницама треба изнад глава муштерија поставити апарате за стварање електричног поља.



Фиорело Бодони често се буди ноћу и слушао како ракете уз шум одлећу у небо. Устајао је уверен да је његова жена дубоко утонула у сан и на прстима излазио на кућни праг. Ту би се за неколико минута ослобађао од природних мириса кухиње којима је била прожета читава кућица над реком. И у тим тренуцима тишине дозвољавао је свом срцу да узлети у небеско пространство трагом ракета.

И те ноћи стајао је полуодевен у тмини и пратио ватрене струје које су настајале на небеском своду кад би ракете по својим трајекторијама летеле на Марс, Сатурн и Венеру.

— Хеј, Бодони!

Бодони се трже.

На једном сандуку, покрај саме воде, тако глатке и тихе, седео је старац.

— Ах, то си ти, Браманте!

— Излазиш ли тако сваке ноћи, Бодони?

— Да, само због тога да бих се надисао свежег ваздуха.

— Тако? А ја волим да гледам ракете. Био сам дете кад су почеле да лете. Превалио сам већ 80 година, а никад нисам имао могућности да полетим у ракети.

— Ја ћу једном, кад-тад, полетети.

— Глуп си ти, Бодони — повика Браманте. — Никад ти нећеш полетети. Свемир постоји само за богате. Знаш ли ти колико кошта карта за једно путовање на Марс? А твоја породица је, нек су ти деца жива, велика.

— Имам нешто мало уштеђевине. Не, сви не можемо путовати. Али, једно од нас моћи ће да путује на Марс — одговори старцу Бодони док су му тамне очи сјале.

— Глупаче! — прекиде га Браманте. — Како ћеш изабрати између вас толиких онога који ће путовати? Ако то будеш ти, жена ће ти позавидети. Кад јој по повратку будеш причао о свом чудесном лету, зар њу неће морити завист?

— Неће...

— А деца? Зар мислиш да ће њима бити довољно то што им је отац летео на Марс док су они морали да остану код куће? Отроваћеш им живот! Они ће читавог живота маштати о ракети, разболеће се од маштања. Не уноси збрку у њихове душе, саветујем ти. Остави их, нека буду свесни тога да су сиромашни.

— Али...

— Претпостави да на Марс одлети твоја жена! Шта ћеш осећати знајући шта је она све видела, а ти ниси? Нећеш више моћи ни да је гледаш. Не, Бодони, купи машине које су ти потребне за радионицу! А ово — то је само пусто маштање.

Старац је заћутао.

— Лаку ноћ — рече Бодони.

— Спавај добро — одговори старац.

Бодони није спавао целу ноћ. Превртао се с бока на бок, не склопивши очи. Браманте је био у праву. Боље је купити машине.

— Једи, Фиорело — казала му је ујутру Марија, његова жена.

— Не могу, нешто ми се грло стегло, — одговори.

У собу су улетела деца. Тројица малишана свађали су се око ристе-играчке. Обе девојчице и мале су лутке које су представљале становнице Венере или Нептуна са зеленим косама, три жута ока и по дванаест прстију на свакој руци!

Бодони се нагло диже од стола.

— Слушајте ме, сви! Има до-

вољно новца да би неко од нас могао да одлети на Марс.

Деца заграјаше.

— Јесте ли ме разумели? — запитала он. — Само једно од нас. Ко?

— Ја, ја, ја! — викала су деца.

— Ти — рече Марија.

— Ти — одговори он.

И сви заћуташе. Деца су размишљала.

— Нека иде Лоренцо... он је најстарији.

— Не, Миријам... она је девојчица.

— Помисли о томе шта ћеш све моћи да видиш — обрати се Марија мужу. Али, израз њених очију био је необичан, глас дрхтао. — Метеорите. Месец. Читаву васиону. Онај ко полети мора добро да прича. А ти умеш да говориш.

— Овако — наједном се одлучи Бодони. Извукао је из метле неколико сламчица. — Извлачићемо жреб.

Пружио им је снопић сламки.

— Извлачите!

Свако дете извукло је по сламку, полако, свечано.

— Дугачка.

— Дугачка.

— Дугачка.

У соби је царовао мук. Остале су још само две сламке. Бодони је осећао како га срце просто боли од узбуђења.

— Сада ти — прошапутао је. — Ти, Марија.

Она извуче.

— Кратка.

— Ах! — уздахну Лоренцо полутужно, полурадосно. — Мама ће ићи.

Бодони покуша да се осмехне.

— Честитам. Још данас ћу ти купити карту.

— Причекај, Фиорело.

— Можеш да кренеш идуће седмице.

Она је видела ожалашћене погледе деце уперене на њу, несигурно се осмехнула и полако пружила сламку мужу.

— Не могу ја да летим на Марс.

— Због чега?

— Опет ћу имати бебу...

— Па?

— Је ли то истина?

— Решавајте без мене.

— Зашто ми то досад ниси казала? — настојавао је он.

— Заборавила сам.

— Марија! Марија! — поглади је он по образу. — Извлачићемо поново.

Пасло је од прве извукао кратку сламчицу.

— Летим на Марс! — заиграо је дечак од радости. — Хвала ти, тата!

Остала деца устукнуше од брата.

Пасло је, преставши да се смеје, гледао родитеље, браћу и сестре.

— Могу да летим на Марс, стварно? — несигурно је запитало.

— Да.

И ви ћете ме кад се вратим волети као и сада?

— Свакако!

Пасло је загледао драгоцену сламку коју је држао у руци што је дрхтала. Сви су ћутали. Пасло одмахну главом.

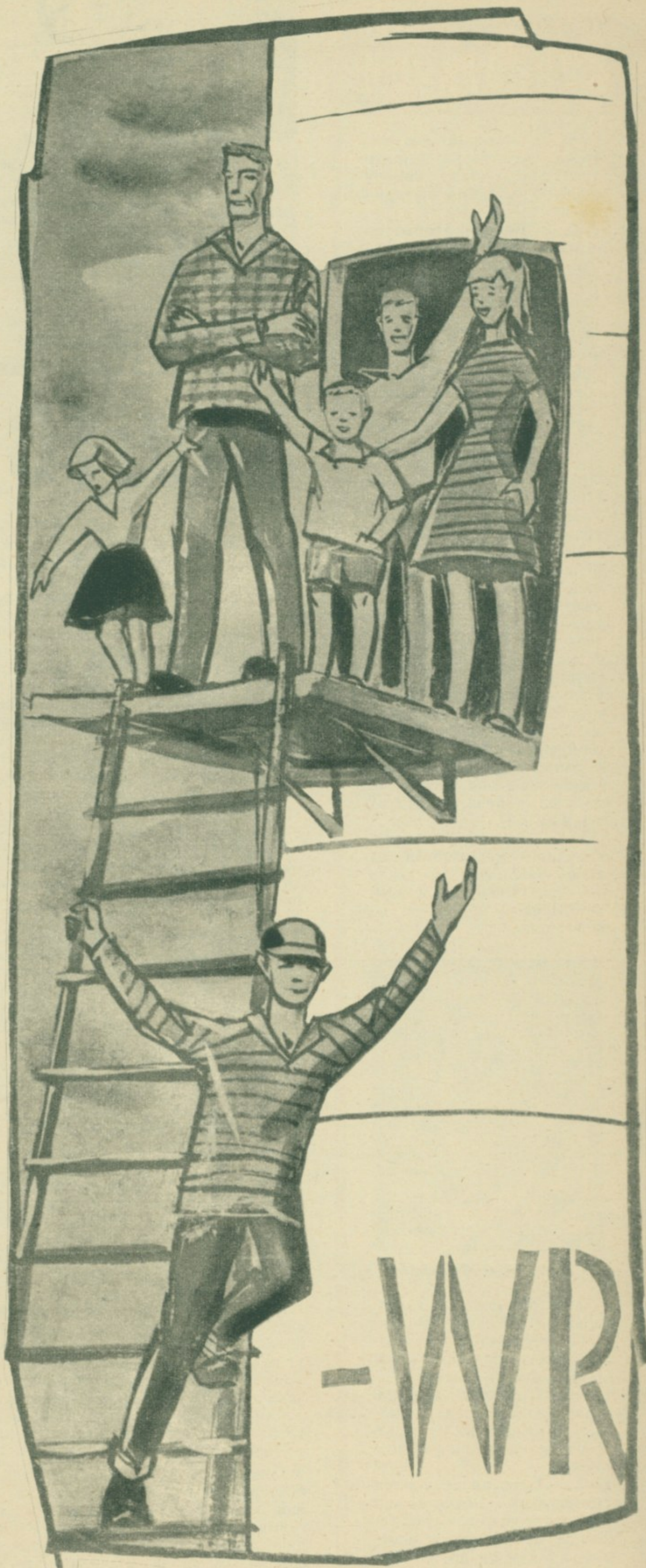
— Заборавио сам — проговори полако — ја већ идем у школу. Не могу, нећу да путујем. Извлачите још једном.

— Нико неће да путује — рече најзад Лоренцо.

— Тако је најбоље — казала је Марија.

— Браманте је био у праву — одазва се Фиорело.

Бодони се упутио у своју радионицу. Доручак му је лежао у



РАКЕТА

железу као камен. Стругао је метал, сортирао га, топио. Алатке и машине ломиле су се при раду: већ двадесет година конкуренција је држала Бодонија на прагу беде.

По подне у радионицу уђе неки човек.

— Здраво, Бодони. Имам за вас један посао.

— Какав, мистер Митјузе?

— Ракета. Заправо, само модел... Не осећате се добро? Не можете да примите посао?

— Не, не! — Бодони је ухватио човека за руку и стајао је као камењен.

— У питању је једна ракета. Ви знате, кад се гради нова ракета прво се начини модел од алуминијума у природној величини. Можете добро зарадити ако је истопите. Уступићу вам је за две хиљаде.

— Немам новца.

— Жао ми је. Мислио сам да вам помогнем. Хтео сам да вам је уступим потајно, без лицитације. Али, шта се сад може.

— Чак и кад бих купио вашу ракету не бих могао да је истопим. Прошле седмице пукла ми је пећ за топљење алуминијума.

— Свакако...

— Кад бих је купио, ништа не бих могао с њом да учиним.

Бодони склопи очи, отвори их и погледа Метјуза.

— Пођимо у банку, исплатићу вам две хиљаде, — рече с муком.

— Али, ако не можете да је истопите...

— Довезите је само, — рече Бодони.

— Добро, добро. Вечерас?

— Вечерас — одговори Бодони.

— Хтео бих да добијем ту ракету још вечерас.

Деца су стајала пред ракетом, премештајући се с ноге на ногу, не усуђујући се да јој се приближе.

Марија погледа мужа.

— Шта си то урадио? На шта си страшно нашу уштећевину? Она никад неће полетети...

— Полетеће — рече он тихо гледајући ракету.

— Ракета кошта милионе. Ти их немаш...

— Полетеће — понови он. — А сад се вратите у кућу. Имам много посла. Сутра крећемо. Само, о томе ни речи, разумете? То је тајна.

— Упропастио си нас — казала му је. — Потрошио си новац на... ко зна на шта. А треба купити машине за радионицу...

— Видећеш, Марија.

Око поноћи стигли су камиони и радници су почели да стоварују сандуке. А кад су они отишли, бацио се на рад. Тестерисао је, топио и заваривао метал, инсталирао је неке тајанствене апарате и испробавао их. У машинско одељење поставио је десет старих аутомобилских мотора. А затим је херметички затворио врата да нико не види шта он у ракети ради.

У освит ушао је у кухињу.

— Марија — рекао је — хтео бих да доручујем.

Она није одговорила ни речи.

Кад је сунце изишло, он позва децу:

— Крећемо, крећемо. Само морате бити послушни.

— До виђења, мама! До виђења!

Она је стајала на кухињском прозору, без речи, не скидајући очи с деце и мужа.

Кад су стигли пред ракету, Бодони рече:

— Слушајте, децо. Задржаћемо се на путу читаву седмицу. После тога, ви морате опет у школу, а ја на свој посао. Још нешто, де-

цо. Ово је веома стара ракета. Она може да лети само једанпут. Последњи пут. Држите отворене очи. Ово је највеће и највеличанственије путовање у нашем животу.

— Да, тата.

— Посматрајте и слушајте. Запамтите све што се буде догађало. Кад се вратите, причаћете о том путу све док живите.

— Да, тата.

Звездани брод је хукао као заустављени часовник. Врата су се шумно затворила за путницима. Бодони је ставио децу у висеће постеље од гуме и увезао их као мале мумије.

— Старт!

Бодони је притиснуо редом десетак дугмади. Ракета је заурла-ла и задрхтала. Деца у висећим постељама крикнула су од узбуђења...

Месец је минуо крај њих, као у сну. Са свих страна летели су метеорити налик на ватромет. Деца су била избезумљена од среће. Кад их је отац ослободио из постеља, приљубила су се уз окна.

— Гле, ено Земље... а оно тамо је Марс!

Ракета је расипала ватреноружичасте искре сличне цветним латицама. Казаљке на бројчаницима су подрхтавале... Време је журило, као њихова ракета. Дечје очи почеле су да се склапају и они су, уморни од узбуђења, заспали у својим висећим постељама.

Само он није спавао. На врховима прстију изишао је из пилотске кабине и за тренутак је застао пред излазним вратима. Затим је притиснуо дугме, врата су се отворила и он је изишао...

У космичко пространство? У црну реку метеорита? У недоглед не просторе и бескрајна свемирска растојања?

Бодони се осмехну. Око ракете која је подрхтавала простирало се двориште његове радионице, гомиле старог метала, шупа с разним материјалом.

Видео је гвоздену ограду око дворишта, капицик са зарђалом резом, малени тихи дом, светлост у кухињи, речуцу која увек тече према једном истом мору. Усред свега тога лежала је ракета у којој су у висећим постељама спавала његова деца.

С кухињског прозора гледала је Марија. Он јој се осмехнуо и махнуо руком.

Сунце се рађало.

Бодони се журно вратио у ракету. Тишина. Деца су спавала. Спустио се на постељу и склопио очи. У себи је изговорио кратку молитву. Нека ништа не наруши шестодневну илузију моје деце. Нека се не догоди да се прекине филм у боји, нека се не покваре огледала и екрани који дочаравају велику илузију, нека не откажу стари аутомобилски мотори, нека све протекне срећно, нека се не открије моја велика лаж...

Пробудио се.

На видуку се указао Марс.

— Оче, оче! — викала су деца усхићено.

Марс је био огроман и црвен, све се одвијало добро и Бодони је био срећан.

Увече седмог дана ракета је пре стала да подрхтава.

— Стигли смо. Вратили смо се кући — рече Фиорело Бодони.

Деца су искочила из ракете и потрчала преко дворишта. Очи су им блистале, а срца куцала брже него обично.

— Спремила сам вам палачнике — казала је Марија стојећи на кухињским вратима.

— Мама, мамце! Зашто и ти ниси пошла с нама. Видела би и

МАЛА

ЦРТАНКА

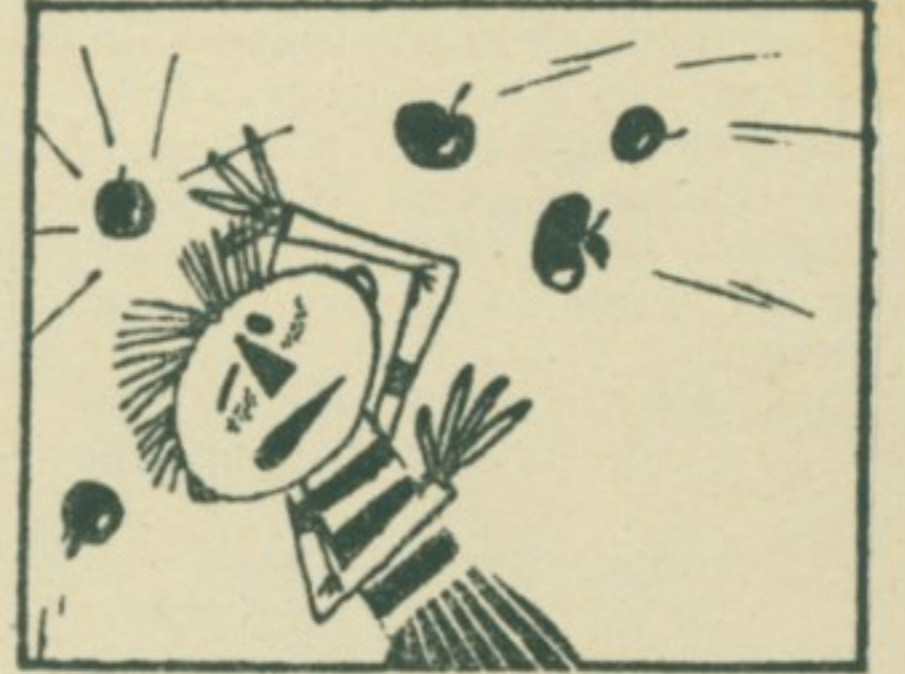
РАНКО НАОПАНЈО



У концертној сали „Духовна храна“ дознао сам и какву музику воле: стружу виљушкама и ножевима по тањирима.



И ја сам узео свој инструмент.



Да се нису увредили због својих музичара?



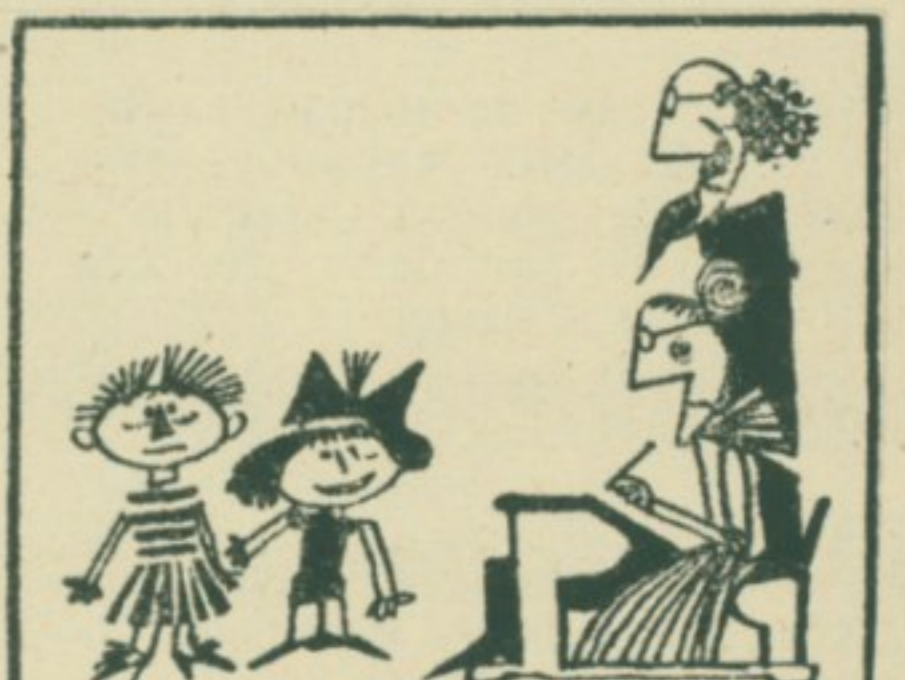
Ипак, многи су схватили мој таленат!



И свако је хтео да узме понешто за успомену.



Мој пријатељ ми је казао: „Ево моје школе. Ја сам њен директор!“



— Изузетно обдарени, упознајте се с новим учитељем музике — представио ме је.

НАСТАВИЋЕ СЕ

Марс и метеорите и све, све...

Пред спавање деца су се окупила око оца.

— Желимо да ти захвалимо, тата. Никада нећемо заборавити ово путовање, тата. Увек ћемо га се сећати.

Позно у ноћ Бодони је отворио очи осећајући да га жена гледа. Она је дуго лежала, не покрећући се, а онда га је изненада пољубила у образ.

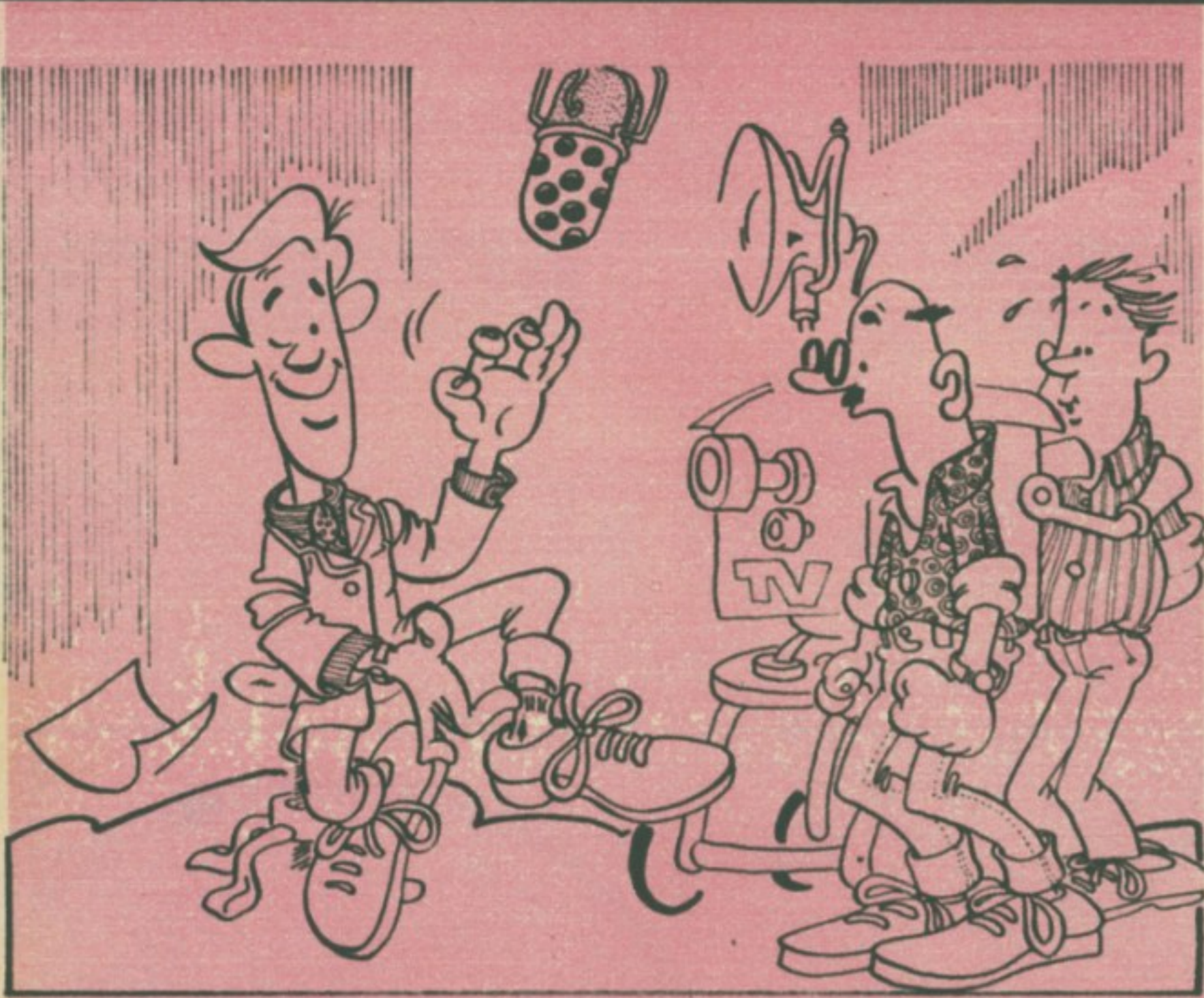
— Ти си најбољи отац на свету — шапнула је. Затим је затворила очи и узела мужа за руку.

— Летење је било веома лепо? — запитала је тихо.

— Јесте.

— Можда — казала је — можда ћеш једном, једног дана, решити да полетиш са мном, не морамо тако далеко...

Реј Бредбери



МОЈ ТЕЛЕВИЗИЈСКИ ДЕБИ

Пре седам дана позвали су ме да се појавим у једној телевизијској емисији. Родитељи су били пресрећни. Мама је казала:

— Витја, када те сутра буду снимали намигни десним оком и ја ћу знати да је то само за мене.

— Добро — одговорио сам. — Само мами!? — увредио се тата.

— Добро, тата — казао сам.

— Теби ћу намигнути левим. Бака ме је увукла у своју собу.

— Драги унучићу мој, баш се радујем што ће да те покажу преко телевизије. Могу да замислим како ћеш лепо да изгледаш на екрану. Па ти ли чиш на мене. Имаш моје очи. Хоћеш ли ми малчице намигнути?

— Не — одговорио сам. — Моје очи нису твоје. Десно је мамино а лево татино. Твој је нос. Додирнућу врх носа...

— Десном руком? — запитала је бака.

— Десном руком — обећао сам.

— А левом га додирни за дедицу.

— Додирнућу — обећао сам и то.

Увече сам се нашао с Лизом. Нас двоје седимо у истој клупи. Шетали смо улицама и кад смо се растајали узео сам је за руку и казао.

— Ако хоћеш ја ћу за тебе да учиним...

— Шта? — нестрпљиво је запитала Лиза.

— Ако хоћеш ја ћу само за тебе да поправим машину сутра у 21,10, на телевизији.

— Боље би било да је сад поправиш — казала је и отишла.

Сутрадан сам као и обично, отишао у школу. Разредном старешини сам обећао да ћу се само за њега почешати по затиљку и професору математике да ћу слегнути раменима. Председнику разредне заједнице обећао сам да ћу ставити руку у џеп. А свима друговима и другарицама из разреда — има их двадесет осморо — обећао сам да ћу се закашљати. За сваког по једном.

Пред крај последњег часа позвао ме је директор школе.

— Ти се сутра појављујеш на телевизији?

— Да — одговорио сам.

— Хоћеш ли причати о нашој школи?

— Не, читаћу стихове. Своје стихове.

— Дечко, ти припадаш овој заједници, овој школи која је открила и неговала твој дар.

Обећао сам да ћу за школу да кинем и да ћу се за њега поклонити.

Када сам излазио из школске зграде, дограбио ме је за дугме домар школе, стари чика Коља.

— Можеш ли? — почео је чика Коља.

— Могу! — ускликуо сам.

— Могу. Од свих стотина хиљада телевизијских гледалаца само ћу за вас додирнути десно уво левом ногом.

Пре почетка емисије био сам страховито узбуђен.

Намигнувши десним оком почео сам да читам.

Тек када сам се накашљао двадесет седми пут, прочитао последњи стих и кинуо, приметио сам сниматеље окупане у зноју и редитеља, лица црвеног као крв и са столицом у рукама.

Код куће ме је дочекала празнично постављена трлеза и укућани блиставих лица.

— Дивно је било! — трчала је мама од узбуђења.

— Јуначина си, синко! — лупао ме је отац по рамену.

— Ниси заборавио оца, родитеља свога.

— А стихови? — смерно сам запитао. — Јесу ли вам се свидели стихови?

— Какви стихови? — зачудила се бака.

У школи су ме одушевљено дочекали. На огласној табли била је истакнута писмена похвалница.

Емисија се једино није свидела чика Кољи. Написао је протестно писмо главном уреднику телевизије:

„Та неукусна, тако рећи безобразна емисија, разгневила ме је до дна душе. Како је могућно пустити на екран неприпремљене, лакомислене дечаке?“

С правом се љути. За време снимања мени је од узбуђења утрнула лева нога и ја нисам могао, као што сам обећао чика Кољи, да њоме додирнем десно ухо.

В. Словник

Сваког пролећа у животу деце Јапана постоје два радосна догађаја: трећег марта и петог маја у целој земљи славе се нарочити празници.

Празник 3. марта — на јапанском „сангацу“ — празник је девојчица. Често га називају и „хинамацури“ — празник лутака. И стварно, главно његово обележје су лутке. Лутке, мноштво лутака излаже се и продаје у великим робним кућама, у малим продавницама, радњицама. Једне су начињене од штофа, платна, друге од хартије, гуме или пластичне масе. Има великих, дугих пола метра, али има и малих од свега 7—8 см. Све оне врло живо и сликовито приказују стари Јапан и нови.

Раскошне лутке у богатој одежди — „дајрибина“ — седе у достојанственим позама. Оне представљају цара и царицу из древне прошлости; једноставније лутке „татибина“ представљају Јапанце и Јапанке у одећи XVIII и XIX века.

Традиционалне лутке празника су „камбини“ што на преводу с јапанског значи „лутке од хартије“. Оне су целе направљене о хартије: глава им је од хартије, али не пљосната већ округла, тело такође а и одећа лепих боја исто тако. Увек се продаје пар.

Трећег марта обичај је да се у породици где има девојчица направи права изложба лутака и играчака. За ту прилику се на широком степеницама са 3—5 степеника распоређују сви реквизити празника. Ту спадају не само лутке већ и минијатурни паравани који служе луткама као позадина, мале вазе са цветовима вишње и брескве, које цветају у то време, ту су и мали сточићи с послужењем за лутке, ормани с одећом лутака.

Најбогатије су изложбе у кућама где су се сачувале играчке маме и баке. Пошто су играчке доста скупе, није свака кућа у могућности да их има па се изложбе организују у нижим разредима школа и обданишта. Тамо се за овај празник приређују читаве представе: девојчице и дечаци играју, певају, изводе разне игре. Свако дете од куће доноси понуде за лутке: бело вино „сиродзаке“, колач од пиринча „моти“, конфете у облику кружића, ромбова и цветова.

Празник 5. маја, празник дечака, називају и „танго но секу“. Тог мајског дана, који је готово увек сунчан, над крововима кућа где живе породице у којима има дечака, на дугачким бамбусовим штаповима ле пршају мали и велики шарани, обојени црном, жутом и црвеном бо-

јом. Они су направљени од тканине или хартије и састоје се од вреће у облику рибе чија се „уста“ причвршћена око једног металног прстена.

Ветар дува, улази кроз отвор прстена, надувава тело шарана и он на ветру лепрша високо у небо. Тог дана градови Јапана с хиљадама ваздушних шарана представљају заиста изванредан приказ. Јапанци су изабрали шарана између свих осталих риба зато што је он, по њиховом веровању, јак, упоран може да плива против струје и чак савлађује водопаде. Тако је шаран постао симбол. Дечацима, над којим се кућама лепршају шарани, жели се да исто тако поседују снагу, енергију и упорност.

Тог дана обичај је да се организују изложбе играчака за дечаке. На дрвеним тезгама поређане су заставе од папира, узорци руде, лу-

ДЕЧЈИ ПРАЗНИЦИ У ЈАПАНАУ

кови са стрелама итд. На степеницама, истим онаквим као и за празник девојчица, излажу се лутке које представљају јунаке Јапана, често и легендарне, затим модели бродова, фигуре дрвених коња.

У школама се на тај дан организују разна такмичења у мачевању, рвању, гађању луком, одбојци, фудбалу.

Традиционалне понуде за празник дечака јесу вино „себусаке“, сок од латице и стабла перунике, „касивамоти“ — колач од пиринча увијен у храстово лишће, слаткиши од какаоа у лишћу бамбуса, затим млаци изданци бамбуса.



Дечји празници у Јапану су врло интересантна појава. Ништа слично не среће се код других народа. Али није лако објаснити њихово порекло.

Многи истраживачи сматрају да се мартовски празник развио из старог јапанског обичаја — врачања које је требало да заштити од несрећа и болести. Неколико пута годишње за сваког члана породице правила се људска фигура од глине, дрвета или сламе, а понекад једноставно од хартије. У храму би свештеник извршио обред бајања. После тога фигуре су односили на реку и бацали их у воду верујући да су све људске несреће, бар за одређено време, отпловиле заједно са њима. Касније су пљоснате фигуре добиле трећу димензију и сад су их древни Јапанци стављали на домаће олтаре, приносили им на жртву бело вино и колаче од пиринча. Од тог се обичаја, сматрају ови научници, развио празник лутака. У почетку он је био једноставан. Један, ређе два или три пара лутака, стављали су право на под и приносили им традиционалну храну.

Празник је постао много сложенији у средњем веку, нарочито у редовима феудалца. Појавиле су се многобројне лутке и раскошна опрема. Сам празник постао је превасходно васпитан. Ликови хероја и јунакиња, које су представљале лутке, одабирали су се тако да код деце развијају одређене црте карактера. Тако, на пример, узмимо лутку која је представљала кћер древног песника Кино Цурајуки. Девојка је била чувена по томе што је стварала изванредне стихове. Или лутка Татибана Химе, жена легендарног хероја Јамато—Даке. Једном је Јамато—Даке гонећи непријатеља запао у страшну буру. Татибана Химе бацила се у воду да би умилостивила бога мора и тако помогла мужу. По законима феудалног друштва жена је била дужна да буде нежна, скромна, увек тиха, да уме да „слаже“ стихове, а исто тако да несеквично воли родитеље, мужа и децу.

Од VII до XIII века у Јапану су се на царском двору почетком маја организовала разна војна такмичења, скокови, рвање, веслање. Ове игре и такмичења нагло су се развили у средњем веку (XIII—XVI) и постепено се претворили у мајски празник. И он има изразито васпитни карактер. У ликовима прослављених јунака дечади су видели пример, узор који треба подражавати. Узмимо као пример лутку која представља самураја Кадзивара Кагесуе. Тај храбри ратник је у јеку битке, док су крај њега падале стреле, откинуо гранчицу шљиве у цвету и ставио је у тоболац. По феудалном схватању мушкарца је требало да красе ове особине: да буде снажан, смео, да одлично влада оружјем, да испуњава задату реч и буде поетичан.

И тако прошли су векови, давно је нестало феудализма, а празници су се сачували. За јапански народ они су и данас интересантни. Истина, они су постали једноставнији, ишчезла је некадашња раскош, обредни карактер, а и уско васпитни значај.

Задивљујуће дуг живот ових празника тумачи се тиме што су они по никли не на двору већ у јапанском народу. Трећи и пети мај Јапанци су од давнина сматрали празником, али празником земљорадње. И код њих је било лутака са традиционалним понудама и враџбинама, али у обредном делу празника у први план је избијало нешто сасвим друго. У забаченим селима Јапана такво празновање може се видети и данас. Трећег марта читава породица одлази на цео дан у планину

МОСТ САМО ЗА МАЛУ ЖОСЛИНУ



Д а би једној девојци скратили пут у школу суграђани су изградиле висећи мост — само за њу.

За осмогодишњу Жослин Лидел пут у школу био је велики проблем. Кућа њених родитеља, додуше, не лежи далеко од места Гарел где се налази школа. Али између њене куће и Гарела тече ши-

рока, брза река. Жослин је морала сваког дана да иде заобилазним путем преко другог моста — читавих двадесет километара.

Школске власти изнајмиле су један такси који је Жослин сваког дана возио у школу и натраг — кући. Али то је било скупо. Један чиновник општине, страствен математичар, сео је и израчунао: је-

дан мост би, гледано на дужу стазу, био јевтинији. Како се читав догађај одиграва у Шкотској, градски оци су извукли праве закључке. Један инжењер је за 1,200.000 старих динара изградио преко реке 120 метара дуг висећи мост. Осим Жослине туда готово нико не пролази. Сада њен пут у школу траје само неколико минута.

или обалу мора. Ту се гради огњиште: мајка спрема храну, кћери од хартије или сламе праве лутке и приносе им храну и дечади пуштају змајеве. Певају се хорске песме у којима се хвали будућа летина. Понегде се овај дан тако и зове „мугихомесеку“ — дан хвале летини.

А петог маја у неким забаченим крајевима Јапана, породица у којој се током протекле године родио син била је дужна да начини фигуру бога поља „Ноками сама“ и да је изнесе на њиву. Понекад, се неко дрво које расте у пољу посвећивало и називало „ноками сама“. Деца из тог села граде од хартије и сламе змаја дугог око три метра, затим га на дугачком штапу певајући носе кроз село да би на крају направили круг око „ноками сама“. Тај дан се назива „тахомесеку“ — дан у похвалу пиринча.

Из тих празника земљорадње и обичаја врачања против несрећа развили су се дечији празници у Јапану.

ЂАЧКИ СТУДИО У РЕЈѢТУ

Ч етири истотине ученика основне школе у енглеском граду РејѢту никад се не жале да им је у слободним часовима досадно и да немају довољно забаве. Своје слободно време, а и извештан број школских часова, они проводе у свом телевизијском студију. Ђаци су и творци програма и глумци и техничко особље и гледаоци.

Одговорност за припремање свих емисија као и техничку страну рада преузели су на себе једанаестогодишњаци, значи ученици старијих разреда, који су се са пуно савести прихватили дужности продуцентата, камермана, тонских сниматеља и режисера. Глумци и певачи репрутују се из свих разреда.

Као телевизијски студио служи им један део школског дворшта и настрепњиком који је преуређен и

опремљен свим оним што је једном телевизијском студију потребно. Новац за издржавање студија, тачније речено за трошкове „технике“, дају ђачки родитељи. Они тврде да им је то, у поређењу са оним што су својој деци давали за биоскоп и слично — чиста уштеда.

Уз савете и под надзором учитеља деца састављају програм који се преноси у седам учионица.

Програм се прави за сваку седмицу. Значајан део у њему заузима правдиво из школског програма (јер је лакше савлађивање наставног правдива главни циљ малих телевизијских прегалаца. Али, деца се не задовољавају само оваквом врстом програма. Због тога се у њега укључују актуелне теме и разговори са свим одраслим особама из РејѢта чији је рад на било који начин повезан са животом деце.

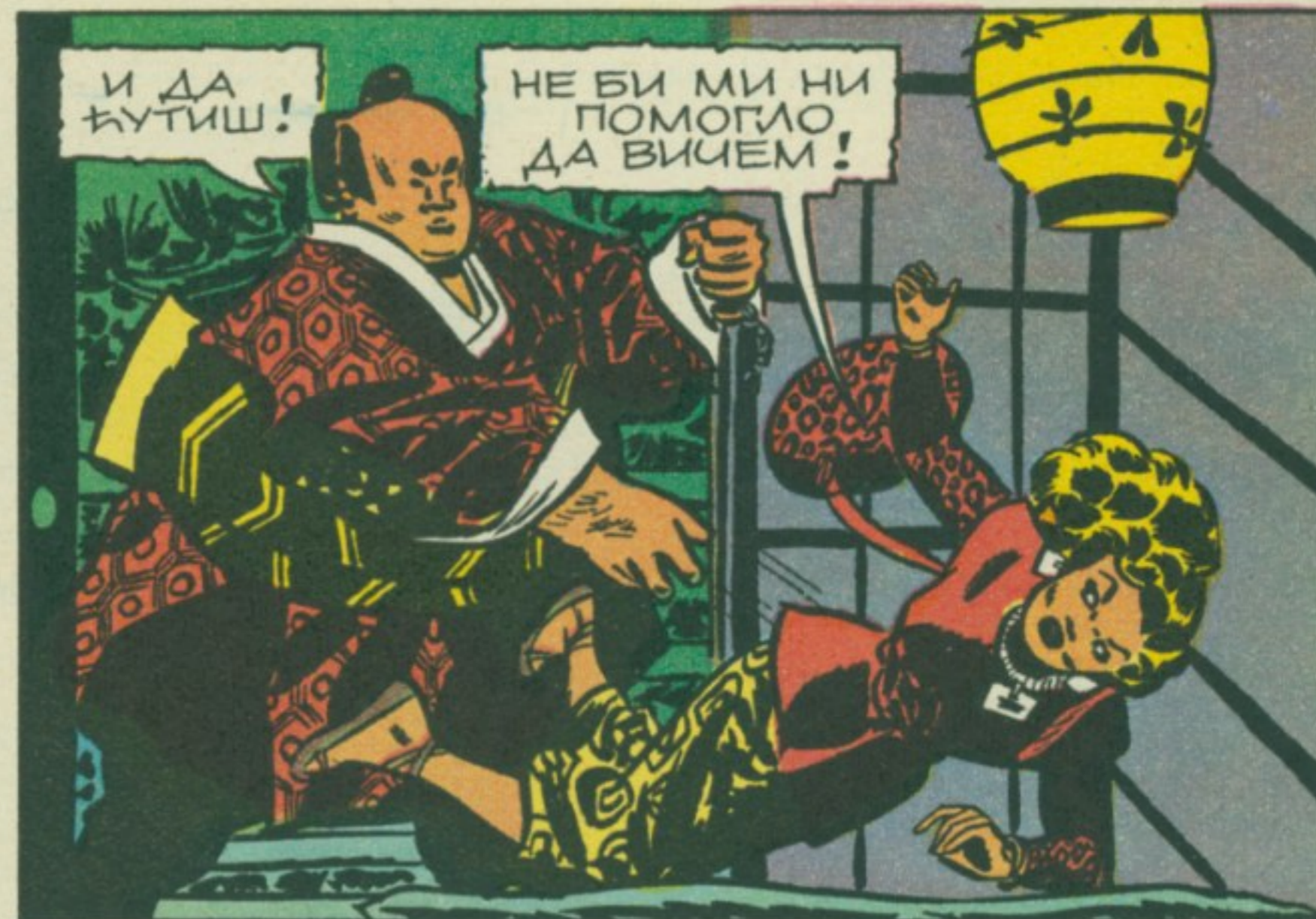


ЛЕДЕНА ИГРА



ЏОНИ ХАЗАРД

ФРЕНК РОБИН



Позната француска певачица млађе генерације Силви Вартан преузела је овог пута улогу новинара и поставила неколико питања такође познатом француском глумцу Алену Делону

нема идеалних улога. Волим све своје досад одигране улоге јер то значи да сам их прихватио зато што сам их „осећао“.

● Шта мислите о новој генерацији глумаца, на пример о Пјеру Клемантију или Жаку Перену?

— Једна генерација потискује другу. То је нормално, млади траже место под сунцем. Што се тиче имена која сте навели, веома сам срећан због њиховог успеха јер га стварно и заслужују. Још нисам видео филм „Хоризонт“, али Жак Перен не престаје да напредује. Клемантија познајем одавно. Заједно смо играли у „Гепарду“ а његов ме успех утолико више радује што је имао доста тешкоћа у почетку.

● Шта мислите о Алену Делону — певачу? Има ли он будућности?

— Не мислим ништа нарочито. Нисам се довољно бавио овим послом да бих о њему много размисљао. Моја прва плоча, тачније мо-

ја прва песма, песма из филма „Авантуристи“, само је мали експеримент који ћу можда покушати наново ако ми неко буде понудио добру шансону. Иначе, друга каријера изван филмске ме не интересује.

● Како по вашем мишљењу треба да изгледа ранг-листа глумаца и певача?

● Вероватно ћу вас мало изненадити. Ево листе глумаца:

— 1. Џон Гарфилд; 2. Монтгомери Клифт; 3. Жан Габен; 4. Жан-Пол Белмондо; 5. Збигњев Цибулски; 6. Николај Черкасов; 7. Мерилин Монро; 8. Кетрин Хепберн; 9. Симон Сињоре; 10. Марлон Брандо...

● ... А певача:

1. Махалија Џексон; 2. Ела Фиццералд; 3. Жилбер Беко; 4. Жорж

Породични снимак: Ален Делон са женом Натали и сином



**ПИТА
СИЛВИ
ВАРТАН**

● Да ли вам годи што се толико прича о вашој спољашњости или вам то смета?

— Да будем искрен, не само да ми смета већ ме ужасава. Судити о некоме према његовом спољашњем изгледу, сматрам да је недопустиво.

● С којом глумицом бисте представљали идеалан филмски пар?

— Тешко ми је да не одговорим — с мојом женом. У ствари мислим да сам то остварио са Ширли Мек Лејн у филму „Жути ролс-ројс“. Да се вратимо опет на моју жену Натали. Сматрам да се као почетница изванредно снашла у филму „Самураји“. Можда бих играо још један филм с њоме, али боље је за тренутак да је пусти да игра сама и тако потврди свој таленат и стекне самопоуздање.

● Да вам снимање филмова не доноси толико новца да ли бисте наставили да радите с истом вољом?

— Верујем да се радост коју глумац доживљава за време снимања филма не може поредити са задовољством које причињава новац. Кад је у питању уметност, ради се с подједнаким уживањем и за малу и велику зараду. Уосталом, као и мање-више сви они који се баве уметношћу, и ја сам имао тежак почетак. Али то ми не смета да се увек радо сећам свог првог филма „Кад се жена умеша“ са Едвиж Фејер и Жаном Сервеом. Било је то дивно време. Да завршим о новцу: он није неопходан али кад га имаш, добро је.

● Коју улогу бисте волели да играте а досад вам није понуђена?

— Ниједну. Мој принцип је —

**ОДГОВАРА
АЛЕН
ДЕЛОН**

Брасанс; 5. Пија Коломбо; 6. Патриција; 7. Френк Синатра; 8. Амалија Родригез; 9. Доменико Модуњо; 10. Едит Пјаф.

● Снимали сте и у Холивуду. Реците нам своје утиске.

— Реч Холивуд не значи оно што је некад значила. Мит је почео да се руши. Али што се тиче технике снимања, ту је он без поговора на првом месту. Вратио бих се тамо да снимим филм ако би ми се допала понуђена улога. Али никад не бих могао у њему и да живим.

● Да ли се кајете што сте снимали неки филм?

— Не.

● Ризикујете ли кад снимате филмове?

— Физички ризик увек постоји. Не волим да имам дублере јер то сматрам питањем части. Зар то није мој посао? Догађају се покаткад мали инциденти, као на пример у филму „Непокорени“ кад сам скочио са стене високе 15 метара и остао 15 дана у болници са сломљеним куком и унутрашњим крварењем. Што се тиче професионалног ризика и он је ту. Зар и само прихватање улоге није ризик?

● Волите ли да се смејете и имате ли много пријатеља?

— Ја имам врло мало пријатеља!... дакле, ја се смејем мало.

МАЛЕЦКИ ЕКРАН



Кад иде улицом, сваком упада у очи. Високим стасом, широким раменима, привлачним лицем привукао би пажњу и да није једна од најомиљенијих телевизијских „звезда“ наших дана. Али он то јесте, и хиљаде људи, жена и деце, који га сретну и препознају, застану, окрену се и прошапћу:

— То је Драган Лаковић!

Прилазе му, траже аутограм и слику, рукују се с њим, а неко сме лижи се не устеже да му опипа снажне мишице. Дешава се да за њим, пратећи га, иде буљук деце, посматрајући са страхопоштовањем његове крупне шаке које могу да се савију у убитачну песницу. Ко зна колико пута је неки усхићени малишан узвикнуо:

— Сила је Њоња!

„Колико је сати?“

На све то Драгану Лаковићу срце брже закуца. Популарност, ма колико обавеза наметала, ма како понекад досадна била, може бити и пријатна, поготову глумцу који је тек у зрелим годинама доспео у жижу интересовања. А он је свестан да су му популарност донела деца, да њима највише дугује, па зато и она код њега уживају специјалан „попуст“.

Кад размишља о себи Предраг Лаковић, отприлике, изводи овакав закључак:

— Умео сам да се приближим деци, да им посветим пажњу, да их саслушам. Ако постоји нека „тајна“ мога успеха, онда њу треба тражити у томе. Знам по себи, био сам мали, али врло често нико није умео, или могао, да саслуша моје жеље. То ми је недостајало више од свега. И данас има деце, и то још више, која слично осећају. Њихови родитељи заузети су послом, у вечитој су трци за новцем, или се просто боре за хлеб. За децу немају времена, а она с правом очекују да им се поклати пажња. Онај ко то учини постаје њихов идол.

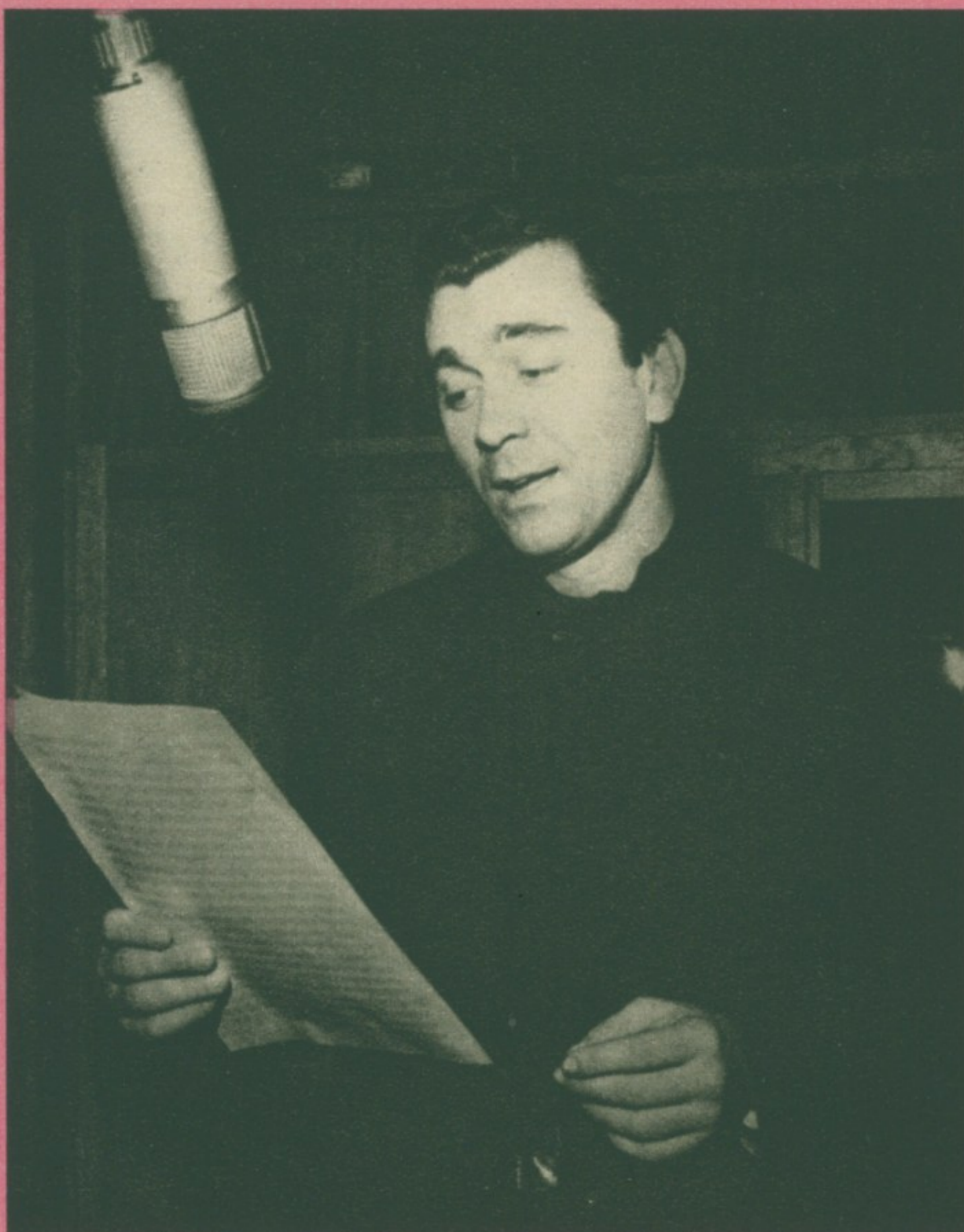
Пре неколико дана, на приредби „Сусрет сваког петка без изузетка“, учествовао је, као и обично, и Драган Лаковић. Његове тачке деца су поздрављала од свег срца, али се, изгледа, највише свидео једној девојчици од три или четири године коју је овај високи певач просто опчинио. Најзад се, гледајући га како седи на позорници док су други изводили своје „тачке“, осмелила, пришла му и упитала га танким гласићем:

— Чика Драгане, колико је сати?

Драган Лаковић је помиловао девојчицу по глави и љубазно одговорио да је управо шест и један минут. Мала је захвалила али је убрзо поново дошла — са истим питањем!

— Шест и два минута! — одговорио је Лаковић стрпљиво.

— До краја приредбе — прича са осмехом Драган Лаковић — девојчица је још неколико пута долазила да ме пита колико је сати, а ја сам, сваки пут, додавао један



Драган Лаковић пред микрофоном

минут. Наравно, нити је то било тачно време нити је њу тачно време интересовало. Она је, просто, желела контакт, ја сам је разумео и прихватио њену игру коју је тако љупко наметнула. Могу да замислим како је то ласкало њеној сујети. Била је поносна што својим вршњацима може да покаже да има великог и јаког пријатеља, који увек може да јој каже — колико је сати!

Туча каква се не памти

Чудна је, помало, та нежност у овом на изглед робусном човеку, који је својевремено био боксер а и данас још влада вештинама цуи-цуи. У анале југословенског филма можда ће ући податак да је

Драган Лаковић, са Павлом Вујисићем, извео вероватно најдужу филмску тучу у нашој кинематографији: читавих 15 минута трајао је окршај њих двојице на палуби једног брода, наравно... у филму. Мада је то била филмска туча, оба глумца песничила су се тако озбиљно да су после снимања били плави од батина.

Изгледало је да ће Драган Лаковић постати прототип „снагатора“, савременог хероја који се свуда пробија снагом својих песница. Уместо тога постао је — оперетски певач и то је данас његово „право“ занимање. Пре неколико година определио се за оперету, жанр који је код нас редак и, често, потцењиван. Свестан да је мјузикл нешто ново и лепо, окренуо

је леђа филму и посветио се уметности која захтева свестраност — мора се бити добар певач, глумац, играч.

Занимљиво је, можда, да је јунак оперете на Теразијској сцени београдског Савременог позоришта, Лаковић постао опет — захваљујући успеху са децијим песмама! Године 1963. први пут је на једној децијој приредби певао за најмлађе и успех је изненадио и њега самог. Пријатну децију мелодију „Војник и дете“, ручице малишана пропратиле су радосним пљескањем, а очи су усхићено сјајале. Био је очаран кад се приредба завршила.

— На изглед ситан догађај, а у ствари то је био преломни тренутак у мом животу — каже Драган Лаковић. — Деца су добра, неискварена публика, али су, у исто време, немирна и тешко се концентришу. Ко успе да окупира њихову пажњу, мора успети на свакој позорници, у сваком послу. Тако сам одлучио да се посветим певању, а посебно певању за децу.

Телевизијске емисије „На слово, на слово“ и „1000 зашто“ прославиле су Драгана Лаковића као дечјег певача. Најпознатији композитори почели су за њега, за његов глас и стил певања, да komponују мелодије. Миодраг Илић—Бели, Александар Кораћ, Срђан Барић просто су се утркивали ко ће пре да напише песму за њега. А он их је учио брзо и лако — за пола сата, како сам каже — уживајући у оном што ради. До данас је успео да лансира стотине лаких, пријатних мелодија и „сонгова“, од којих су многе снимљене и на плоче.

Симпатични силеџија

Међутим, омиљени певач у децијим телевизијским емисијама, није једини лик Предрага Лаковића познат на малом екрану. Постоји још један исто тако драг — телевизијског глумца. Баца у „Грађанину Покорном“ и Бериша у „Кругу двојком“ веома су се свидели ТВ гледаоцима, а улога Њоње у „Дежурној улици“ донела му је, без сумње, највећу популарност.

— Њоња није прави грубијан, бескрупулозни силеџија, каквих има доста на нашим улицама. Он има и духа, симпатичан је, па и кад бије има шарма. Градио сам тај лик посматрајући београдске гамене и проучавајући њихове поступке. Можда је зато Њоња исплао животан и присан публици, али ја бих желео да ме, таквог, заборави. Надам се да ће се тако и догодити после серије емисија које ће ме ускоро приказати у свим новој светлости.

Можда ће му се жеља остварити, а можда и не. Могућно је, чак, да ће гледаоци још дуго пролазити поред Драгана Лаковића и, с поштовањем говорити:

„То је Њоња! Он може сваког да избије!“

ЗАБОРАВИТЕ ЊОЊУ

КОЛЕКЦИОНАР

Читам и скупљам сва стрипована издања у земљи и већ имам солидну збирку. Забавник ми је од свих ових листова најприснији. Сада пошто је доживео преображај заиста ме одушевио... Формат је управо идеалан, а квалитет папира изврстан. Стрипови ми се доста допадају, само гласао бих за један историјски стрип. Што се осталог материјала тиче, стандардан је као и досад.

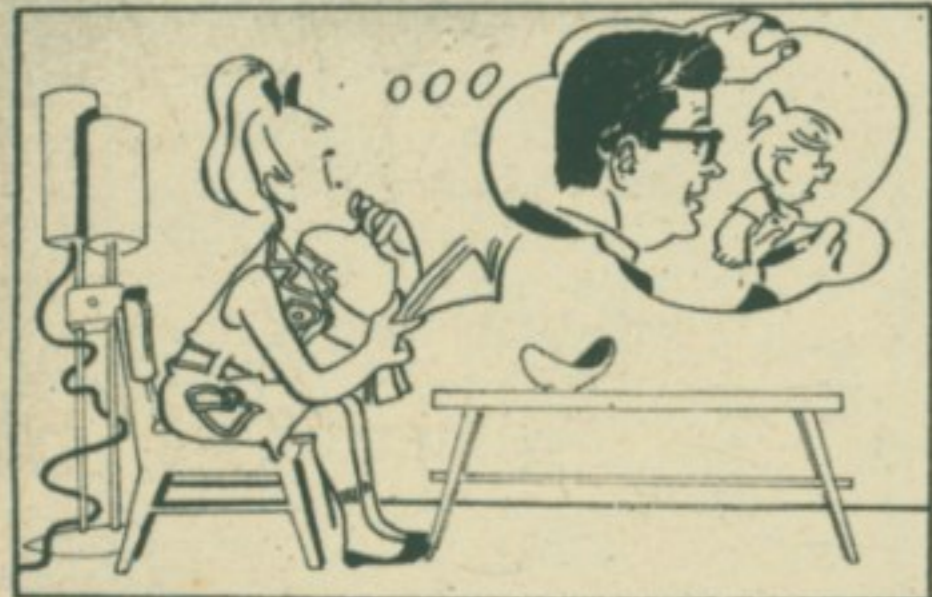
А сада, замолио бих и читаоце Забавника за помоћ: сакупљам доста листова, а међу њима и „Експрес Политику“. До сада сам сакупио готово све бројеве, али ми комплет „кваре“ бројеви 349 и 352 који ми недостају. Онај ко случајно поседује та два броја замолио бих да ми их прода. Такође бих желео да набавим и бројеве „Темпа“ од 20—51 броја, као и „Илустровану политику“ првих 10 бројева у колору.

Сеад Смајловић
Сремска Митровица
В.П. 7325/11-А

Надамо се да ће вам наши читаоци помоћи да попутите комплете листова које скупљате.

ВЕЛИКА НАПАСТ СЕ РАЂА

Друже уреднице, Жељно сам дочекала први лист у боји. Било је много лепих ствари за читање. Али у овом четвртом броју нашла сам чланак „Велика на-



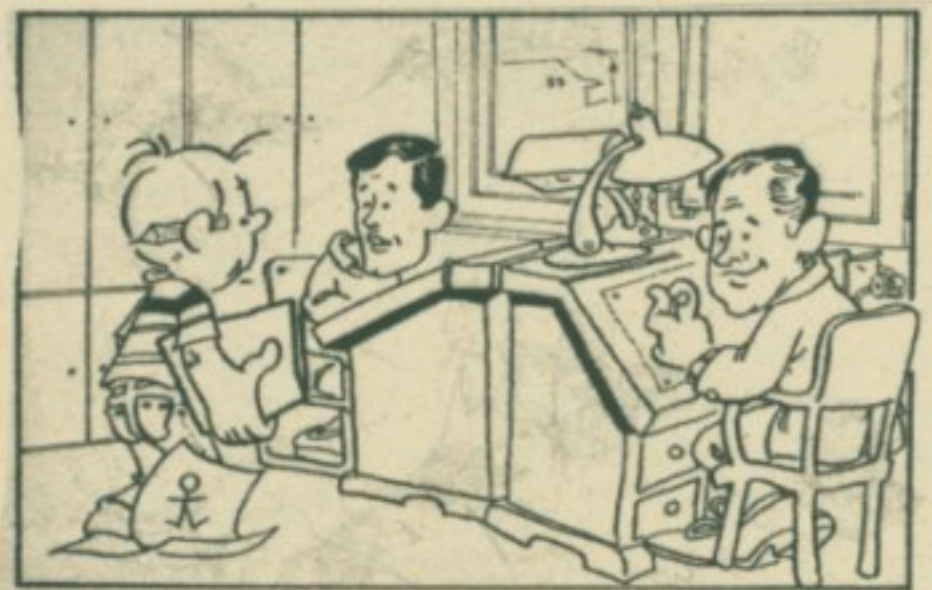
паст се рађа“. То сам већ пет пута прочитала, али нисам разумела.

Драгана Субуловић
Нови Сад

Чланком „Велика напаст се рађа“ желели смо да испричамо како се „родио“, односно како је постао симпатични лик дечака Дениса, кога је замислио Хенк Кечем, према лику свог сина.

КАКО СЕ ПОСТАЈЕ КАРИКАТУРИСТА

Драга редакцијо, Молим да ми одговорите на ово питање: „У коју школу треба да се

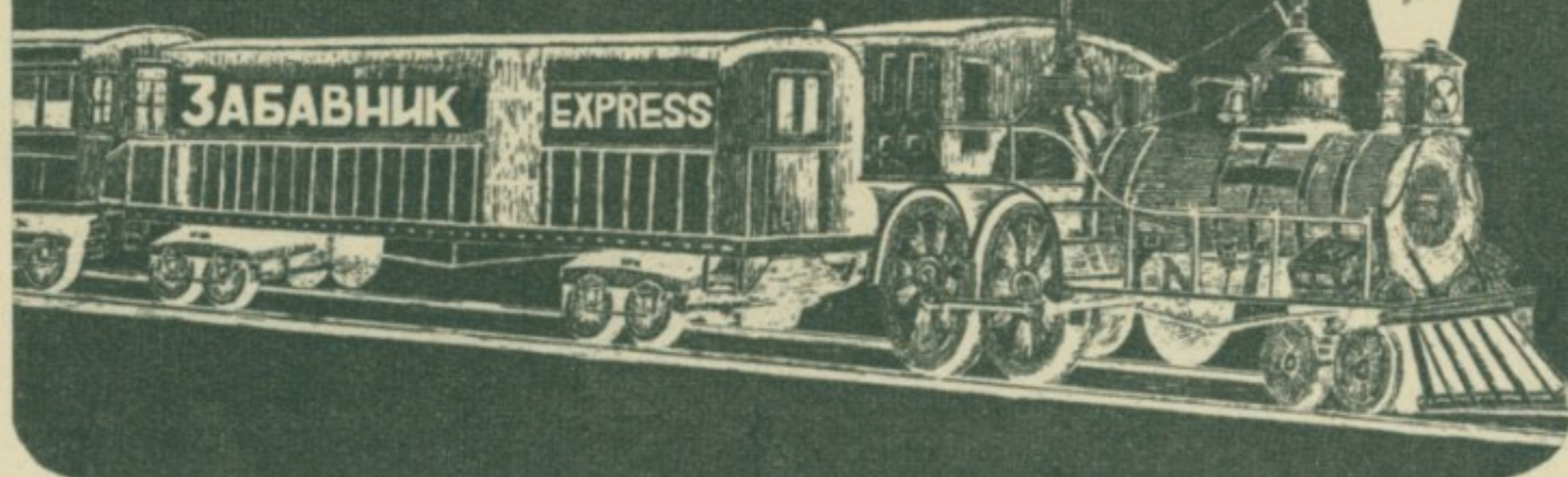


упишем, и са каквим успехом треба да завршим школу, да бих постао карикатуриста.

Драган Ивановски
ученик, Скопље

Ако сте завршили осмољетку, онда можете да се упишете у Средњу школу за примењену уметност, а ако сте завршили гимназију и положили велику матуру онда у Академију за ликовну или примењену уметност. Наравно, сами ћете се обратити тим школама за услове пријема.

МАЛА ПОШТА



ЧЕСТИТКА ИЗ ЧЕХОСЛОВАЧКЕ

Драга редакцијо
„Политикиног забавника“
Примила сам први број Политикиног забавника и одушевљена сам толико да вам то морам написати. Желим вам много успеха и поздрављам вас и све девојчице и дечаке читаоце „Политикиног забавника.“

Броња Воланкова,
уч. 8 раз., Јеременкова
38, Прага, ЧССР

ЗА МАЛЕ УКРШТЕНЕ РЕЧИ

Драги чика уреднице,
Ја читам Политикин забавник од 1965. године. Ви сте стално штампали компликоване укрштене речи. Желео бих да штампате и за мању децу, на пример од 6—8 година, да би и ми млађи, који волимо укрштене речи, могли да их решавамо.

Петар Југовић,
уч. II р. осн. шк.
Земун, Карађорђева
бр 5/1, ст. 8

Од прошлог броја почели смо да за наше најмлађе читаоце објављујемо мале укрштене речи у облику магичног квадрата. Надамо се да ће им оне помоћи да науче како се решавају и теже укрштене речи.

ТВ-ДРАМА

Драги Забавнице,
Као ваш стални читалац молио



бих вас да и за мене нађете места у „Малој пошти“. Написао сам сценарио за ТВ драму. Кома да се обратим и предам мој сценарио? Досада сам се обратио уредништвима

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉА

Желим да се дописујем са ученицима који воле поезију, сликарство и онима који радо слушају Адамоа. Имам петнаест година. Славица Јовановић, Синђелићева 41, Смедерево.

Волела бих да склопим пријатељство са другарицама и друговима из наше земље и иностранства. Ученица сам V разреда основне школе. Имам 11 година. Језик дописивања српскохрватски и руски. Мој хоби је скупљање марака, разгледница и салвета. Верица Којић, Ул. Стевана Дужића 31, Београд.

Желела бих да се дописујем с друговима и другарицама из свих крајева наше земље. Ковиљка Грујић, Ул. Весе Шарчевића 30, Клење — Мачва.

У школи учим енглески језик и желела бих да се дописујем са друговима и другарицама из Енглеске. Имам 13 година и идем у VII разред. Олга Лубардић, Ул. Филипа Вишњића 16, Земун.

Имам 13 година и ученица сам VII разреда. Хоби ми је скупљање салвета и бит-музика. Јасмина Недељковић, Ул. Ане Франк бр. 1, Београд.

Имам 12 година. Ученица сам осмогодишње школе у Пожаревцу. Желела бих да се дописујем са другарицом или другом из Француске (мојим вршњацима). Драгана Михајловић, Ул. Лоле Рибара бр. 23, Пожаревац.

Волела бих да се дописујем са вршњацима из целог света на енглеском језику. Имам 15 година. Мој хоби је скупљање салвета и разгледница. Иванка Врховшек, Ул. Добановачка бр. 8, Ватајница.

Ученица сам петог разреда основне школе и имам једанаест година. Велики сам љубитељ књига и скупљам разгледнице а посебно волим забавну музику. Јасмина Петковић, Драгинац код Лознице.

Желео бих да се дописујем с дечацима и девојчицама широм света. Идем у VI разред, одличан сам ученик, учим енглески језик, волим спорт и музику. Жикица Анђелковић, Ул. нова 20, Београд.

Имам 17 година. Усамљен сам и желео бих да се дописујем са својим вршњацима. Марјан Планскац, ШУП — Обала ЈНА 1, Сисак.

Ученик сам VI разреда основне школе. Сакупљам разгледнице и значке. Љубитељ сам спорта и навијам за „Првену звезду“. Валентин Кресе, Ул. Булевар Лењина 11/10—57, Нови Београд.

Ученик сам IV раз. Поморске школе у Задру. Ускоро треба да се укрпам на брод, па бих желео да преко „Политикиног забавника“ склопим пријатељство с читатељком мог „Забавника“ с којим другујем од раног детињства. Стево Иванов, Ул. Бранимирова обала 14/VII, Задар.

Имам 16 година и желим да се дописујем са омладинцима из Југославије. Скупљам фотографије глумца. Rodica Dines, comuna Sîmpetru-Mare Nr. 156, raionul. Sînnicolaul-Mare, regiunea Banat, RS Romania.

Имам 16 година и желим да се дописујем са омладинцима из Југославије. Virginia Dines, Com. Sîmpetru-Mare, Raî. Sînnicolaul-Mare Nr. 156, Reg. Banat R. S. România.

неколико листова, али нико ми није одговорио. Ви сте ми последња нада.

Милан Милић
Нови Београд

Најбоље је да се са сценаријом обратите Телевизији Београд, Загреб, Скопље, Сарајево, и друге наше станице, јер они су компетентни за ту врсту драма.

ЉУБИТЕЉ ФАНТАСТИКЕ

Драги уреднице,
Већ пет година, то јест откад сам научио да читам, редовно пратим „Политикин забавник“. Много сам се обрадовао кад је из штампе изишао нови „Политикин забавник“ у колору и веома сам задовољан његовом садржином и разнобојним илустрацијама Дизнијевих јунака. Волео бих да објавите роман у наставцима под насловом „Спуштање човека на Месец“ у којем ће бити описано ступање човека на Месец и опасности с којима ће се он суочити на тој планети.

Драги Забавнице, желим ти пуно среће и успеха у твом даљем раду.

Јовица З. Караниколић
Београд

Ми смо у „Забавнику“ често објављивали научно-фантастичне приче. Надамо се да сте их и ви читали. И даље ћемо наравно, кад наиђемо на неку лепу причу објављивати.

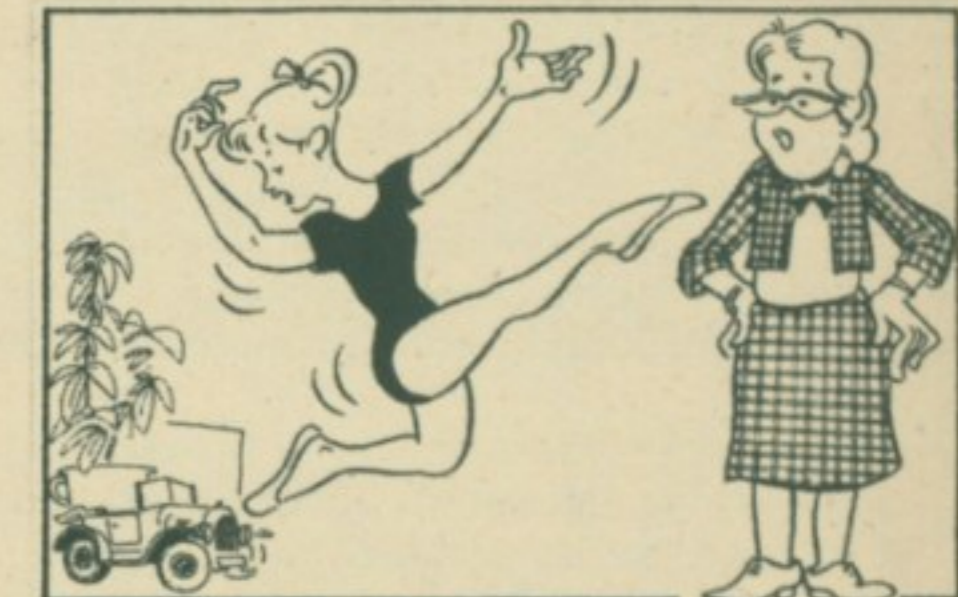
ПОДРШКА НОВОМ „ЗАБАВНИКУ“

Поштовани уреднице,
Забавник читам од првог броја и молио бих Вас да објавите моје писмо. У 838. броју сам прочитао писмо читаоца из Аранђеловца који је написао да вас је понела трка за зарадом и да сте зато променили изглед Забавника. Ја се с тим уопште не бих сложио, а сигуран сам да ће их бити много који се са тим неће slagати. Ако мене упитате шта да радите, препоручујем вам да ништа не мењате. На крају свог писма честитам вам на новом изгледу и желим Вам много успеха у даљем раду.

Ваш стални читалац
Др Недић Владимир
Београд
Хаџи Проданова 4

БУДУЋА БАЛЕРИНА

Молила бих вас да ми одговорите на ово питање: „Много волим шпан-



ске игре, па бих хтела да знам постоји ли у Земуну или Београду таква школа. И да ли примају девојчице од 12 година.

Ваш верни читалац Јелена

Колико је нама познато, специјална школа која изучава само шпанске игре не постоји, али постоји Средња балетска школа у Београду која у оквиру школовања проучава и шпанске игре.

БИК КОЈИ СЕДИ



БЛЕДОМИКИ БАЦАЈУ ГРОМОВЕ ПРЕ НО ШТО СЕ И ПОЈАВЕ! НАШИ МЛАДИ РАТНИЦИ УМИРУ А НЕМАЈУ ВРЕМЕНА НИ ДА УПОТРЕБЕ СВОЈЕ ОРУЖЈЕ!



БИК КОЈИ СЕДИ НАРЕДИО ЈЕ СВОЈИМ РАТНИЦИМА ДА СЕ ПОВЛАЧЕ! БОРЕ! АЛИ ГДЕ ДА СЕ ПОВЛАЧЕ? СВУДА СУ БИЛЕ ВЛАДИНЕ ТРУПЕ...



ЗИМА ЈЕ ДОШЛА! ДИВЉАЦИ НИЈЕ БИМО И БЕГУНЦИ СУ СТРАДАЛИ ОД ГЛАДИ...



НАИШЛЕ СУ И БОЛЕСТИ. УЗАЛУД СУ ВРАЦИ ТРАЖИЛИ МИЛОСТ И ПОМОЋ ОД ВЕЛИКОГ ДУХА!



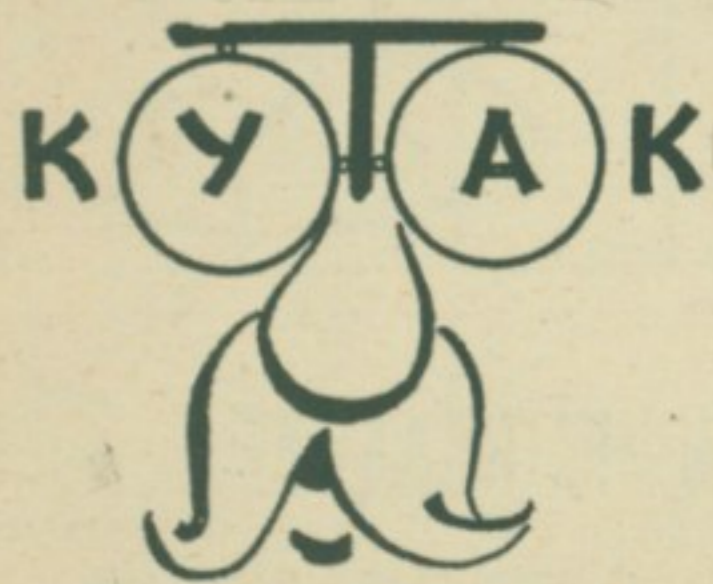
ИНДИЈАНЦИ СУ СЕ ПОВЛАЧИЛИ ОСТАВЉАЈУЋИ УЗ ПУТ УМРЛЕ. НАЈВИШЕ СУ СТРАДАЛИ СТАРЦИ, ЖЕНЕ И ДЕЦА...



... ЗА ТО ВРЕМЕ БИК КОЈИ СЕДИ ОКУПЉАО ЈЕ ПРЕОСТАЛЕ РАТНИКЕ СПОСОБНЕ ЗА БОРБУ...



- на јапанском острву Хокан-ду и острву Сахалину које припа-да Совјетском Савезу, живе оста-ци прастарог народа који да-нас има још свега 17 хиљада при-падника. По боји коже и издуже-ном облику лобање они много ви-ше подсећају на Европљане но на становнике азијских контине-ната. Њихов језик није сличан ниједном другом језику на свету. Међу њиховим обичајима најне-обичнији је тај да жене, нарочи-том „шминком“, цртају себи јак-и дугачке бркове.
- за ученике који имају рђаву навику да држе оловке у устима једна творница слаткиша из Ам-стердама направила је штапиће од чоколаде или шећера који могу да се навуку на врх оловке или држаље.
- фарма ђурки у Мези у Фран-цуској испоручиће тржишту 1971. године 1.600.000 ђурки од 12 до 15 килограма тежине.
- кад кажете пустиња Гоби, ре-кли сте један плеоназам. Јер, на монголском реч „гоби“ већ зна-чи пустиња.
- за мање од десет година на Земљи ће остати само један бели медвед, тврде природњаци. Ра-злог: сваке године ловци Норве-шке, Данске, Канаде, Совјетског Савеза и Америке убију око 1.300 ових иначе ретких животиња.
- старост мушкараца учесника обновљених олимпијских игара кретала се између 12 и 73 годи-не а жена од 11 до 65. Најмлађи учесник био је дванаестогодиш-њи француски клизач Ален Гиле-ти који је учествовао у Ослу 1952. године, а најстарији швед-ски стрелац Оскар Сван, који је имао 65 година кад је добио златну медаљу у Анверсу 1920. године. Од жена најпознатија је свакако клизачица Соња Хени која је имала само 11 година кад је 1924. године учествовала у Ша-монију а најстарија је Енглески-ња Бренда Вилијамс која је са 65 година учествовала на Рим-ским олимпијским играма.



ВЕСЕЛОГ АРХИВАРА

БЛЕСАК ХУМОРА УМЕСТО БЛЕСКА МАГНЕЗИЈУМА

Једном је амерички фи-зичар Роберт Вуд одлучио да фотографише неки мост да би испробао фото-ка-меру „рибље око“ коју је сам изумео. Али, он није рачунао на радознале ба-давације који су око ње-га направили толику гу-жву да су му потпуно за-клонили поглед на мост. Никакве молбе и претње нису помогле: радозналци се нису разилазили. И тада је Вуду пала на ум мисао... Отишао је кући и донео свећу и шибице. Не гово-рећи ни речи ставио је на фотографски апарат све-

ћу, упалио је а затим по-трчао и сакрио се иза пр-вог угла као да жели да се од нечега заклони. Окупљени радозналци у тренутку су се разбежали. Тада се Вуд вратио, мир но пришао апарату, угасио свећу и снимио мост. **НА ПАПИРНИМ ТОЧКОВИМА** Крајем шездесетих годи-на прошлог века учињен је покушај да се хартија употребн за израду... точ-кова на железничким ва-гонима. Технологија је би-ла оваква: хартија је пр-есована под притиском од стотину тона и претваран-а у чврсту масу којој је даван облик точка. Затим

је точак од хартије доби-јао оков од метала. Кажу да су железнички вагони на папирним точковима стварали много мању буку од обичних. **ПРИЗНАЊЕ МАЈЦИ** Према мајци, готово не-писменој удовици сеоског колара, Ернест Радерфорд, новозеландски научник и један од оснивача нукле-арне физике, односио се с великим поштовањем. Када му је 1921. године у знак признања за заслуге на пољу науке енглеска влада доделила титулу ба-ронета и звање лорда, Ра-дерфорд је одмах послао мајци телеграм: „И тако, постао сам лорд

Радерфорд. Част указана више теби него мени. Во-лим те. Ернест.“

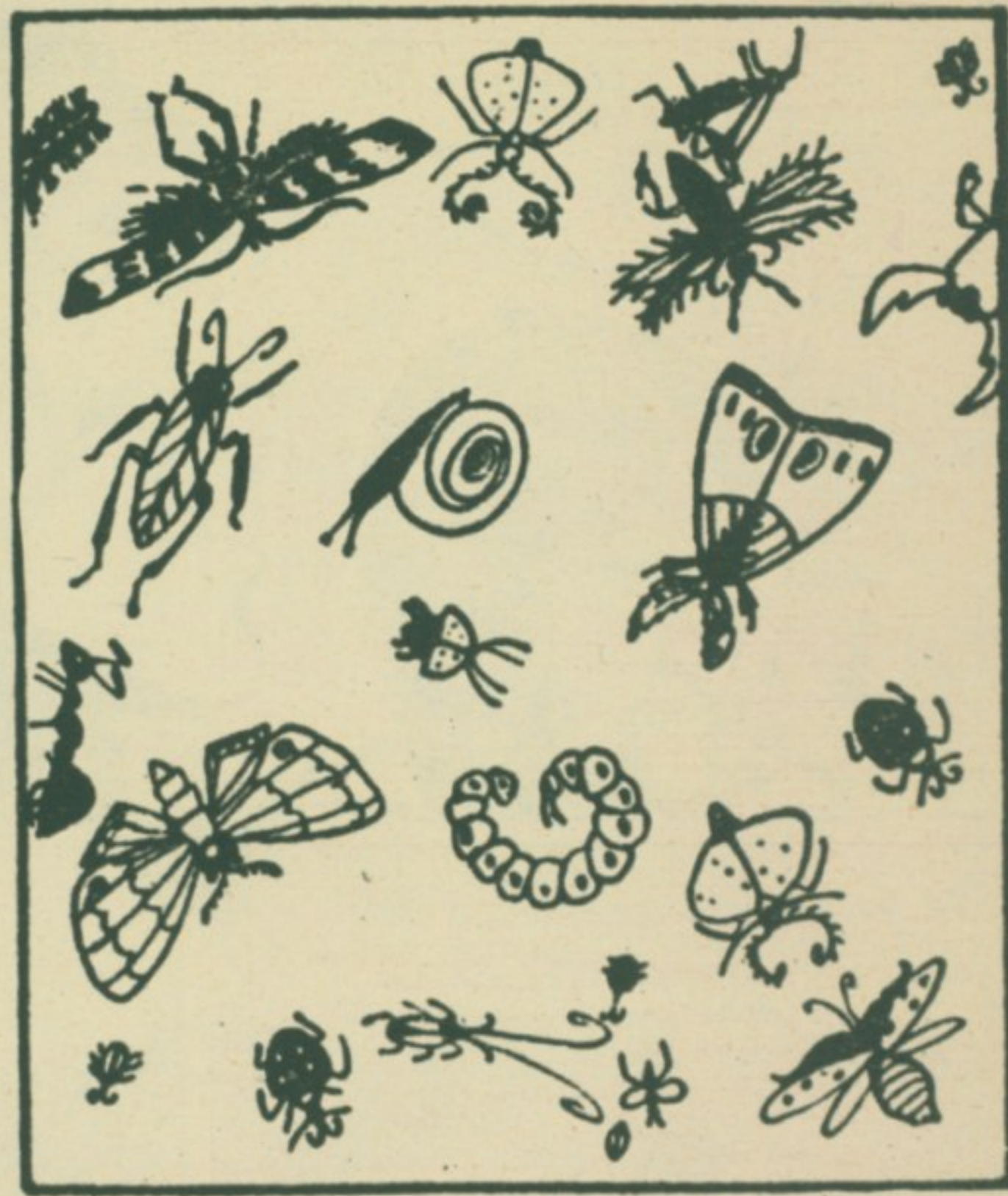


КАД СЕ УМОРИТЕ ОД УЧЕЊА

ШТА ЈЕ ВРАБАЦ РУЧАО?

ТРПЕЗА ЈЕ БОГАТА И ВРАБАЦ НЕ МОЖЕ ДА СЕ ОДЛУЧИ ШТА ДА ИЗАБЕРЕ ЗА РУЧАК.

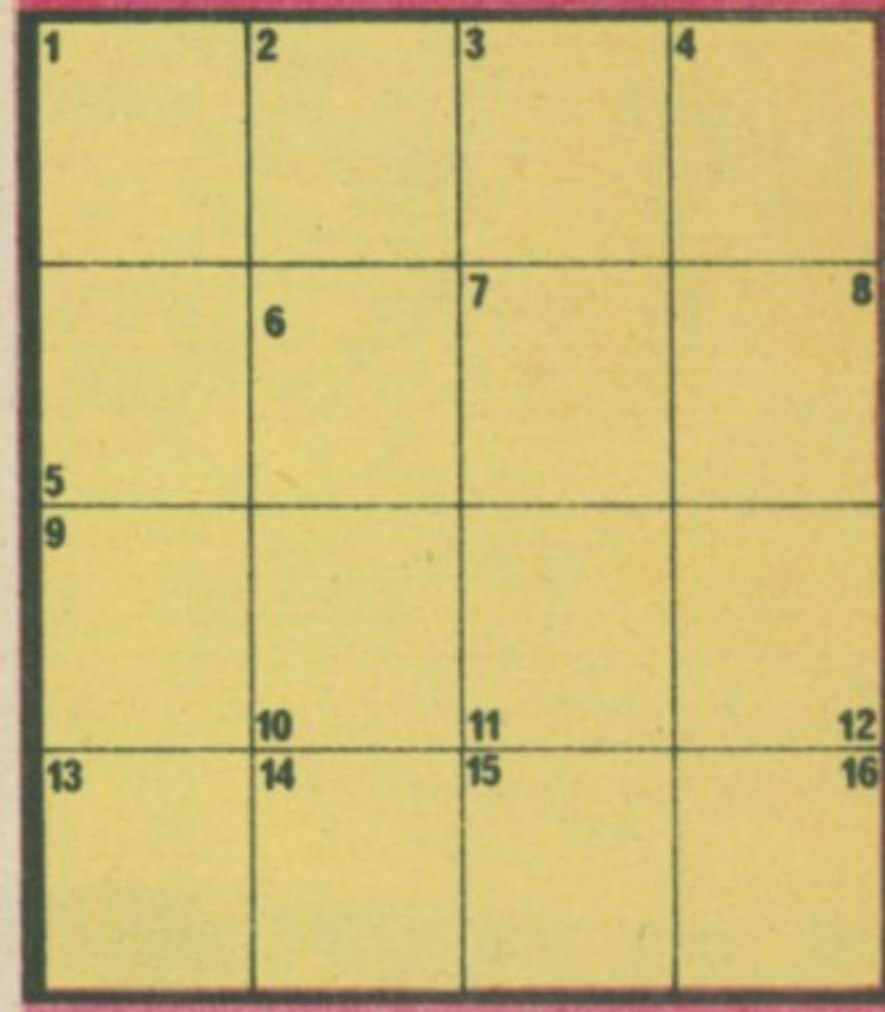
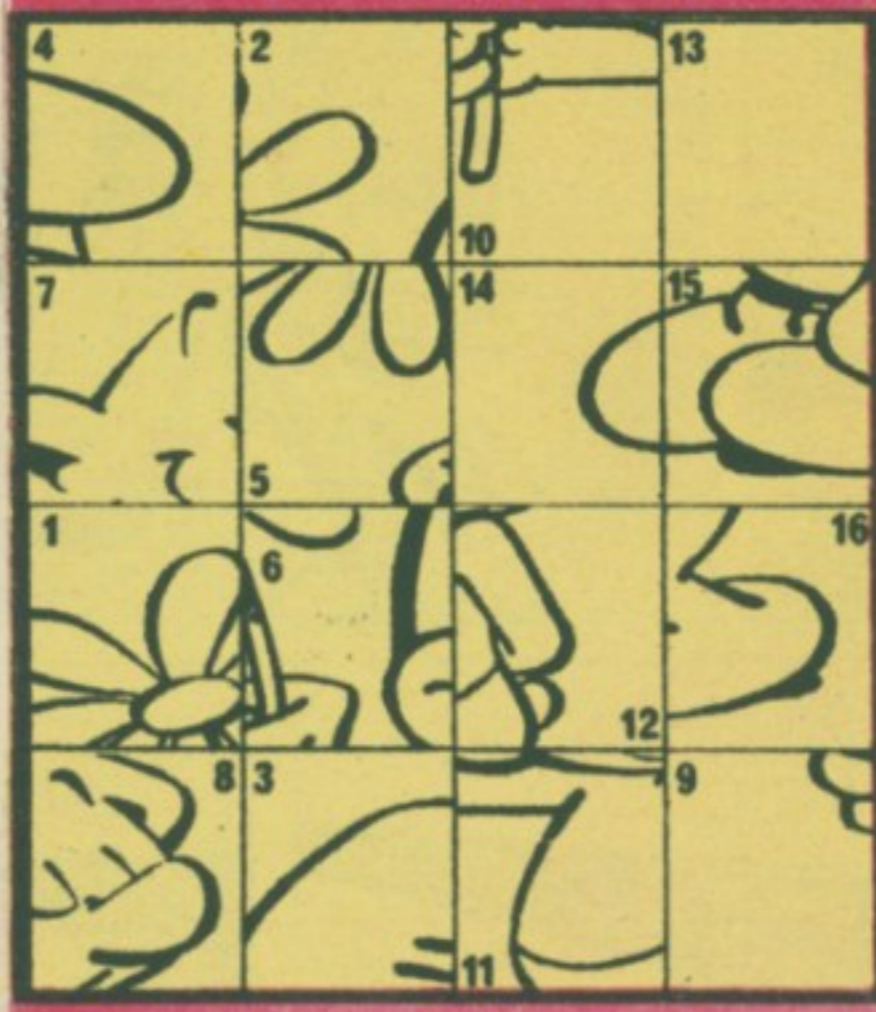
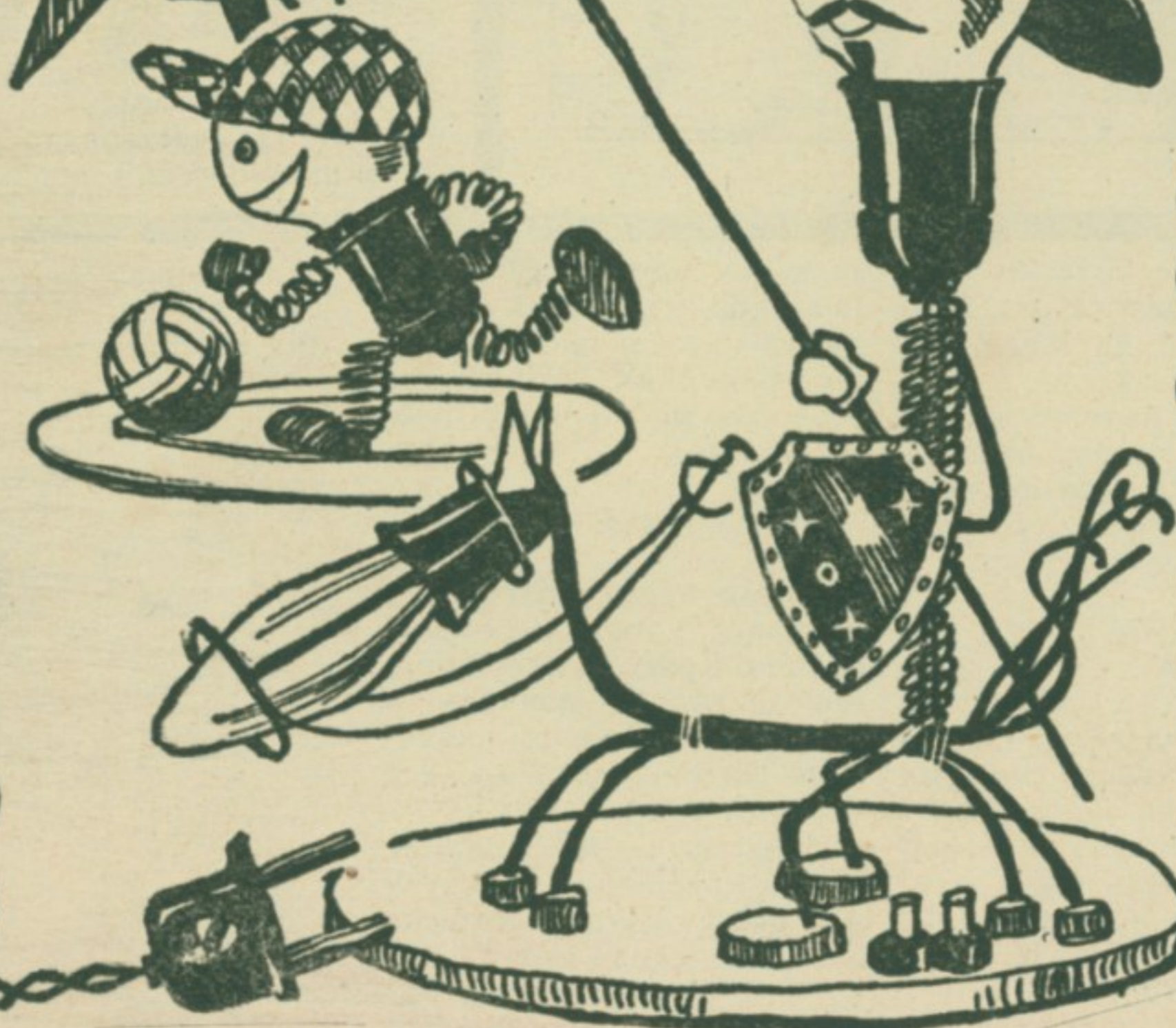
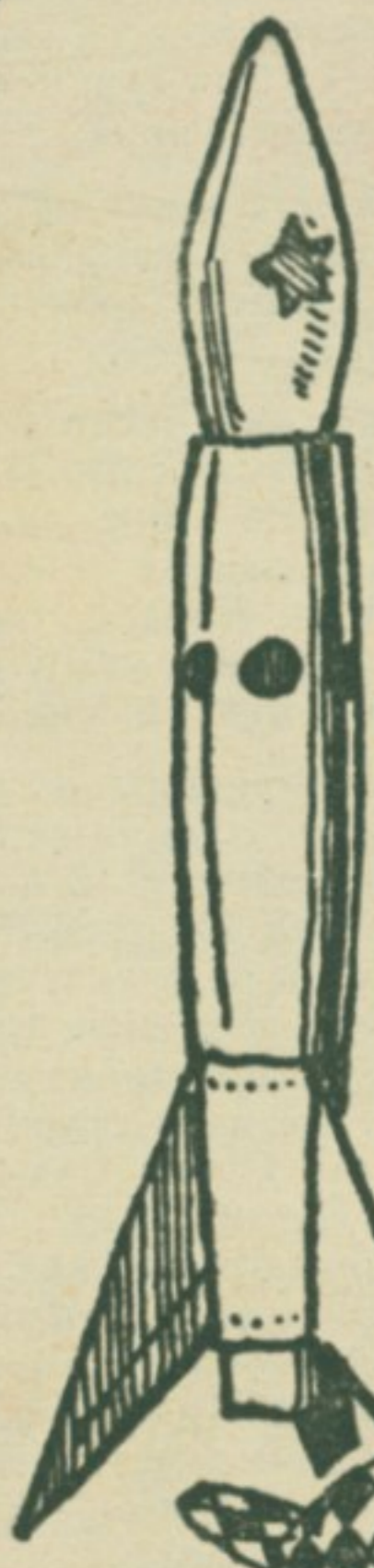
НА ПРВОМ ЦРТЕЖУ ВРАБАЦ СЛЕЂЕ НА ТРПЕЗУ КОЈУ МУ ЈЕ ПРОСТРЛА ПРИРОДА. НА ДРУГОМ ВРАБАЦ СПАВА ПОСЛЕ БОГАТОГ РУЧКА — ЗБОГ ТОГА ГА И НЕ ВИДИТЕ. А ШТА ЈЕ РУЧАО МАЛИ ГУРМАН — ТО ОСТАВЉАМО ВАМА ДА УТВРДИТЕ.



И СВЕЛОСТ И ОСМЕХ

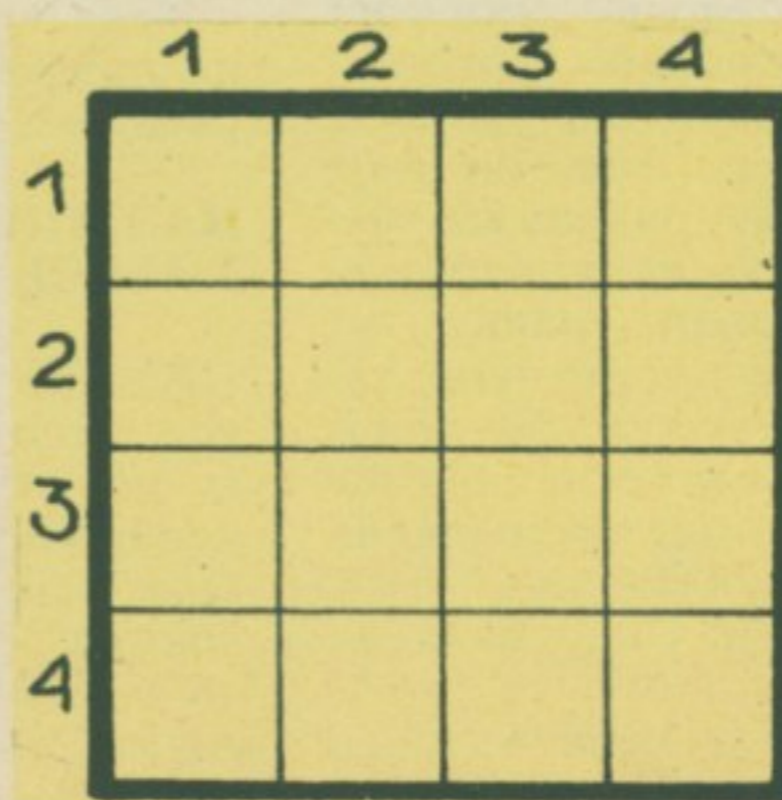
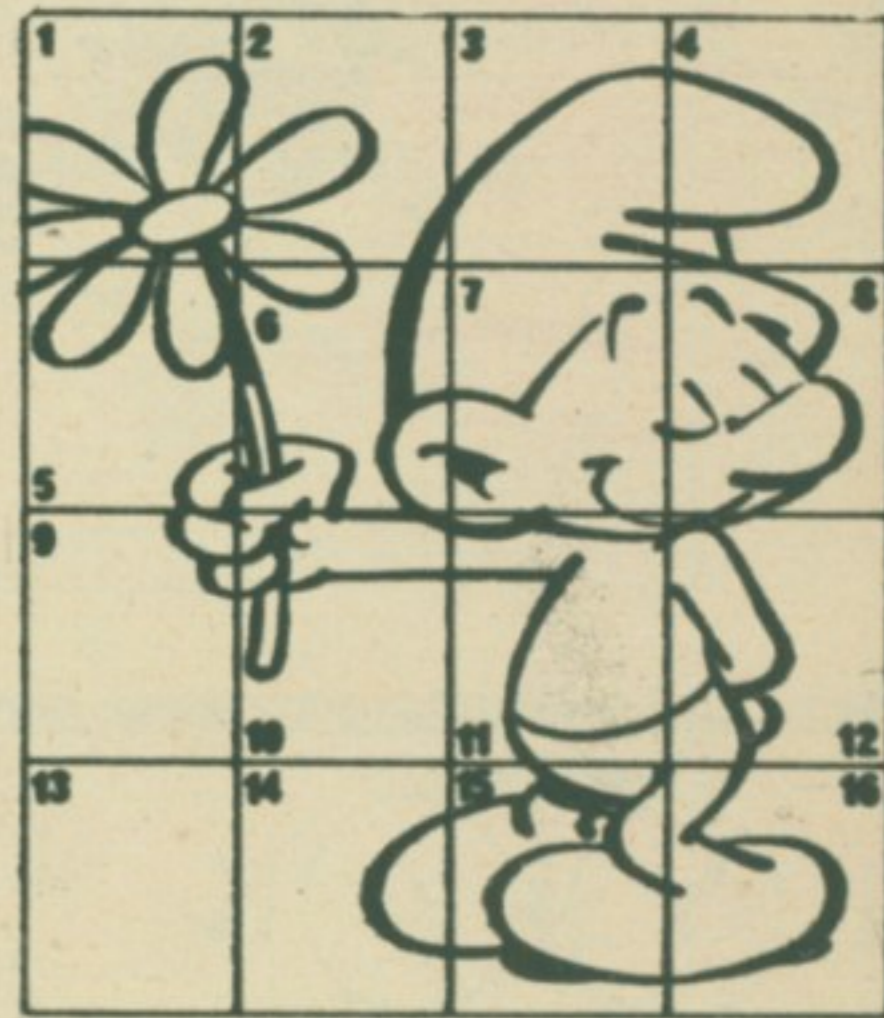
Ако желите да вам ноћна лампа не само добро светли, већ и да буде симпатичан детаљ у соби, искористите наш савет. Начините од обичне лампе веселу фигуру. Сијалица нек вам послужи као лице а сијалично грло као тело. Ноге и руке изрежите од плеха, а затим их обојте. Могу се начинити и од жице која се намотавањем преко оловке претвара у спиралу.

Абажур за лампу можете начинити од сламе, платна или плеха. Он ће уједно послужити као шешир за вашег јунака. Пре но што почнете да цртате по сијалици протрљајте је мало шмирглом да би се боја боље држала.



УЗ МАЛО СТРПЉЕЊА

Иако је распуст завршен верујемо да имаш времена за разоноду, бар увече. Зато ти предлажемо да уз мало стрпљења и добре воље делове са првог цртежа, поређане без икаквог реда и обележене бројевима од 1 до 16, пренесеш на други цртеж придржавајући се редоследа броја. Труд ће ти се исплатити. Касније, кад постанеш вештији можеш и сам цртати ликове људи, цвеће или животиње и тако се забавити кад се умориш од учења.



МАГИЧНИ КВАДРАТ

Водоравно и усправно: 1) део шаке, 2) део плуга, 3) највећа копнена животиња, 4) мера за тежину (1.000 килограма).

РЕШЕЊЕ

Водоравно и усправно: 1) прст, 2) рат, 3) слон, 4) тона.

РОГОВИ И КОПИТА

У совјетском листу „Литературнаја газета“ постоји рубрика „Рогови и копита“ — зидне новине Клуба 12 столица — у којој се објављују хумористично-сатиричне вести које су понекад измишљене. Рубрика је, како сте већ можда претпоставили, добила име према истоименој „откупној станици“ коју су водила деца поручника Шмита, Остап Бендер и Шура Балаганов, у роману Иља и Петрова „Златно теле“.



КОРИСТАН САВЕТ

Да бисте на брзу руку направили домаћу торту „тренутак“, купите у посластичарници или сами умесите десет врста колача, које ћете, све заједно, пропустити кроз воденицу за млевење меса. Добијену масу у равномерном слоју набаците на лист фурнира и украсите цветићима изрезаним од шаргарепе.

БИОЛОГИЈА

У бриселском зоолошком врту постоји камила-феномен: невеликог раста, без грбе, она задивљује посетиоце својим дугим ушима. Распон њених крила износи 2,5 метра.

ОБИЧАН СЛУЧАЈ

У станицу за хитну помоћ недавно су довели грађанина Н. В. Олисова, који је због расејаности купио уместо џепних марамица кесу кафе.

Испоставило се да је продавац К. Б. Буњин, мислећи на испуњење плана, продао кафу уместо марамица. Директор трговинског преду-

зећа С. В. Сидоров, диктирајући наредбу о казни продавца К. Б. Буњина, због расејаности осудио шофера аутомобила „ГАЗ-5“ Н. П. Зорову. На крају целе те запетљанице чистачица Л. Ј. Карељска морала је да да отказ по сопственој жељи.

ТУРИЗАМ

У степским рејонима, оскудним шумама, за веселу излетничку ватру могу се користити телеграфски стубови. Средину стуба треба изрезати, а горњи и доњи део стуба, који су остали, слепити универзалним лепком „уху“.

Армиранобетонске стубове не треба користити. Њих је теже резати и тешко горе.

ТРАМВАЈЕМ

Пољопривредни техничар једног шумског газдинства О. Т. одлучио је да пође на пут око света — трамвајем.

— Зашто сте за такво путовање изабрали баш трамвај? — запитао га је наш дописник.

— Зато што трамвајска карта кошта само 50 динара — одговорио је ентузијаст.



УКРШТЕНЕ РЕЧИ

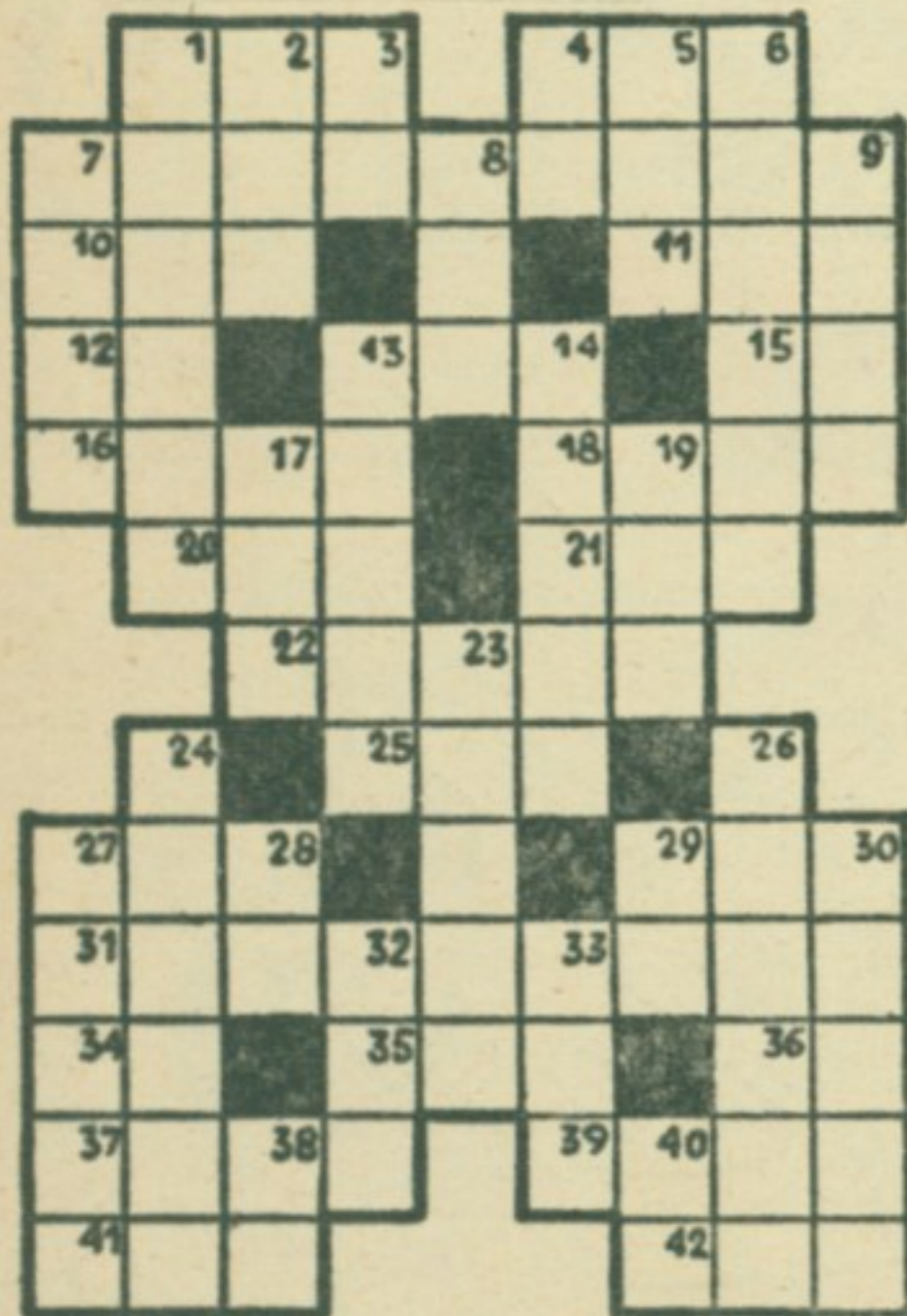
Водоравно: 1) аутомобилско светло, 4) хитар, 7) име и презиме славног француског књижевника („Јадници“), 10) узвик, 11) бодља, 12) аутомобилска ознака за Нови Сад, 13) птица певачица, 15) митолошки бог

подземља, 16) стара мера за течност, 18) богиња пролећа код старих Словена, 20) грубо вунено сукно, 21) врста врбе, 22) град у Чилеу, 25) земљиште, 27) острво у Преспанском језеру, 29) острво у Јадранском мору, 31) реалност, 34) вавилонски град, 35) драг, 36) злато (фр.), 37) превремени, 39) дерњава, 41) ноћна птица грабљивица, 42) један од највећих бактериолога света (Роберт).

Усправно: 1) држава у Европи, 2) свеза, 3) истурени део копна у море, 4) скраћеница за број, 5) мочварно земљиште, 6) здање, 7) врста крвног суда, 8) народно коло, 9) прилог за време, 13) градска четврт, 14) фотографије, 17) и један и други, 19) име филмске глумице Гарднер, 23) староседеоци Балканског полуострва, 24) дрхтај, 26) град у Босни, 27) рогозине, 28) иницијали нашег савременог сликара, 29) домаћа животиња, 30) бојазан, 32) марка аутомобила, 33) неупотребљен, 38) предлог, 40) река у Сибиру.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

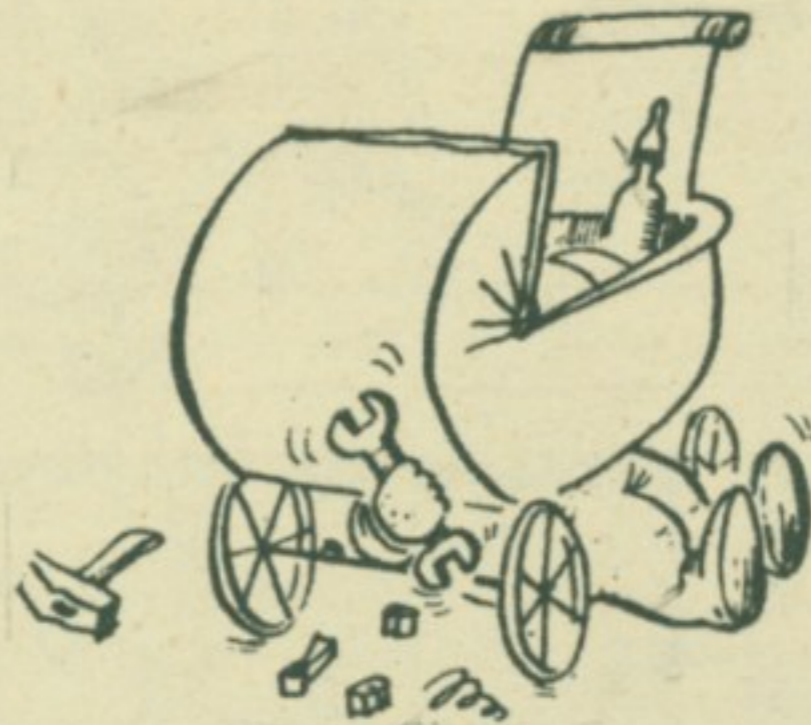
Водоравно: 1) сва, 4) бор, 7) нота, 9) јони, 10) Озаљ, 11) Олиб, п, 12) масло, а, 14) Маскањи, 16) банка, 17) Арг, 19) Ек, 20) Ана, 22) ВА, 23) кап, 25) дуван, 27) кипарис, с, 30) Пилос, к, 32) апел, 34) рива, 36) рата, 37) анис, 38) Иса, 39) Еда.



ХУМОР



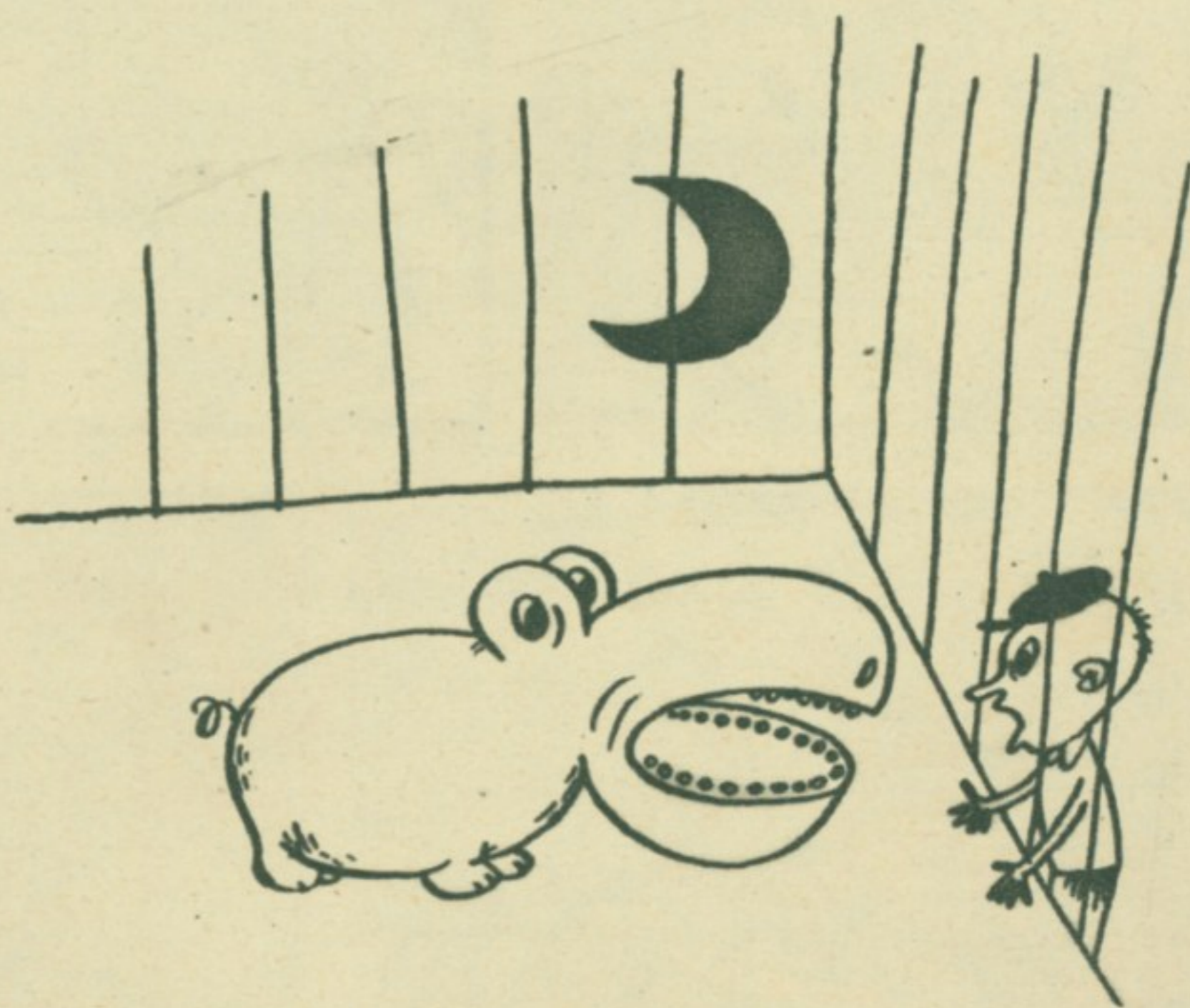
— Убрзо ће се истопити па ће шаргарепа остати нама.



БЕЗ РЕЧИ



— Само те овако човек може да утера у кућу.



— Иди на спавање!
— Не могу. Сутра одговарам зоологију.

WALT
DISNEY

МИКИ

